

RSM MAGASINET

RS(+) REDNINGSSKAPET.NO | 2/2019

TA RORET, JENTER!

MARERITT
MIDTFJORDS

FRAMTIDEN ER
UNDER VANN

Tøff og sårbar

Økt hjelp til sjøens myke trafikanter

GARMIN® VÅRKAMPANJE

JOIN THE CLUB

KJØP EN NY KARTPLOTTER HOS FORHANDLER OG
FÅ OPPTIL KR 4000
 I RABATT PÅ GARMIN.NO

////// KJØP EN NY GARMIN KARTPLOTTER OG FÅ OPPTIL KR 4000 I RABATT PÅ GARMIN.NO //////////

Fra den 30. April til den 30. Juni 2019, gir vi deg opptil kr 4000,- i rabatt på garmin.no ved kjøp og registrering av en ny Garmin GPSMAP® eller ECHOMAP™ kartplotter. Når kvitteringen for kjøpet hos vår forhandler, og registreringen av kartplotteren via Garmin Express eller ActiveCaptain App, er sendt oss, returnerer vi deg en rabattkode på e-post.

For mer informasjon, les på www.garmin.no/marinespringdeal

» KJØP EN 6", 7" ELLER 9" GPSMAP ELLER ECHOMAP OG FÅ KR 2000 I RABATT
 KJØP EN 10" ELLER 12" GPSMAP ELLER ECHOMAP OG FÅ KR 3000 I RABATT
 KJØP EN 16" ELLER STØRRE GPSMAP OG FÅ KR 4000 I RABATT «

Nå er det Båtsommer!

Seatronic.no - Over 5000 båtprodukter

Cruiser ISO 9650-2
Redningsflåte for 4 personer pakket i bag. Oppgradert modell.

8999.-

EPRIB MT603G
Nødpeilesender med GPS. Benytter båtens VHF konsesjon.

4999.-

4G ruter og WiFi kamera
WebBoat gir stabilt internett. CamBoat-kamera er trådløst.

5999.-

HX890 VHF
6W DSC. Vanntett, flyter, strobelys og kompass. Lyser i mørket.

2999.-

Garmin reactor 40
For seilbåter med rattstyring. Innebygget rate-gyro gir stabilitet.

13999.-

GO7 XSR
7" kartplotter og ekkolodd. WiFi, Bluetooth og berøringsskjerm.

6999.-

Axiom 9RV
9" plotter og ekkolodd. Touch, WiFi- og Bluetooth.

12499.-

Cruise Elegance 42 I
Kompakt og stillegående. Lavt strømforbruk. Kompressorer flyttbar.

6499.-

Litium LiFePo4
12V 100Ah med BMS. Rask lading, liten størrelse og vekt.

6999.-

Fleksibelt 50W panel
SUNBEAMsystem 50W Classic med kabler og kontakter.

999.-

SBC 300 NRG+
12V/30 ampere batterilader med 3 utganger. 15% mer effektiv.

1999.-

30 liters kjøleboks
Kompressordrevet kjøleboks. Lavt strømforbruk. 12/24/220v. Transporthjul.

2799.-

Seatronics magasin om båtutstyr og båtliv
Her deler vi våre erfaringer og fyller stadig på med gode råd og tips!

Se seatronic.no/magasinet eller klikk deg inn fra nettforsiden vår

facebook
twitter
14.000
følger oss!

ÅPNINGSTIDER BUTIKK
Man - Fre kl 0900 - 1600
Torsdag kl 0900 - 2100
Lørdag Stengt
..og vår nettbutikk har
åpent hele døgnet.

Peer Gynts vei 140, N-1598 Moss, tlf. 69 25 09 60 - Fax 69 24 79 99
e-post: seatronic@seatronic.no

FABRIKK-OUTLET

KJØP KAJAKK I VÅR NETTBUTIKK OG FÅ DEN LEVERT HJEM GRATIS*

SeaBird Discovery

Havkajak med unik stabilitet i forhold til hvor rask/lettpadlet den er. Produsert i en høyteknologisk 3-lags sandwich-konstruksjon. Internasjonal pris 9.200,-

Outletpris
KR 7.500,-

PRODUSERT I NORGE

SeaBird Expedition Åfjord 368

Knallbra skjærgårdskajak til padlere som ønsker en rask og stødig kajak. Internasjonal pris 4.900,-

Outletpris
KR 3.799,-

SeaBird Expedition HV/LV

Testvinner i stor havkajaktest gjennomført av bladet "Padling". Dette er kajakken som blir brukt i 71° Nord. Produsert i en høyteknologisk 3-lags sandwich-konstruksjon. Internasjonal pris 12.600,-

Outletpris
KR 8.900,-

SeaBird Expedition Åfjord pro

Perfekt for de som ønsker en kort og lett havkajak! Vinner i Australia for årets "kayak innovation 2014". Internasjonal pris 9.200,-

Outletpris
KR 6.200,-

SeaBird Expedition XP 507/480

Diolen/glassfiber/kjerne eller hybrid karbon/kevlar. Kanskje verdens beste allround havkajak med Swedish form. Perfekt for medium/store personer. Internasjonal pris 18.330,-

Outletpris
KR 11.410,-

Hybrid karbon/kevlar KR 14.070,-

Kjøp en kajak* og få en pakke med tilbehør

Verdi
Kr 2.070,-

Spruttrekk, Pluss vest, alu åre

* gjelder ikke Dino. Spesial for kano og sit-on-top

NORGES MEST SOLGTE
KAJAKK, 10 ÅR PÅ RAD!

VÅRE BUTIKKER

FREDRIKSTAD ÅPNINGSTIDER: STAVANGER OUTLET ÅPNINGSTIDER:
Elindveien 101 Tor-fre 10-18 Ålgård Tir-fre 10-18
1615 Fredrikstad lørdag 10-16 Sandnesveien 38 lørdag 10-15

NETTBUTIKK
KJØP PÅ NETT: WWW.KAJAKK.NET
Les alt om våre kajaker i vår nettbutikk eller ta kontakt
info@seabirddesigns.no Telefon: 93 40 67 27

ENGINEERING

your happiness

S36 HT / Coupe Kr 2 395 000

E34 Sedan Kr 2 695 000

S30 Open Kr 1 495 000

S33 Open Kr 1 950 000

S33 HT Kr 2 050 000

S40 HT / Coupe Kr 3 090 000

S45 HT / Coupe Kr 4 190 000

E34 Fly Kr 2 945 000

E40 Fly Kr 3 495 000

R40 Coupe Kr 3 790 000

R40 Fly Kr 4 075 000

Virtess 420 Fly Kr 4 425 000

R55 Fly Kr 9 990 000

NORSKE LØSNINGER - TYSK KVALITET BEST PRIS.

BAVARIA tilbyr noe for enhver smak. Enten du vil ha en åpen eller lukket båt, rask eller saktegående, har vi modellen for deg. Felles for de alle er at de er produsert under samme tak i verdens mest moderne og effektive båtverft. Du vil bli overrasket over båtens kvalitet og finish. Materialene holder høy standard og det benyttes kun komponenter fra de ledende utstyrsleverandørene, en trygghet for fremtidig vedlikehold og service. Når det kommer til plassutnyttelse og komfort er BAVARIA i en særklasse. Ingen gir deg mer og bedre båt for pengene. Besøk vårt BAVARIA showroom i Leangbukta Maritime Senter og finn din nye drømmebåt!

Priser oppgitt er std båt levert på vannet i Norge.

BAVARIA BÅT NORGE AS
Leangbukta 31
1392 Vettre

Telefon: 66 76 59 29
info@bavarianorge.no
www.bavarianorge.no

BAVARIA
BÅT NORGE AS

UTGIVER:
Redningsselskapet
NO 954 360 709 MVA

ANSVARLIG REDAKTØR:
Frode Pedersen
E: frodep@rs.no
T: 907 22 391

REDAKSJONEN:
Lars Kristian Mosby Enger
E: larse@rs.no
T: 905 78 279
Eigil Andersen
E: eigila@rs.no
T: 416 10 708

DESIGN & PRODUKSJON:
Leonberg Reklamebyrå

TRYKK/FERDIGGJØRING:
Panzerprint AS
ISSN 1894-1982

UTSENDELSE:
Bladet sendes Redningsselskapets medlemmer og faste støttespillere. Godkjent opplag: 119 839
Pris løssalg: 69 kr

PÅ FORSIDEN
Oda Johanne Stokstad Brødholt, profesjonell brettseiler.
Foto: Øivind Haug

ANNONSER:
Salgs Forum AS
Luramyrveien 65, 4313 Sandnes
T: 51 31 57 00
E: post@salgs-forum.no

MEDIEPLAN 2019:
Utgave Materiellfrist Utgivelsesdato
Nr 3/19 23.08.2019 24.09.2019
Nr 4/19 25.10.2019 03.12.2019

KONTAKTINFORMASJON:
Redningsselskapet
Drammensveien 288
Postboks 103, 1325 Lysaker
E-post: post@rs.no
Sentralbord: 06757

rs.no

SOSIALE MEDIER

Twitter, Facebook, Instagram, Vimeo og Flickr: Redningsselskapet
Snapchat: rsredning

RS-Magasinet er pakket i biofilm, som kan kastes i matsøppelet.

Innhold

AKTUELT

Det store bildet	8
Bedre sikkerhet for sjøens myke trafikanter	12
Norges eldste blir ung igjen	18
Dåp og signingsferd – «Odd Fellow III»	24
Redningen: Mareritt midtfjords	30
Ta roret, jenter!	54
Drukning og badeulykker	68
Verdensrekord i seiljolle	72
Innovasjon: Framtiden ligger under vann	82
Kronikk: God og sikker båtsesong	102

FRIVILLIG

Fritid? Det er RS, det!	96
Bli frivillig i RS – en hobby med mening	99

PORTRETT

Spisskompetanse – Pål Virik Nilsen	55
------------------------------------	----

FASTE SPALTER

Kysten rundt	36
Generalsekretær Rikke Lind	49
Meg og mitt RS	50
Fem viktige – Oddbjørn spør	64
Båtfolk: Tre år – og livløs under vann	80
Praktisk: Tåkeprat	86
Båtnytt	90
Smarte og nyttige dingser	100
Støtt oss/minnegaver	104
Stasjonskart og fartøyer	106

Frode Pedersen
Ansvarlig redaktør

Den viktige rapporten

Statens havarikommisjon for transport (SHT) la i slutten av april frem et av de viktigste dokumentene som er laget om fritidsbåtbruken i Norge: En fullstendig analytisk gjennomgang av alle alvorlige fritidsbåtulykker med hovedfokus på 2018. De har også sett på ulykker i et nyere historisk perspektiv.

Det som blir viktig nå, er å trekke lærdom, bygge kunnskap og sette inn tiltak ut fra gitte konklusjoner. Like viktig blir det at politikerne ser verdien av det arbeidet som nå er lagt ned, og sørger for å få det videreført slik at statistikken blir en målestokk som kan brukes fra år til år.

Brukerne av sjøen til rekreasjon og mer sportslige aktiviteter er jo ikke bortskjemt med oppmerksomhet fra politisk hold. På mange måter har båtfolket seilt sin egen sjø. Nå begynner de å representere en såpass stor næring og verdi for Norge som kystnasjon, at de skal og må tas på alvor. Det gjelder også fokus på økt sikkerhet for alle brukerne.

ETTERSPURT OG ETTERLENGTET

Denne typen av dokumentasjon har vært etterspurt av samtlige interesseorganisasjoner for båtlivet i en årrekke. Nå fikk vi altså svarene. Ikke med to streker under, men som et veldig viktig ressursdokument i det videre arbeidet med å gjøre sjøen tryggere for alle. Nå går vi fra antagelser og spekulasjoner til dokumentert innsikt og mer kunnskap. Det er viktig når det skal meisles ut en bedre politikk og mer fokusert satsing på sikkerhet ved bruk av fritidsbåt.

Redningsselskapet (RS) og Hovedredningssentralen (HRS) har begge vært viktige bidragsyttere til rapporten. Til sammen har RS gitt innsyn i 35 098 hendelser, og HRS har bidratt med 29 035 fra de siste ti årene. Logger som har bidratt med så mye informasjon at granskerne hos SHT kunne danne seg et godt bilde av utvikling og tendens. Uten dette bidraget ville det vært bortimot umulig å gjøre dette arbeidet mener Havarikommisjonens

prosjektleder, Pål Brennhovd. Redningsselskapet bidrar gjerne også i fremtiden til at dette datagrunnlaget blir brukt på denne måten. For Redningsselskapet sin del ligger det både læring og skjerping i dette samarbeidet. Vi blir mer bevisste på verdien av de dataene vi selv sitter på, og vi kan utvikle datafangsten til å bli bedre og mer spesifikk. Så igjen, denne rapporten er viktig ut fra flere hensyn.

Ifølge funnene i rapporten druknet halvparten av de omkomne i 2018 etter at båten hadde kantret, eller etter at de hadde falt over bord. Dette var også den vanligste ulykkesårsaken i foregående tiårsperiode. I de fleste tilfeller tok det lang tid, mer enn 45 minutter, før andre var klar over at de var i nød. Nedkjøling har sannsynligvis bidratt til at de omkom. I midten av mai kantret to russiske fisketurister utenfor Senja. Manglende varsling gjorde at leteaksjonen kom sent i gang, og de to ble funnet omkommet mange timer etter at de havnet i vannet.

SHT kommer selv med svaret på tiltak som kan være med å redusere disse fatale ulykkene. Umiddelbar varsling om nød og posisjon, i kombinasjon med bruk av riktig tilpasset redningsvest og påklledning som forsinker nedkjøling, kan bidra til at personer overlever etter å ha falt i sjøen.

Videre peker rapporten på at dødsulykker etter kollisjon eller grunnstøting kjennetegnes ved tre faktorer: Høy fart, ruspåvirkning og tussmørke.

HANDLINGSPLAN

I tillegg til SHT-rapporten har minister Torbjørn Røe Isaksen bestilt en handlingsplan fra Sakkyndig råd for fritidsfartøy. Denne blir i disse dager meislet ut i samarbeid med Sjøfartsdirektoratet, som har det faglige ansvaret for fritidsbåtsikkerheten i Norge. Rådet skal levere sin plan i slutten av juni. Dette blir et levende dokument som, i likhet med handlingsplanen for veisikkerheten, skal revideres med jevnlige mellomrom.

I handlingsplanen etterspør man ulykkesreducerende tiltak fra bransjen og fra organisasjonene som er med å organisere båtlivet. Redningsselskapet vil fortsette jobben med forebygging – et arbeid vi har drevet med i flere tiår allerede. I sommer lanserer vi en større kampanje sammen med Sjøfartsdirektoratet og Kystverket som har fått arbeidstittelen «Løft blikket». Sammen oppfordrer vi både folk i båt og på brygger og strender om å følge med på det som skjer. For mange har nesen plantet ned i all verdens såkalte elektroniske hjelpemidler. Vi ønsker ikke å gjøre mobiltelefonen til synderen, eller legge skylda på døde ting. Det er alltid brukeren som står ansvarlig for hvordan man bruker hjelpemidlene, enten det er telefonen, plotteren eller båten.

For Redningsselskapets del har vi alltid fokuset på sikkerhet. Derfor bruker vi også innovasjon og moderne elektronikk til å bygge sikkerhet. I sommer lanserer vi derfor et medlemskap for de mykere brukerne av sjøen. Det vil si de som har kajakk, kiter, vindsurfer eller «Super» rundt i skjærgården. Dette er et skreddersydd medlemskap, hvor et armbånd med en nødknapp kan være med å utgjøre forskjellen mellom liv og død.

Dette er også et direkte svar på hovedfunnene som kommer frem i rapporten om at folk blir liggende for lenge i vannet, og derfor i sterkere grad er eksponert for drukning. Et trykk på armbåndet i noen sekunder og posisjonen din sendes til Kystradioen og andre som står på varslingslisten. Kan jo være noe å tenke på for flere enn sjøens mykere trafikanter dette. Du kan lese mer om dette viktige bidraget til økt sikkerhet på side 12.

Uansett, det handler om å finne bra løsninger som gjør sjøen til et tryggere sted – og sommerdrømmen fullkommen.

God sommer!

Det store
bildet

Når sommernatta kommer krypende inn over landet, og blikket glir over horisonten. 23 grader i lufta og det samme i vannet. De deilige dagene går over i hverandre, og den saltvannstive ferieshortsen går av og på uten tanke på Omo-vask og andre trivialiteter. Når du står der alene og skuer ut over den blåtimevakre speilblanke blåmyra, kan det være greit å vie en tanke på eget ve og vel. Har jeg varslet de der hjemme hvor jeg er, eller at jeg har tenkt å ta en dukkert, og behøver jeg å svømme lengre enn langt? Lev og nyt!

Foto: Per Sveinung Larsen

Har du tatt et godt maritimt bilde? Da vil vi gjerne høre fra deg. Send bildet til redaksjonen@rs.no. Hvis vi bruker bildet i magasinet, belønnes det med en RS-redningsvest.

••• VIK Ørsta

Marinaanlegg fra Vik Ørsta - I storm og stille

Vik Ørsta er totalleverandør av flytekaier og marinaanlegg

Vi tilbyr:

- Markedets beste kompetanse
- Høykvalitets produkter
- Størst utvalg i standardprodukter

www.vikorsta.no

a SAFEROAD® company

Leverandør av merker som FPT/Iveco, SABB, Lombardini, Lister Petter, Kubota, Deutz, ABC m.fl

Med over 100 års erfaring og fokus på kvalitet og service, tilbyr vi et bredt spekter av driftssikre motorer og solid service.

Ved alle våre lokasjoner har vi mekaniske verksteder hvor vi tilbyr våre kunder tilpassede løsninger innen sveising, maskinering, montering og service.

Våre dyktige serviceteknikere har bred erfaring innen mekaniske og elektriske motorer, og vi gjør jobber over hele verden.

Fra 85hk (63kw) til 825hk (607kw)

Frydenbo Industri

Ålesund	Øksfjord	Bergen	Oslo	Havøysund
Tlf: 70101900	Tlf: 99168150	Tlf: 55349100	Tlf: 55349100	Tlf: 78424880
industri.alesund@frydenbo.no	post.loppa@frydenbo.no	post.fin@frydenbo.no	post.fino@frydenbo.no	bs@frydenbo.no

FRYDENBØ

Tlf: 55349100 www.frydenbo-industri.no

Spør en båtentusiast om båtforsikring

DETTE ER RUNE. Han er teamleder for båtforsikring hos Söderberg & Partners. Rune vet mye om båt – og alt om hva en båtforsikring bør inkludere. Sånne som han vet at en forsikring må dekke hele båten:

Totalskadegaranti

Du får tilbake det du har betalt for båten når du forsikrer den for kjøpesummen og ikke bare markedsverdi på skadetidspunktet, noe som er det normale i andre båtforsikringer.

Aldersgaranti

Vi har ingen aldersfradrag. Det betyr at erstatningsverdien ikke reduseres ved kaskoskade, når en ny del erstatter en brukt.

Motorskadegaranti

Omfatter både motoren og alle komponenter som skaper framdrift, som for eksempel girkasse, drev og aksling.

Norwegian Broker har blitt en del av rådgivningshuset Söderberg & Partners. Vi har fått nytt navn og nytt utseende, men er de samme menneskene. Vi er Norges største forsikringsmeglere av fritidsbåtforsikring.

Les mer om garantiene og vår båtforsikring på soderbergpartners.no eller ring ekspertene våre for en uforpliktende forsikringsprat: **480 73 300**

Bedre sikkerhet for sjøens myke traŰkanter

Med en nyutviklet nødknapp og utvidet varslingsystem vil Redningsselskapet øke beredskapen overfor de mest sårbare på sjøen.

Tekst: Lars-Ludvig Røed. Foto: Tom Kolstad og Øivind Haug

– Veldig interessant!
– Må jo være helt supert for dem som padler alene?

Padlerne i Oslo Kajakklubb kikker nysgjerrig på nyskapningen. Armbåndet med nødknapp til å feste på håndleddet er en synlig og håndfast del av RS Aktiv, et nytt tilbud som nå skal gjøres tilgjengelig for padlere, kitere, surfere, brettseilere og alle som er «sjøens myke trafikanter».

– Hvor lang batteritid har den? Kan den lades? Hva koster dette?

Inge Hanche-Olsen er padleinstruktør og turleder, hun er opptatt av de praktiske egenkapene. Hvor nyttig er alarmarmbåndet, hvem vil bruke det? Selv har hun kajakken full av redningsutstyr; foruten den selvsagte vesten og spruttrekket er her oppblåsbar årepose, kompass, vanntett telefon, pumpe og mer til. Hun er opptatt av sikkerhet og svært klar over padlernes sårbarhet. For selv om Inge og Bjørn Slapø, klubbens eldste aktive padler på 89 år, ikke selv har opplevd livstruende situasjoner på vannet, så har de gått rundt, de har vært ute i skremmende bølger, opplevd heftige værromslag og kulde, de har erfart nærgående motorbåter som hverken ser eller forstår padlernes utsatthet. Og begge kjenner de til ulykker, de har både lest og hørt om triste hendelser på vannet.

– Klart jeg er opptatt av trygghet. Vi jobber

mye med HMS her i klubben, vi tar sikkerheten på alvor, sier Bjørn Slapø.

VOLDSOM VEKST
Sikkerheten engasjerer også Redningsselskapet. Som de siste årene har sett en voldsom vekst i antallet padlere, kitere, surfere og brettseilere her til lands. Antallet kajaker har steget fra ca. 80 000 i 2012 til rundt 170 000 i dag, en gledelig utvikling. Men nærheten til vann og vær og annen trafikk gjør dem også sårbare – lite beskyttet som de er av et solid skrog.

– Vi ser at redningsskøytenes våre rapporterer om stadig flere hendelser i denne gruppen. Den varme sommeren i fjor medførte et økt antall drukninger, og noen stygge ulykker har skjedd i tåke og med lang letetid. Dette vil vi gjøre noe med. Vi må være til stede for alle, sier Rikke Lind, generalsekretær i Redningsselskapet (RS).

Tiltaket heter altså RS Aktiv. Et helt nytt tilbud, startskuddet går i begynnelsen av juni. Et medlemskap spesialdesignet for sjøens myke trafikanter. Der altså den nevnte nødknappen vil være en viktig del – sammen med rett til fri assistanse, RS-Magasinet, rabatt i nettbutikken og mulighet for å melde inn utstyret (kajak, brett o.l.) i et eget register for fartøy uten motor. Registeret er opprettet fordi mange redningsaksjoner settes i gang etter funn av tomme kajaker

Til venstre: Inge Hanche-Olsen er en erfaren og ivrig padler. Hun er opptatt av trygghet og sikkerhet på vannet, og har kajakken full av nyttig utstyr. Hun er nysgjerrig på den nye nødknappen og hva den vil bety for de stadig Űere padlerne.

Over: Den nyutviklede nødknappen festes på håndleddet. Når den aktiveres, vil den sende nødsignal kombinert med nøyaktig posisjon.

Under: Logoen til Redningsselskapets nye tilbud RS Aktiv. Medlemskapet er utarbeidet med tanke på padlere, surfere, brettseilere og kitere, altså de mykeste traŰkantene på sjøen.

Til høyre: Oda Brødholt er i verdenstoppen i brettseiling. Men selv de beste utøverne kan oppleve at de trenger hjelp fra andre.

Under: Antallet padlere i Norge har økt voldsomt de siste årene. Aktiviteten i de mange kajakkklubbene er stor.

Endelig kan jeg seile alene uten å være engstelig for å ikke få hjelp dersom uhellet er ute. Dessuten er det lettere å holde fokus på treningen når jeg vet jeg er trygg.

Oda Johanne Stokstad Brødholt, profesjonell brettseiler

som ikke har noen form for merking. Fartøyene vil utstyres med et refleksmerke på tre x fem centimeter.

– Vi satser på et prosjekt preget av innovasjon og ønsker å kunne hjelpe flere mennesker, sier Rikke Lind.

ENKEL I BRUK

Den nyutviklede nødknappen er både avansert og enkel. Enkel i bruk, den har EN knapp. Som når den holdes inne i tre sekunder, begynner å lyse rødt og samtidig sender en nødmelding – med nøyaktig posisjon – til Kystradioen. Som med sitt vakthold døgnet rundt og året rundt varsler tilgjengelige redningsmannskaper i det aktuelle området. Nødknappen vil lyse blått når Kystradioen har mottatt signalet. Når alarmen er aktivert, vil den sende signaler i fire timer. Den har for øvrig batterikapasitet til standby-posisjon i åtte dager – før den må lades opp på nytt.

En forventningsfull, kommende bruker er Oda Brødholt fra Oslo, i dag rangert som verdens nestbeste windsurfer. Hun seiler aller best i tøff vind, men ser samtidig at hun ikke er usårbar og at også utøvere på hennes nivå kan trenge bistand:

– Endelig kan jeg seile alene uten å være engstelig for å ikke få hjelp dersom uhellet er ute. Dessuten er det lettere å holde fokus på treningen når jeg vet jeg er trygg, sier Oda som gjerne vil promotere RS Aktiv.

SAMARBEID

Redningsselskapet vil nå bredest mulig ut og satser derfor på samarbeid. Bl.a. er Norges Padleforbund invitert til å delta, noe forbundet nå vurderer.

– Dette er veldig spennende. Det er foreløpig også ganske nytt for oss, vi skal se nærmere på hvordan et mulig samarbeide best kan foregå, sier Thomas Pindard, utviklingsleder i Norges

Padleforbund.

– Produktet er jo helt nytt, og selv om vi og våre utviklingspartnere, bl.a. Telenor, har jobbet mye med det, må vi framover ha en tett og god dialog med brukerne. Det kan hende vi må justere noe, det er viktig å utvikle tilbudet i tråd med brukernes ønsker, sier Rikke Lind.

OPPLÆRING

Satsingen på de myke trafikantene får også konsekvenser for redningsskøytene (det finnes i alt 52 av dem over hele landet). Mannskapene om bord skal få bedre opplæring i hvordan de best kan hjelpe kajakk- og brettflåten, og allerede i sommer får RS levert noen redningsbåter som er mindre enn de kjente skøytene. Med en lengde på ca. åtte meter og med lavt fribord vil nykommerne være særlig egnet til å assistere nær vannflaten. Flere av de store skøytene er også utstyrt med «rescue runners» (spesielle vannscootere) som er nyttige i trange og grunne farvann.

Prisen for et fullt medlemskap i RS Aktiv vil

være 400 kroner i året. Selve nødknappen vil koste 595 kroner (engangsbeløp), og betinger medlemskap i RS. Å melde utstyr inn i fartøyregisteret vil koste 115 kroner pr. enhet. De som ønsker fullt medlemskap, nødknapp og registrering av utstyr, vil det første året få en «pakkepris» på 995 kroner.

«VI ER TIL FOR Å BRUKES»

– Dette er en viktig satsing for oss, og vi synes vi har laget et spennende produkt. Vi er opptatt av trygghet, og samtidig vil vi kommunisere at livet på sjøen er glede. Trygghet gir rett og slett ekstra glede, sier Rikke Lind.

– Dere er ikke engstelige for at tusenvis av nye alarmknapper kan medføre en mengde falske varslinger?

– Det blir ikke et problem. Vi vet jo av erfaring at det alltid er en fare for falske alarmer. Noen ekstra utrykninger kan det bli, men det er bedre at vi rykker ut for ofte enn for sjelden. Vi er til for å brukes.

Øverst: Kiting er blitt en populær aktivitet i Norge. Men bølger og vind er krevende elementer å holde styr på, og faren for uhell er til stede.

Over: Den nye nødknappen er lett i vekt og enkel å bruke.

Norsk Sjømannsforbund

Til støtte for sjøfolk i over hundre år

Rosenkrantz gate 15-17
Boks 2000 Vika, 0125 Oslo

Tlf: 22 82 58 00 Fax: 22 33 66 18

www.sjomannsforbundet.no

Alt av filter til marine

Finn din forhandler på lekanfilter.no

Stolt leverandør av filter
til Redningsselskapet.

RS(+)

Lekang Filter
TRYGT OG ENKELT

Lekang Filter AS | 64 98 20 00 | www.lekanfilter.no

Hvor skal du føre båt i sommer?

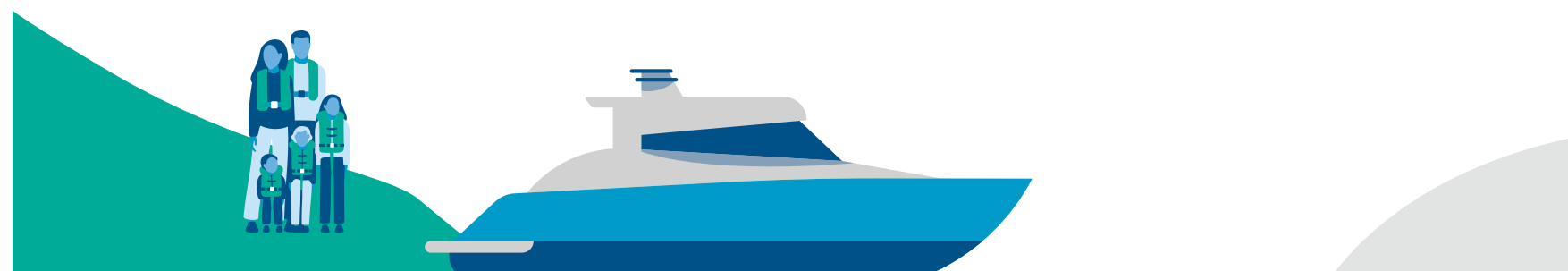
Skal du til utlandet og føre båt trenger du kanskje internasjonalt båtførersertifikat (ICC).

Norsk båtførerbevis er ikke nødvendigvis akseptert i utlandet. En rekke land har derfor signert avtalen om ICC, og dette kan være et verdifullt dokument når du ferdes med båt i utlandet. Følgende land aksepterer ICC: Belgia, Bulgaria, Finland, Hviterussland, Irland, Kroatia, Latvia, Litauen, Luxemburg, Polen, Tyskland, Nederland, Norge, Romania, Serbia, Sllovakia, Sveits, Storbritannia, Sør-Afrika, Tsjekiske republikk, Ukraina, Ungarn og Østerrike. I tillegg finnes det flere land som aksepterer ICC uten å formelt ha signert avtalen. Undersøk likevel alltid hvilke krav som gjelder for landet du skal føre båt.

For å kunne søke om ICC må følgende tre krav oppfylles:

1. Bestått båtførerprøve (uavhengig av alder).
2. Bestått praktisk utsekk hos tilbyder som er godkjent av Sjøfartsdirektoratet.
3. Egenerklæring om helse.

Mer informasjon om båtførerbevis og ICC på www.sdir.no

Få den beste komforten - året rundt, jorden rundt

Nyt komfortabelt klima i deilige omgivelser - hver gang du er på havet uansett vær! Webasto tilbyr varmeløsninger til alle type båter, alt fra en liten seilbåt til en stor yacht eller redningsbåter.

webasto.no

Webasto
Feel the Drive

Sjøfartsdirektoratet // www.sdir.no/fritidsbat/sertifikater/ // Telefon 52 74 50 00 // e-post post@sdir.no

Norges eldste blir ung igjen

Ikke hørt om «Jelse»? Ikke så rart. Hun står beskjedent i et skur i Fredrikstad og bygges sakte og nøyaktig opp igjen. Til slik hun var ved sjøsettingen i 1766 eller 1767.

Tekst: Lars-Ludvig Røed Foto: Tom Kolstad

Vi skal ta fartøyvernet til et nytt nivå! Stemningen er – som det heter i Østfold – ille bra. Varm kaffe, god latter, brede smil. Så preker da guttåene her i Freksta’ også om ei dame. Ei ille fin og gammel dame. For de er jo stadig damer, de gamle seilskutene, enten de heter det ene eller det andre.

Navnet «Jelse» har du neppe hørt før. For inntil videre er damen en doldis, en godt bevart hemmelighet for de fleste av oss. Men det kan gå over: Sakte, men sikkert er «Jelse» på vei mot et nytt og enda bedre liv. Som Norges suverent eldste seilende båt skal hun tilbake på bøljan blå, omtrent like fin som da hun først kjente saltvann rundt kjølen. I 1766.

Nei, det er ingen skrivefeil. Okei, kanskje var det året etter, altså i 1767, men det er uansett godt over 250 år siden. Så lenge siden at «Skibladner» eller «Fram» eller «Maud» eller hva de nå heter, kommer aldeles til kort. «Jelse» slår dem alle ned i støvlene. Bare vikingskipene våre er eldre, altså av bevarte farkoster.

VIKTIG DATERING

– Vi trodde jo først at båten var rundt 100 år yngre. Via et offisielt brev er det dokumentert at «Jelse» gjennomgikk en større ombygging ved Straumberget i Ryfylke i 1861. Men som en følge av at det ble tatt såkalte dendrokronologiske prøver av originale materialer om bord, som ble analysert ved NTNU i Trondheim, var det mulig å fastsette fellingsåret for tømmeret til 1765-66. Overraskende ble det også fastslått at tømmeret stammet fra Østlandet. Så hun er bygd et eller annet sted her østpå. Og altså sjøsatt sommeren i 1766 eller 1767.

Knut Sørensen gliser godt. Han sitter i et gammelt teglsteinshus på Isegran i Fredrikstad, et velkjent sted for historieinteresserte båtfolk. Hit kommer en rekke seilskuter og gamle rednings-skøyter for reparasjon og vedlikehold; firmaet Maritime Center har etablert seg som et miljø med fagkunnskap og interesse for kystkulturen. Og Knut Sørensen har vært med fra starten her i 1996, han kaller seg gjerne «fartøyverner». Dess-

uten er han eier av «Jelse». En farkost han kjøpte for «cirka ei krone» i 2006.

Det kan lyde som et røverkjøp for en flytende båt, for fløt gjorde den. Men «Jelse» hadde dårlig helse. Båten hadde noen år tidligere ligget på bunnen, og 200 års innsats som frakteskute, altså kommersiell drift fram til 1967, hadde satt sine spor. Hardanger fartøyvernssenter dokumenterte at båten var i skral forfatning – og mente det ville koste kanskje ti millioner kroner å få den i god stand.

RIKSANTIKVAREN PÅ BANEN

Mye penger, altså. For en 41 fot lang og 250 år gammel båt. Men «Jelse», med sine 200 år på jobb, er unik. Knut Sørensen er ingen riking, men er utstyrt med en god dose pågangsmot. «Så vi kjørte på», sier han i dag.

Ingen drysser penger over gamle båter i Norge. De offentlige budsjettene er små, og var nå denne «Jelse» så spesiell? Men i 2014 løsner det. NIKU (Norsk institutt for kulturminneforskning) har fastslått at båten er så gammel som Sørensen & co antok, og det første tilskuddet til rehabilitering kommer fra Riksantikvaren. I årene etterpå har det kommet en årlig sum fra Riksantikvaren. «Jelse»

Fakta om Isegran

Isegran er en halvøy i Glommas utløp, sentralt beliggende i innseilingen til Fredrikstad. Her har sjøfolk, soldater, båtbyggere og konger vært siden middelalderen. I dag er Isegran en levende kulturpark og et senter for formidling av tradisjoner, historie og opplevelser. Båter blir bl.a. restaurert i de samme bygningene de en gang ble bygget i. Verftet Maritime Center Fredrikstad utfører alle typer av reparasjoner, restaureringsoppdrag på større seilfartøyer, seilskøyter, klassiske seil- og motorbåter.

Til venstre: Erlend Dale, verftsleder på Isegran (til venstre) og Knut Sørensen, som kaller seg fartøyverner, kan registrere at «Jelse» stadig blir litt mer seg selv. **Under:** Slik så «Jelse» ut i i 1898. Bildet er utgangspunkt for restaureringen. Ingen vet nøyaktig hvordan båten så ut ved sjøsettingen i 1766.

har fått plass på vernelisten. Men noen garanti for neste år finnes ikke, «de har visst ikke lov til det, det handler om det årlige statsbudsjettet», sier Knut Sørensen. Så «Jelse»s vei tilbake mot de syv hav tilbakelegges nå i rykk og napp, i tråd med tilgjengelige midler. Restaureringen gjennomføres som et samarbeidsprosjekt mellom verkstedet på Isegran og Hardanger fartøyvernssenter.

De ti ansatte på Isegran kan, tross avbrud-

dene, glede seg over at det går framover. Så «Jelse» har fast plass ved verkstedet, hun troner stolt i det åpne skuret hun har overtatt etter «Mohawk», seilskøyta til sjøspeiderne som sank utenfor Nederland og måtte totalrenoveres her. Hvor lenge hun må vente i skuret? Kanskje femseks år – hvis de årlige statlige summene fortsetter å komme. Noen rik onkel eller et annet mirakel er knapt å håpe på.

Det viktige for oss er uansett å gjøre dette riktig og bra. Vi har ikke hastverk.

ORIGINALT OG EKTE

Men tiden benyttes godt. Ønsket om «å ta fartøyvernet til et nytt nivå» har et innhold. Karene på Isegran ønsker i størst mulig utstrekning å benytte riktige materialer og metoder. Så dette handler bokstavelig talt om håndverk, om øks og hoggjern, om liten bruk av moderne verktøy. Noe verftsleder Erlend Dale karakteriserer som «ikke noe vanskelig i det hele tatt», og heller ikke veldig fordyrende. Det mest krevende kan faktisk være dokumentasjon og papirarbeid, det har vært mye detektivarbeid. Som festemidler benyttes hovedsakelig trenagler av einer. Og materialet, altså treet, til de nye spantene er hugget på samme gård i Ryfylke som leverte materialene da «Jelse» ble ombygd i 1861. Litt Kråkerøy-furu, altså fra verfets nærmiljø, er det også plass til. Riggens planlegges utført med hamp, det jobbes nå med å få dette godkjent av Riksantikvaren.

Stikkordene er altså originalitet og ekthet. Siden det ikke finnes god dokumentasjon om hvordan fartøyet så ut før 1860, er året 1898 valgt som utgangspunkt for restaureringen. Et bilde, altså et skipsportrett, fra 1898 med «Jelse» under seil viser en grønnmalt båt med gaffelrigg, og slik vil hun gjenoppstå.

Uten motor, selvsagt, uten moderne hjelpemidler. Men motor har hun hatt underveis, den kan ha kommet om bord under en større ombygging i 1908. Da «Jelse» ble pensjonert som frakteskute i 1967, hadde hun både styrhus og motor. Når man holder på i 200 år, må man regne med et par forandringer underveis. En større ombygging fant også sted i Danmark i 1985, da fikk hun ny kjøl. Dessverre forsvant mye originale materialer i bunnen samtidig.

Men noe er altså igjen. Og om mye nå erstattes av nye materialer, er ikke det noe problem. «Jelse» gjenoppstår, hun er ingen kopi.

– Det er egentlig uinteressant hvor mye som skiftes, så lenge vi jobber med originalen, sier Erlend og Knut.

FRA TAKSTEIN OG DYR TIL MENNESKER

Det er en kystens sliter som nå får nytt liv. Selv

om dens første hundre år altså ligger i mørke, ble den trolig, som norske jakter flest, benyttet som frakteskute allerede fra start. Da den fikk base i Ryfylke, trolig rundt 1850, fraktet den takstein og andre byggematerialer i fjordene der, det kan ha vært tømmer, ved, dyr om bord. Knut Sørensen har truffet den siste skipperen, Bjørn Slettebø, han fortalte om frakt av ved, tønner, sauer og okser.

I «Jelse»s nye liv, når hun fremstår frisk og ferdig og original, vil det handle om mennesker og formidling av kystkultur. Knut Sørensen sier at «Jelse» vil ha hjemmehavn på Isegran, men at hun også vil komme ut på seilas ved spesielle anledninger.

– Vi ønsker å få flest mulig interessert og at de tar del i den kunnskapen som kan formidles om bord på et seilende fartøy, sier han.

Selv om Knut Sørensen i dag er en entusiastisk eier, ser han gjerne at han befris for eierskapet. Han sier han «nesten ikke aner hvor mange» andre gamle båter han eier. Noe som jo er en spøk, men sammen med samboer Anne har familien et par Colin Archer-skøyter og noen mindre tradisjonsbåter. De har også en andel i en slepebåt. Knut antyder at gamle båter er en veldig rask måte å bli blakk på.

– Jeg håper ikke på å fortsette som eier, nei. Så jeg prøver ikke å legge inn private midler i «Jelse». Jeg forsøkte for noen år siden å gi båten til Østfoldmuseet, de sa nei. Men det kan kanskje endre seg. Og vi har en langsiktig plan om å få opprette et fartøyvernssenter her på Isegran. Østlandet har i dag ikke noe fartøyvernssenter, i motsetning til Nord-Norge, Vestlandet og Sørlandet, sier Knut Sørensen.

Det er stille rundt «Jelse» denne vinterdagen. Årets arbeid er nylig avsluttet, penga er brukt. Det jobbes flittig i verkstedet ved siden av, men «Jelse» står tålmodig og venter. På den neste bevilgningen fra Riksantikvaren.

– Vi satser på det. Det viktige for oss er uansett å gjøre dette riktig og bra. Vi har ikke hastverk.

Til venstre: Knut Sørensen er dagens eier av «Jelse», men han ser gjerne at båten i framtiden eies av et museum, en stiftelse e.l. Han er over gjennomsnittet glad i gamle båter (og eier Were) – og kaller det «en veldig rask måte å bli blakk på».

Under: Store deler av «Jelse» vil bestå av nye materialer. Men nok er igjen til at båten er ekte og ingen kopi. Og jobben handler mye om øks og hoggjern, altså gamle metoder.

Foto: Redningsselskapet

SIKRING AV LIV, VERDIER OG MILJØ

DNV GL spiller en viktig rolle og er et anerkjent kvalitetsstempel innen Klasse. DNV GL har lang erfaring med klassifikasjon av ny og effektiv teknologi. Som DNV GL-kunde inngår du i et nettverk der service og tilgjengelighet står i fokus.

Klasse • Konsept • Operativ drift •
Sikkerhetsstyringssystem • Konsulenttjenester

DNV GL AS, Veritasveien 1, 1336 Høvik
Tlf: 67 57 99 00, www.dnvgl.com

SAFER, SMARTER, GREENER

DNV GL

Båtførerbevis

Båtførerbeviset dokumenterer at du har kunnskaper i navigasjon og bruk av navigasjonsinstrumenter, lanterner, nødsignal og kjenner sjøens trafikkregler. Videre at du er kjent med sjømannskap, sikker bruk av båt og håndtering av nødsituasjoner.

Ta kurs eller selvstudium før du går opp til båtførerprøven.

Båtførerprøven avlegges på et av de godkjente testsentrene du finner på våre hjemmesider:

norsktest.no

båtførerregisteret.no

Norsk Test administrerer båtførerprøven på vegne av Sjøfartsdirektoratet

 norsk test

269,-

Redningsvest til barn

25-5546-8

Oppblåsbar

NY

949,-

Flytevest 165 N

25-5540

24V/200 W

Sammenleggbar

4999,-

Elsykkel 20" 7 gir

27-1460

Følg oss
@biltemano

www.biltema.no
22 22 20 22

NORSIK Hos Biltema kan du levere alle kasserte el-produkter innenfor sortimentet vårt, og ordningen er gratis.

BILTEMA

Vår forbehold om eventuelle trykkekiler. Utvalgte og forsvinnende varer kan forekomme. Priser gjelder for katalog 141.

Wenche Myhre sprudlet om kapp med champagnen

Det ble folkefest ved Honnørbrygga i hovedstaden da redningsskøyta «Odd Fellow III» ble ønsket h  ll og lykke i sin videre gj  rning av gudmor Wenche Myhre. Siden da har den gjennomført en fantastisk signingsferd til 13 havner kysten rundt.

Tekst: Frode Pedersen og Lars Kristian Mosby Enger
Foto: Per Sveinung Larsen

Wenche Myhre var en stolt gudmor.

Fakta om RS 169 «Odd Fellow III»

Klasse:	Ulstein
Hoveddimensjoner:	
Skroglengde:	22 meter
Største bredde:	6,26 meter
Dypgang:	1,2 meter
Framdrift:	Rolls-Royce Vannjet
Motorer:	To MTU (2x1 660 hk)
Slepekraft:	12 tonn (bollard pull)
Toppfart:	38 knop
Byggemateriale:	Aluminium
Arbeidsdekk med slepevinsj	
Brannkapasitet på 4 000 liter i minuttet	

Allerede som 11-åring laget jeg og venninnen min show til inntekt for Redningsselskapet. Jeg steppet og hun danset indisk dans med grønt hår husker jeg. Siden har jeg levd på og ved sjøen nesten hele livet, sier Wenche Myhre.

SIGNINGSFERDEN

Når du leser dette har «Odd Fellow III», i tillegg til å bli døpt, besøkt 13 havner langs norskekysten på vei mot sin hjemmehavn i Bodø. Rednings-selskapet og Odd Fellow ordenen kalte turen for «signingsferden». Hensikten med turen var at så mange som mulig av Odd Fellows logemedlemmer skulle få anledning til å se skøyta. Vi gikk i trykken midtveis ut i signingsferden, og det ble rapportert om fulle kaier og stormende jubel da skøyta ankom de forskjellige byene og tettste-dene den besøkte.

– Dette er den tredje redningsskøyta som bærer navnet Odd Fellow. De to andre reddet til sammen 111 liv og hjelp over 6 000 fartøy. Nå håper vi arven fra våre to tidligere skøyter skal videreføres i RS «Odd Fellow III». Redde liv, berge verdier og gjøre kysten tryggere for folkene som bor der, sier Stor Sire Morten Buan.

– Vi er utrolig takknemlige for den fantas-

tiske jobben 22 000 medlemmer av Odd Fellow ordenen har bidratt med i de nesten tre årene innsamlingen har vart. Denne skøyta vil gjøre oss i stand til å redde flere liv. Den vil gjøre oss i stand til å nå lengre og komme raskere frem når ting skjer, sier generalsekretær Rikke Lind i RS.

STORSTILT INNSAMLINGSAKSJON

Hvert sjetten år velger Odd Fellow en landssak, som er en landsdekkende innsamlingsdugnad til inntekt for veldedige formål. Odd Fellow startet innsamlingen til ny redningsskøyte høsten 2016. 22 000 medlemmer har bistått i innsamlingen. I april i år ble skøyta døpt. 2019 er også året for Odd Fellows 200-års jubileum.

TOPP MODERNE

«Odd Fellow III» er en topp moderne skøyte i Ulstein-klassen, med en prislapp på i overkant av 40 millioner kroner. Den vil være langt ras-kere på plass når noe skjer, og har derfor enda bedre forutsetninger for å redde liv og berge verdier enn våre eldre skøyter. De to første red-ningssskøytene i Ulstein-klassen har vist seg som meget effektive arbeidsverktøy med ekstreme kapasiteter. Blant annet har klassen skrog i alu-minium som tåler en belastning på 6,5 G. Skøyta har redningsnett, vannscooter, radar og varme-søkende kamera.

TRE STORE BIDRAG TIL SJØSIKKERHETEN

Odd Fellow har tidligere donert midler til to redningsskøyter, RS «Odd Fellow» og RS «Odd Fellow II». Begge skøytene var i tjeneste i 30 år, og var stasjonert flere steder langs kysten. Det er beregnet at også en ny skøyte i Ulstein-klassen vil kunne være et effektivt redningsverktøy i minst 30 år.

TOPPFART PÅ 40 KNOP

RS «Odd Fellow III» er 22 meter lang og har en toppfart på nesten 40 knop, ved hjelp av to MTU-motorer som hver yter 1 660 hk. Skøyte-klassen kombinerer både høy fart og stor slepe-kraft, samtidig som den er bygget for å gå ut i all slags vær. **R**

Dette er den tredje redningsskøyta som bærer navnet Odd Fellow. De to andre reddet til sammen 111 liv og hjelp over 6 000 fartøy.

Første skipper Wkk klem av Wenche Myhre

Kåre Asbjørnsen fra Hvaler var første skipper om bord på Redningsskøyta «Odd Fellow». Han ble også den første gjesten om bord på RS «Odd Fellow III», og Wkk æren av å møte gudmor Wenche Myhre under et lite hjemmebesøk på Nesøya før skøyta la ut på sin signingsferd.

– Å, ja. Vi kjørte innom og besøkte Wenche Myhre. Hun kom om bord og jeg Wkk en klem. Det er ikke dårlig det? He, he, he ...

Asbjørnsen er nøye med at skøyta han var skipper på for mange år siden ikke skal hete nummer 1, men bare RS «Odd Fellow». Skipperen fra Hvaler var ansatt i Redningsselskapet i fem år, og han husker godt at de måtte bytte ut RS «Odd Fellow».

– Det var ikke lenge vi Wkk beholde den, det tok

bare en liten stund før den gikk til Bergen. Da overtok vi RS «Gustav Henriksen» – den tilhørte samme klasse som «Nanki Bergesen» og «Odd Fellow».

Han minnes hvor gild «Odd Fellow» var da den kom splitter ny fra verftet.

– Hva tenker du når du nå har fått oppleve denne skøyta, «Odd Fellow III»?

– Det er klart at dette er noe helt annet. Det vi hadde den gang var jo bare noen «småtasser» i forhold til dette her.

– Vi skjønner at denne turen, den aller første, kom som en liten overraskelse på deg?

– Ja, jeg ble helt paff da de ringe fra Odd Fellow ordenen og sa at jeg skulle få bli med på denne turen. Så sånn var det.

Mannskapet på RS 169 «Odd Fellow III» klare for signingsferden langs norskekysten. Signingsferden by for by:

- 13. mai Fredrikstad
- 14. mai Larvik
- 15. mai Arendal
- 16. mai Kristiansand
- 17. mai Haugesund
- 18. mai Bergen
- 19. mai Ålesund
- 20. mai Trondheim
- 21. mai Mosjøen
- 22. mai Svolvær
- 23. mai Tromsø
- 24. mai Harstad
- 25. mai Bodø

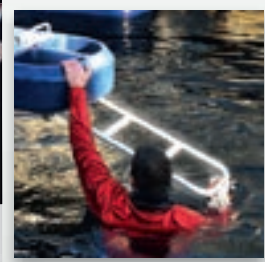
MARINA
SOLUTIONS

www.marin.no

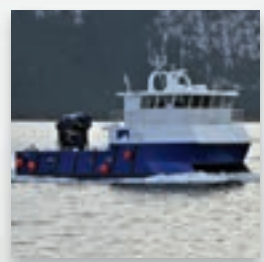
KOMPLETT LEVERANDØR

Vi utvikler og leverer robuste flytemoloer med innvendig lagerrom, bølgedempere, hurtig-båtkajer og betongbrygger. Unik renneløsning tilrettelagt for septikslange, pullerter og lysstolper. Utrustet med sklisikre ståltriggere og aluminiumslandganger, er dette stødige løsninger for norske forhold. Be oss om et tilbud på ditt neste prosjekt!

SIKKERHET I FOKUS

Ditt opphold i marinaen skal være så trygt som mulig. Derfor leverer vi smarte løsninger som ivaretar sikkerheten din.

MARINA OCEAN

Vår nye kraftplugg er utrustet for effektiv utlegging av flytende havneanlegg. God winsj- og krankapasitet.

TriaMarina med fokus på sikkerhet

Forsynings søyler
& SOS-poster

Redningsleider uttrigger

Redningsleider
kai/brygge

Flytebrygger for norske forhold: Sikker – Fleksibel – Varig – Helhetlig

Forhandler i Milt- og Nord-Norge:
Marina Solutions

TriaMarina

www.triamarina.no

Formsyddde madrasser

Vi lager din madrass etter
dine ønsker. Ta kontakt
for pristilbud!

PRISEKSEMPEL

Formsydd overmadrass
innenfor 150 x 200 cm

3690.- fritt levert i hele Norge.

KORT LEVERINGSTID!

Ved behov for maltaking av
madrass sender vi malpakke
kostnadsfritt ved bestilling av
madrass.

Formtilpassede tepper!
Ta kontakt for pristilbud!

Bruk sirkulasjonsmatte
rundt madrassene, og
unngå fuktoppsamling!

Tlf. 77 01 71 11
post@stene-as.no
www.stene-as.no

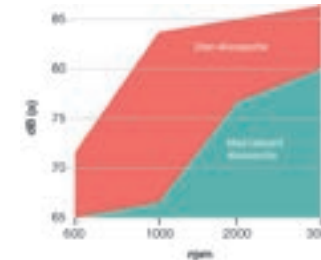
STENE AS

Halyard

Halyard eksossystemer Lyden av stillhet...

I dag fokuserer vi langt mer på støy enn tidligere. Antallet båter vokser, motorens omdreiningstall øker, og vi har blitt mer oppmerksom på støy som en irritasjonskilde. Progress har levert eksos-systemer siden 1989 og representerer i dag Halyard som er en av verdens største produsenter av eksosystemer til båt. Halyard leverer et bredt specter av eksos-systemer i GRP og stål, spesialtilpasninger, overganger med mer. Vi leverer standard løsninger for de fleste motorer samt spesialdesign i både tørr- og våtekso til små og store prosjekter opp til ca 3000kW.

Progress Ingeniørfirma AS - en av Norges ledende bedrifter innen fremdrift av båter og mindre skip. Vi representerer en rekke leverandører av kvalitets-produkter, og kan i dag levere de fleste komponenter til fremdriftsanlegg.

PROGRESS
INGENIØRFIRMA AS

www.progressing.no
Tlf.: 22 02 79 00

- Spesialist på fremdrift

MARERITT MIDTFJORDS

Sommeridyllen endte med dramatikk for May-Lisbeth og Bernt Rygh en julidag i fjor. De var på vei fra Porsgrunn til Koster med barnebarnet Ovidia (4) da cabincruiseren deres plutselig smalt i et skjær og begynte å ta inn vann.

Tekst: Sissel Fantoft Foto: Ellen Johanne Jarli

Det verste var skrikene til Ovidia. De glemmer jeg aldri. Vi forsøkte å holde oss rolige for å ikke smitte henne med panikken, men det var en forferdelig følelse å sitte i en båt som krenget mer og mer mens vannet fosset inn, sier May-Lisbeth Rygh (63).

Egentlig var det ikke meningen at Ovidia skulle være med på turen.

– Vår yngste sønn Morten og familien bor i Fredrikstad, og vi møttes i Oslo helgen før. Ovidia ville absolutt bli med oss hjem, og siden vi likevel skulle møte dem med båt på Koster noen dager senere, fikk hun lov til det, forteller hun.

10. juli i fjor var deres 29 fots Scand Baltic – «Solstrålen IV» – pakket og klar med mat, klær og utstyr for tre ukers båtferie på Koster. Sola skinte og sjøen lå blikkstilte da Bernt Rygh (65) styrte båten ut fra havna i Porsgrunn og satte kurs mot svenskekysten.

– Vi gledet oss til å komme ut på sjøen og til å feriere med barn og barnebarn. May-Lisbeth og Ovidia satt og koste seg akter, mens jeg sto til rors. Vi hadde omtrent en halvtime igjen til Koster da jeg kikket mot Strömstad og ferja fra Sandefjord som var på vei inn. Så smalt det, forteller han.

Båten hadde gått på Rødskjær, som ligger så

vidt på norsk side av grensa.

– Jeg var akkurat i ferd med å reise meg, og ble kastet fremover så jeg nesten havnet nede i forkabinen. Ovidia raste i gulvet mens hun ill-skrek. Heldigvis hadde vi redningsvest på alle tre – jeg pleier ikke å bruke den når vi drar på små turer innaskjærs, men siden vi skulle så langt ut på sjøen med Ovidia brukte vi redningsvester den dagen. Det ga oss litt ekstra polstring da vi traff Rødskjær. Jeg kommer aldri til å glemme navnet på det dumme skjæret, sier May-Lisbeth.

KJÆRLIGHET TIL SJØEN

May-Lisbeth og Bernt har vært gift i 45 år, og båtlivet har vært en viktig del av sommerlivet for dem og de fire barna deres.

– Jeg ble født inn i en båtfamilie og var tre uker gammel første gangen jeg var om bord i båt. Familien brukte båt for å komme oss på hytta, forteller Bernt.

May-Lisbeth vokste opp i Drammen, og paret møttes en dag hun satt på kafé i Skien og fikk øye på en kjekk kar som satt i en Ford Cortina utenfor.

– Jeg falt pladask og fløy beina av meg for å få tak i ham. Det var Bernt som introduserte meg for båtlivet, og i 1982 kjøpte vi vår første Pioneer med en liten påhengsmotor. Vi hadde båtthenger og fartet mye rundt mens barna var små. De ble tidlig båtvanter, og alle fire har arvet vår kjærlighet til sjøen, forteller hun.

– Det er noe helt spesielt med å ligge og putte utpå fjorden. Om sommeren tar vi ofte med oss middagen i båten, eller vi drar på hyggelige helgeturer. I båt er du helt fri, du kan legge til akkurat der det passer deg og trenger ikke ha folk helt innpå deg hvis du ikke vil, sier Bernt.

Han jobber som mekaniker i Bilfinger, mens May-Lisbeth har vært hjemmeværende de siste ti årene etter at hun falt i ei trapp og fikk en alvorlig ryggskade.

– Jeg blir fort sliten og får problemer med å bevege meg. Å klatre inn og ut av båt er spesielt utfordrende. På turen til Koster hadde jeg med rullestolen siden vi skulle være borte såpass lenge, sier hun.

Foto: Felix Media

Tidligere har paret blant annet reist på ferieturer sørover langs norskekysten til Arendal og Grimstad, men i fjor hadde de altså bestemt seg for å krysse over til Sverige for første gang.

– Man skal jo være ekstra observant i fremmede farvann, men etter så mange år på sjøen, og i så nydelig vær, ante vi fred og ingen fare da vi la ut, sier Bernt.

«MAYDAY! MAYDAY!»

Da krasjet var et faktum så Bernt straks at vannet fosset inn i akterkabinen.

– Jeg skjønte at vi hadde gått på et skjær så jeg sendte nødmelding på radioen. Jeg fikk svar med en gang, og fra det øyeblikket var apparatet i sving, forteller han.

Båten fortsatte å ta inn vann og krenget mer og mer over til siden.

– Det gikk utrolig fort, og jeg fryktet at den ville synke helt før hjelpen kom frem, slik at vi måtte hoppe i sjøen. Det hadde jeg lite lyst til

med en hylende Ovidia og jeg som sliter med å svømme på grunn av ryggen, sier May-Lisbeth.

Heldigvis lå redningsskøyta «Horn Rescue» i Skjærhalden på Hvaler og rakk fram til ulykkesstedet i løpet av et kvarter.

– Det var en fantastisk følelse å se den nærme seg. Mannskapet tok kontroll over situasjonen, og var rolige og omsorgsfulle hele tiden. De fikk reddet oss over til skøyta, og så dykket en av dem ned i båten vår og fisket opp rullestolen og medisinen mine, forteller hun.

Da Ovidia kom om bord i redningsskøyta og fikk bamsen Kai, var hun ferdig med dramaet.

– Den har hun sovet med hver eneste natt siden. Hun vil ikke snakke så mye om det som skjedde, men hun er fremdeles like glad i å være i båt så lenge ikke bestefar står til rors. Han kjører bare på skjær, mener hun. Vi vet jo ikke om hun har fått noen traumer etter dette, men det virker ikke sånn, sier May-Lisbeth.

Mens Ovidia var helt rolig om bord i rednings-

”

Hun vil ikke snakke så mye om det som skjedde, men hun er fremdeles like glad i å være i båt så lenge ikke bestefar står til rors. Han kjører bare på skjær, mener hun.

Under: Båten var på vei til å synke da redningsmannskapene kom til unnsetning.

Høyre: Båteierne snakker om den dramatiske hendelsen sammen med Johan Leandersson, skipper på RS «Horn Rescue».

Foto: RS «Horn Rescue»

May-Lisbeth og Bernt Rygh hadde mye å snakke om etter den dramatiske ulykken.

skøyta, fikk May-Lisbeth en voldsom reaksjon.

- Først da innså jeg hvor dramatisk situasjonen hadde vært, og brøt helt sammen. Det er nesten verre å ha ansvaret for barnebarn enn egne unger – vi hadde jo lovet foreldrene til Ovidia at vi skulle ta vare på henne, og så gjorde vi ikke det, legger hun til.

Også den svenske Kystvakten og en båt fra det svenske Redningsselskapet kom raskt til stedet.

- Jeg var skråsikker på at båten vår ville gå ned, men kystvakten ønsket ikke det siden området er et naturreservat. Derfor brukte de sju lensepumper for å tømme den for vann før den ble slept inn til Strömstad, forteller Bernt.

LANDFAST FERIE

Det aller meste om bord i cabincruiseren ble ødelagt av saltvannet, og båten ble kondemnert. May-Lisbeth og Bernt fikk et hotellrom i Strömstad for natta. May-Lisbeth kom inn i resepsjonen barbeint og i sommerkjole, mens Bernt var iført shorts, våte sokker og redningsvest.

- Vi hadde jo mistet alt, så dagen etter reiste vi hjem. Ferien vi hadde gledet oss sånn til var spolert, og i stedet tilbrakte vi de neste stekende hete ukene hjemme på verandaen i Porsgrunn i et forferdelig leven fra anleggsarbeider utenfor, forteller May-Lisbeth.

Noen dager etter hjemkomsten sto hun på kjøkkenet da hun plutselig fikk voldsomme pusteproblemer.

- Bernt var ikke hjemme, så jeg ringte ambu-

lanse som kjørte meg til legevakta. De fant ingenting fysisk galt, og da jeg fortalte om båtulykken mente de jeg hadde fått et angstanfall knyttet til den opplevelsen, sier hun.

Paret har ikke snakket så mye om ulykken i ettertid, men da de møtte igjen skipper Johan Leanderson kjente May-Lisbeth at det gjorde godt å prate om det.

- Den omsorgen mannskapet på redningsskøyta viste oss var helt fantastisk. Det er en enorm trygghet å vite at de finnes og reagerer så kjapt når ulykken er ute, sier Bernt.

Paret meldte seg inn i Redningsselskapet da de kjøpte sin første cabincruiser på 1990-tallet.

- For seks år siden fikk vi tau i propellen og måtte ringe etter hjelp. Og for et par år siden hadde vi motortrøbbel med «Solstrålen IV» utenfor Kragerø. Da ble vi tauet helt hjem til Porsgrunn. Så den årskontingenten har vi fått god uttelling for, sier Bernt, som slett ikke har mistet kjærligheten til båt og sjø etter ulykken.

I år insisterer imidlertid May-Lisbeth på landfast ferie.

- Vi har kjøpt campingvogn som vi skal kjøre oppover Vestlandet med. Hvis vi finner ut at det ikke er noe for oss kjøper vi sikkert en mindre båt neste år, sier hun.

- Båtlivet er en livsstil – det er noe med fellesskapet med andre båtfolk, bølgeskvulp og lyden av en putrende motor som ligger i blodet. Det finnes ingen campingvogn i verden som kan konkurrere med det, fastslår Bernt. **R**

FULLBLODS
YTELSE

MERCURY VERADO 400

En ekstrem motor med avansert og solid teknologi. Jevn, høy og kontrollert ytelse som du kan stole på. Verado motoren med 400 hester leverer et eksepsjonelt dreiemoment i hele turtallsregisteret. Kjapp akselerasjon og høy toppfart er innebygd. Mercury Verado - et hestehode foran.

mercurymarine.com

Lokalt fra nord til sør

Redningsselskapets folk er i konstant aktivitet. Hver eneste dag, over hele landet. Fra Mehamn i nord til Mandal i sør jobber tusenvis av ansatte og frivillige med forebyggende aktiviteter og livbergende beredskap. Med ett mål for øye: At ingen skal drukne.

Foto: RSRK Tønsberg

VESTFOLD:

Ta roret, jenter!

April i Vestfold bød på gode sommertemperaturer. Noe som førte til at denne blide gjengen kunne gjennomføre «Ta roret, jenter!»-kurset i strålende sol og blikkstilte vann. Kurset ble arrangert av det frivillige sjøredningskorpset i Tønsberg, som ved kursets slutt kunne gi karakteren «bestått med glans» til samtlige deltagere.

BERGEN:

Verdens beste på frivillighet

I vinter kunne vi lese om 27 år gamle Simen Eid Paulsen, som er en del av det frivillige sjøredningskorpset i Bergen og én av ti utvalgte i NRKs serie om den store, norske frivilligheten. Simen er til daglig lærer i videregående skole og i tillegg en av 1 300 operative frivillige i Redningsselskapet. I fjor bidro seks av ti nordmenn i en eller annen form for frivillig arbeid. Ifølge NRK er det ingen land i verden som slår oss når det kommer til frivillighet. nrk.no/frivillighetslandet-1.14508409

Foto: NRK

Foto: Redningsselskapet Region Nord.

TROMSØ:

Fire redningsskøyter i solnedgang

Fire redningsskøyter ved samme kai er et Wøtt, men sjeldent syn! Her ser du RS «Oscar Tybring», RS «Skuld», RS «Skomvær III» og RS «Kjøpstad» i Tromsø i forbindelse med mannskapsbytte tidlig i mai.

Foto: Yngve Larsen / Fiskeridirektoratets sjøfeneste

HAVØYSUND:

Fant fem døde sjøfugl i trålpøse

Det var et trist syn som møtte mannskapet på RS «Odin» da de fant en forlatt trålpøse drivende i havet utenfor Havøysund i Finnmark. Da de Wkk trålpøsen om bord, fant de ikke mindre enn fem døde sjøfugl i garnet, blant annet Wre lomvier, en sjøfugl som står på listen over utrydningstruede arter. Å ta vare på «havlandet» er noe av det viktigste i kampen for å redde miljøet.

Foto: Frivillig land Moss

Foto: Frivillig land Moss

MOSS:

«Goggen» ga bort «Sonate»

RS Frivillig Land i Moss mottok i slutten av april en meget stor gave fra den lokale helten Georg «Goggen» Sibbern, som alle i Moss kjenner, blant annet som en lokal guide av dimensjoner i farvannet rundt Sletterøyene og Larkollen. «Goggen» har bestemt seg for å donere sin skøyte «Sonate» til gjengen i Moss, som lover å bruke skøyta i «Goggens» ånd. Turer med eldre, syke, ressurssvake, ideelle lag og foreninger og naturligvis sjøvettopplæring for barn og unge, vil være noen av aktivitetene.

SANDNES:

Fikk medalje etter å ha reddet fireåring

I forrige utgave av RS-Magasinet kunne du lese om Kim Langheim, frivillig i sjøredningskorpset i Stavanger, som reddet en Wreåring, fra å drukne i et vann like nedenfor huset der han bor. For denne innsatsen har Kim nå blitt tildelt Carnegies Heltefonds medalje i bronse. Fondets formål er å påskjønne heltegjerninger utført i Norge og hvor vedkommende redningsutøver frivillig, og med risiko eller fare for eget liv, redder andre. I særlig grad er det viktig å fremheve de lokale og uselviske heltene som gode eksempler for andre.

Foto: Tanja Krangnes

Foto: Erlend Olsen

HAMAR:
Hjalp Mjøsas «hvite svane» ut av vinterdvalen

Det frivillige sjøredningskorpset i Hamar og redningsskøyta «Mjøsvekeren» måtte trå støttende til da Mjøsas hvite svane skulle hentes ut av vinterdvalen. «Skibladner», som er verdens eldste hjuldamper i rutegående traWkk, ligger hver vinter i opplag under tak og presenning på Gjovik, for så å Wnne igjen sin storhet i sommermånedene. I år for 163. året på rad.

Foto: Redningsselskapet

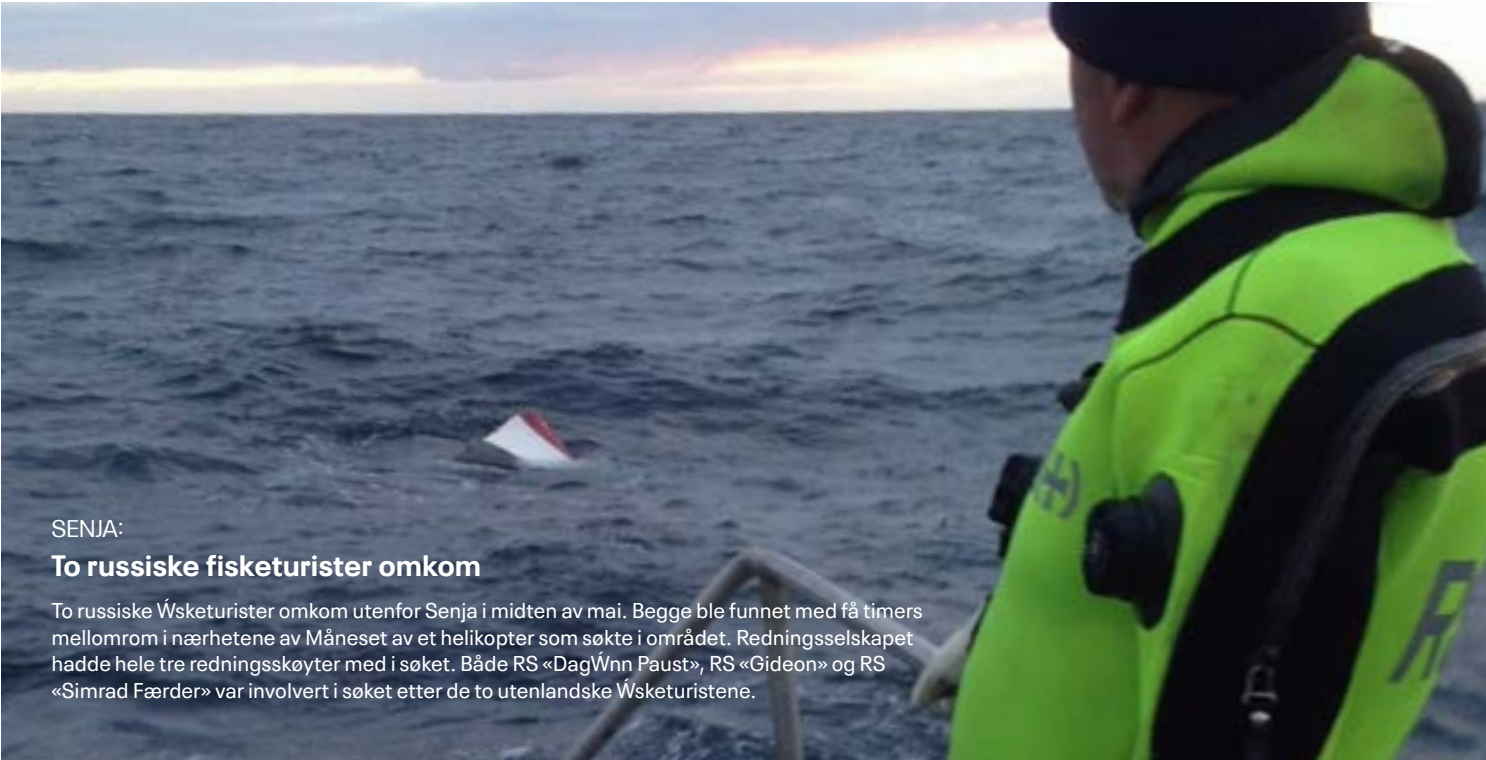
Foto: Redningsselskapet

LILLSTRØM:
Flott innsats under «Sjøen for alle»

Hvis du var innom båtmessen «Sjøen for alle» på Lillestrøm i mars, og i den anledning stakk bortom Redningsselskapets stand på Sikkerhetstorget, så ble du sikkert mottatt av denne blide gjengen her. De Wre gutta til høyre på bildet er Wotte representanter fra RS Ung på Lillehammer. Sammen med Gudbrand N. Oppegård, rådgiver i Region Øst (t.v.), la disse gutta ned en kjempeinnsats for Redningsselskapet under årets «Sjøen for alle». Takk skal dere ha, gutter!

Foto: RS «Dagfinn Paust»

SENJA:
To russiske fisketurister omkom

To russiske Wsketurister omkom utenfor Senja i midten av mai. Begge ble funnet med få timers mellomrom i nærheten av Måneset av et helikopter som søkte i området. Redningsselskapet hadde hele tre redningsskøyter med i søket. Både RS «DagWnn Paust», RS «Gideon» og RS «Simrad Færder» var involvert i søket etter de to utenlandske Wsketuristene.

Foto: Redningsselskapet

BERGEN:
Gullvest skapte blest

I forbindelse med årets «Gullruten»-utdeling ønsket Redningsselskapet å rette søkelyset på bruk av redningsvest. Først ble en håndfull kjendiser reddet opp fra Vågen i Bergen av redningsskøyta «Kristian Gerhard Jebsen II», før Wre kjente og kjære TV-proWler, som Vendela Kirsebom og John Christian Elden, ble kledd opp i gullvester.

Foto: Redningsselskapet

SVOLVÆR:
Spektakulær redning

Alle mann til pumpene! Det ble småhektisk da en 29 fots fritidsbåt under slep fra Henningsvær til Svolvær tok inn vann. Redningsskøyta «Det Norske Veritas» måtte få på plass lensepumpe i rekordfart, mens redningsskøyta «Sundt Flyer» holdt båten i høy nok hastighet til at den ikke skulle gå ned. Suksess til slutt! De to personene om bord gikk tørrskodd over i annen båt som befant seg i nærheten, mens båten ble buksert til havn for lensing.

Foto: Thomas Brun, NTB Scampix/Justis- og beredskapsdepartementet

LEVANGER:
Øve, øve, øve

1. mai er kanskje en nasjonal fridag, men ikke for det frivillige sjøredningskorpset i Levanger som brukte arbeidernes dag til å trene og øve. Utenfor Tynestangen stod både innføring i VHF, pick-up av mann over bord, evaluering av skadeomfang, slep og førstehjelp til havarister på programmet til RSRK Levanger.

Foto: Redningsselskapet

FARSUND:
Strandryddedagen

Redningsskøyter, frivillige og ikke minst medlemmer i RS Ung var med da Redningsselskapet deltok under strandryddedagen, over hele landet. Her ser vi mannskapet på redningsskøyta «Kristian Gerhard Jebsen» i Farsund i ferd med å rydde bort en stor fender, en plastbåt og en hel del annet skrot.

MYRE:
Spirende mannskap

Hver vår får barn og unge over hele landet mulighet til å besøke en redningsskøyte eller et distriktskontor som et ledd i det forebyggende arbeidet som Redningsselskapet utfører. Som her på Myre hvor redningsskøyta Wkk storWnt besøk av 6A og 6B fra Myhre barneskole. Ifølge mannskapet var det muligens noen potensielle redningsmenn og -kvinner blant de lokale skoleelevene.

Foto: Redningsselskapet

Foto: RSRK Stavanger

RS NOATUN:
Kurs-bonanza!

I løpet av våren har det tidvis vært trangt om plassene på RS Noatun, hvor både ansatte og frivillige nærmest har stått i kø for å tilegne seg livsviktig læring. Vi lar en munter og meget fornøyd gjeng fra RSRK Stavanger få representere våre sjøfolk. De var på matroskurs på Noatun i slutten av mars. Etter sigende – og helt ærlig – det beste kurset de noensinne har deltatt på, mye takket være ekstraordinære instruktører.

Foto: Redningsselskapet

HORTEN:
RSRK Hortens første kvinnelige båtfører

Det frivillige sjøredningskorpset i Horten har vært operativt i rundt et år, og i april kunne gode kollegaer gratulere Hanne som korpsets første kvinnelige båtfører! På bildet feirer hun det sammen med Lars Andreas og Camilla, gode venner og kollegaer i RSRK Horten.

Foto: Redningsselskapet

VESTFOLD:
Distriktsmesterskap i sjøredning

I slutten av april ble det avholdt distriktsmesterskap i sjøredning på RS Noatun, med lag fra de frivillige sjøredningskorpse i Horten og Moss, samt et «landkrabbelag», bestående av kontoransatte fra Forebyggende avdeling. Hvert lag bestod av tre personer som konkurrerte i sjøredningsrelaterte øvelser. Prestisjen var tidvis nesten like stor som pokalen som tilfalt vinnerlaget, som også i år kom fra Moss. Gratulerer!

Havneguiden

1. Havneguiden trykte bøker
- Kr 598,- pr. bok.

- HG 1 Svinesund-Langesund **Ny utg.**
- HG 2 Langesund-Lindesnes **Ny utg.**
- HG 3 Lindesnes-Bergen **Ny utg.**
- HG 5 Göteborg-Svinesund
- HG 4 Bergen-Kirkenes

Kjøpes i båtutstyrbutikker og på www.harbourguide.com

2. Havneguiden Online abon/app
- Abon. alle guider kr 398 pr. år.
- 30 dagers gratis prøveperiode.
- Registrer deg på www.harbourguide.com.

Beta Marine strømaggregat

- Effekt 4 - 49 KVA
- Stillegående

Leveres med eller uten kabinett

Beta Marine

Beta Marine motor med seildrev

- 13,5 HK - 56 HK

Kan leveres med seildrev

Kan også leveres med seildrevkit tilpasset Volvo 110S, 120S, 130S, Yanmar SD20 og til Bukh motor

Hvorfor velge Beta Marine?

- Kvalitetsmotor fra Kubota
- Lun rolig gange
- Leveres fra 10 - 115 HK
- Internasjonal forhandlerstøtte
- Ekstraustyr tilpasset ditt behov
- Markedets beste pris?

Beta Marine

BETA MARINE AS
Tlf: 928 66 501 | www.betamarine.no

SJØVEIEN MANDAL–KRISTIANSAND NYMERKES – HA ALLTID OPPDATERTE SJØKART!

I år fornyer og oppgraderer vi sjøvegen Mandal–Kristiansand. Det vil si at skipsleia får helt ny merking. Vi kan derfor ikke understreke sterkt nok hvor viktig det er at alle, både store og små fartøyer, sørger for å til enhver tid ha oppdaterte kart.

Husk godt sjøvet!

KYSTVERKET

Foto: Leif Andersen

SARGO

Allværsbåter fra Finland - Sikre, sjødyktige og komfortable

Sjå alle modeller på:
Aqua Nor
Skansen båthavn
19-23. august

Sjå alle modeller på:
Båter i Sjøen
på Aker Brygge
5-8. september

SARGO (ex. Minor) er lukkede allværsbåter fra 25 - 36 fot som har en trygg, solid og sporty framtoning. De har egenskaper som er skapt for de varierende forhold som er langs Norskekysten. Dyp V-bunn bidrar til meget gode sjøegenskaper, og skumfylt skrog reduserer støy og isolerer i stor grad. Mange sikkerhets og kvalitetsbevisste yrkes og fritidsbåtførere har Sargo som ett naturlig førstevalg. Besøk vår nettside for videre presentasjon.

SARGO 25

SARGO 28

SARGO 31

SARGO 33

SARGO 36

SARGO 36 FLY

SARGO.no

FG Racing AS – Avd Øst: Lysaker Brygge 21, 1366 Lysaker – Avd Vest: Sæla Marina, 6817 Naustdal – frode@sargo.no Tlf 930 99 002

Sarins Båtar Oy Ab, 67900 Kokkola, Finland, info@sargoboats.fi, www.sargoboats.fi

Å beherske fart om bord i en fritidsbåt gir både mestringsfølelse og en større trygghet for de andre som ferdes på fjorden. Kunnskap og øving er viktig ifølge Pål Virik Nilsen. Nå er han ansatt i Redningsselskapet for å utvikle høyastighetskurs.

«Første møtet jeg hadde med Bjørn Rune Gjelsten, etter at jeg fikk kontrakt med «Spirit of Norway», så sa han: Du skal stå opp om morgenen, og det skal se sånn og slik ut. Han ba meg kaste dress og dansesko. Fra nå av var det joggesko og treningsklær, mental og fysisk trening som gjaldt. Jeg har tenkt mye på det, og har skjont at dette gjelder alt vi driver med i livet. Det handler om å være forberedt, seriøs, ydmyk og systematisk. Er jeg det så fremstår jeg profesjonell. Det er sjelden feil.»

Pål Virik Nilsen

Å kjøre båt i høy hastighet kan være utrolig gøy. Helt til det smeller. Skal du ut på sjøen med høyere risiko enn det som er vanlig, bør kompetansen stå i stil med utstyret.

Tekst og foto: Frode Pedersen

SPISSKOMPETANSE

”

Stadig flere norske båteiere har båter som gjør mer enn 40 knop, og da skal man definitivt vite hva man gjør.

Pål Virik Nilsen har fått i oppgave å danne skole for hvordan båtfolk med mye bensin og adrenalin i blodet skal gjøre det på en riktig og sikker måte. Pål Virik Nilsen har minst 1 000 timer med erfaring i over 50 knop.

– Fart om bord i en båt er et relativt begrep. Det handler om hvem du spør og hvilken erfaring de har. For å beskrive dette bruker jeg ofte fire eksempler. Et barn, en eldre dame, en skipper på redningsskøyta og meg selv. For meg er 100 knop fort, for den eldre damen kan ti knop være mer enn fort nok. Det er alltid den som fører båten som plikter å vurdere situasjonen. Et stort ansvar, men også det ansvaret du skal ta som fører av en fritidsbåt, sier Pål Virik Nilsen.

HØYHASTIGHETSSERTIFIKAT?

Et av de tiltakene som mange har pekt på for å gjøre sjøen til et sikrere sted for alle, er å innføre det vi kan kalle et høyhastighetssertifikat. Det ble allerede foreslått i den store sikkerhetsrapporten som Sjøfartsdirektoratet, i samarbeid med Sakkyndig Råd for Fritidsfartøy, leverte til Stortinget i 2012. Nå har det igjen blitt aktualisert gjennom Statens Havarikommisjons ulykkesrapport som ble lagt frem i vår. Temaet ble også nevnt i den store Båtlivundersøkelsen fra i fjor.

Redningsselskapet skrev i 2017 brev til daværende næringsminister Monica Mæland med beskjed om at departementet måtte se på dette som et viktig ulykkesforebyggende tiltak. Foreløpig har det ikke skjedd mye. Men i den forbindelse har Redningsselskapet nå tatt eierskap i saken, og ansatt en av Norges beste racerbåtførere til å utvikle et eget kompetansekurs for førere av raske fritidsbåter. Pål Virik Nilsen er garantert kjent for mange i miljøet. Han har kjørt racerbåt siden han fant ut at han flyter bedre med redningsvest enn bleie. Arbeidsted og fokus flyttes nå til Redningsselskapets nye akademi for maritim kunnskap og læring i Horten, RS Noatun.

«FAST AND FURIOUS»

Av og til blir man fristet til å bruke litt billige titelpoeng, gjerne hentet fra filmens vidunderlige verden. Da jeg møtte racerbåtføreren Pål Virik Nilsen fra Sandefjord, hadde jeg hengt meg opp i begrepet «Fast and Furious». En ikke helt ukjent serie med filmer om sinte menn og raske biler. Elsket av alle med sans for fart og noen liter høyoktan bensin i blodet.

Men nei, han er da ikke sånn i det hele tatt tenkte jeg ganske fort. Mer sindig enn både prester og yogalærere jeg har gått meg på her i livet. Og godt er vel det, for skal man få tiltro blant folk som elsker høy fart, ja så kreves det en porsjon ro og orden.

Pål Virik Nilsen er mer opptatt av kunnskap, læring og erfaring, eller spisskompetanse om du vil. For nå skal han gjøre mer av det han liker aller best. Lære bort alt han kan og har erfart

om bord i verdens raskeste båter. Kanskje den i Norge med mest peiling på hvordan du takler høy hastighet på sjøen. Han har lært av sine utallige feil, og deler gjerne. På den måten mener han at erfaringene hans faktisk får folk til å tenke seg om neste gang de kjører spakene i konsollen, og slipper løs enorme mengder krefter som lett genererer hastigheter fra 50 knop og oppover. Stadig flere norske båteiere har båter som gjør mer en 40 knop, og da skal man definitivt vite hva man gjør, mener Virik Nilsen.

FLEST RASKE TIMER

– Vannet er noe eksotisk. Siden sommeren i Norge er så kort, så priser vi kanskje sol og sommer høyere enn de fleste andre her på jorden. Det er kanskje det som trigger? Det å gå hele vinteren og glede seg til å få ut båten. Fylle drivstoff, ta på slalombryllinger for å reise ut til Svenner fyr og finne de store bølgene. Akkurat slik jeg eller du gjorde sist sommer. Slik kan den ultimate sommerdrømmen starte for meg, sier Virik Nilsen når vi ber om et godt sommerminne fra sjøen.

Pål Virik Nilsen er blant dem i Norge som har flest timer i båter som går over 50 knop. Som rookie hos Bjørn Rune Gjelsten med ansvar for Spirit of Norways båt med nummer 20, skulle han ta over førerstedet i båt nummer 10, da Gjelsten ga seg. Det ble ikke helt slik. For når Bjørn Rune Gjelsten forlot sirkuset, gjorde han det med mann og mus som det heter i den maritime verden. Litt i protest mot kostnadene og overlegne arabere som poste penger inn i en sport som til slutt ble til noe få kunne identifisere seg med.

Vi stopper fortellingen om sirkuset rundt Class One her. For nå har Pål Virik Nilsen både skrevet lærebok i kunsten å kjøre fort på sjøen, og han er i ferd med å bli heltidslærer, eller instruktør om du vil. Han er genuint opptatt av at det finnes alt for mange raske fritidsbåter, og samtidig alt for få kompetente båtførere. Alt han har lært og erfart skal han nå dele med andre som ønsker å tilegne seg kunnskap om det å føre en fritidsbåt i høy hastighet. Temaet ble ikke mindre aktualisert av at vannscooteren ble en del av den norske fritidsbåtflåten. Her lig-

ger fartspotensialet definitivt i et sjikt hvor det kreves både kunnskap, øving, og en god porsjon med fornuft før man raser av gårde med bunn gass, mener Virik Nilsen.

– Jeg merket hvor brutal og uforutsigbar sjøen kan være da jeg mistet to konkurrenter i et tragisk race i Dubai i 2009. Tro det eller ei, men man blir raskt som en familie selv om man konkurrerer på høyt nivå. Kun minutter før ulykken skjedde, og starten gikk, stod vi og klemte hverandre og ønsket lykke til. At han ene sto sammen med sine barn, som alle var på alder med mine egne, gjorde noe med meg. I høy fart er marginene minimale, og tragediene så voldsomme. Dette øyeblikket har gjort respekten for sjøen enorm, sier Pål Virik Nilsen.

YDMYK OG ÅPEN OM EGNE FEIL

– Jeg er så heldig at jeg har overlevd mange stygge ulykker i min sportsutøvelse. Så heldig har ikke alle mine kollegaer vært. Historien ovenfor får stå som et smertelig eksempel på hvor galt ting kan gå. Det er alltid noen som står igjen på brygga, det er de som er den lidende part når vi ikke tenker med hodet eller tar hensyn til egne ferdigheter, sier Pål Virik Nilsen.

Med utviklingen som har vært på sjøen de siste ti årene, har også behovet for økt kunnskap og kompetanse meldt seg, mener Virik Nilsen. Han har de siste årene drevet høyhastighetskurs under eget navn og varemerke. Mange norske båtførere har allerede vært ute med læreren fra Sandefjord. Av og til får han også oppringning fra utlandet, og noen timer senere lander en privatjet på Torp med lærevillige som mener fornuften ligger i noen treningstimer med den aller beste. For det er veldig få racerbåtførere på Virik Nilsens nivå som har gjort videre karriere på lærebøker og pedagogisk tilnærming til det noen vil kalle galematiaskjøring på sjøen. Men Pål Virik Nilsen ønsker ikke å dømme folks interesser. Han er genuint opptatt av at det aldri handler om båten eller antallet hestekrefter.

– Døde ting gjør sjelden noe galt før de kunnskapsløse menneskene tar over styringen. Og det har han vel egentlig helt rett i. **R**

Over: Pål Virik Nilsen var utsett som arvtager til Bjørn Rune Gjelsten. Derfor Wkk han også stilt egen båt til disposisjon for å bygge kompetanse i Spirit of Norway 20.

Øverst til venstre: RS Noatun i Horten huser Redningsselskapets nye akademi for sjøsikkerhet og sjøredning. Et perfekt sted for øving under trygge forhold og med rammer som har fokus på læring.

Nederst til venstre: Fart kan være både gøy og utfordrende så lenge det foregår i kontrollerte former og under forhold som er egnet for det. Alt for mange glemmer å tenke over hva de gjør når de slipper løs hestekreftene de har til rådighet, sier Virik Nilsen.

Trange, vakre sund – og plutselig på grunn

Uforutsette ting skjer – når vi minst venter det.

En god forsikring forhindrer ikke ulykker, men gjør det enklere å håndtere dem.

Som medlem av Redningsselskapet får du inntil **34 %** i rabatt på båtforsikring.

Visste du at?

Du får gode rabatter på andre forsikringer hos Gjensidige også. Vi gir deg 14 % medlemsrabatt hvis du har én forsikring og 18 % hvis du har minst tre forsikringer hos oss.

Lurer du på hva du kan spare på å flytte forsikringene dine til Gjensidige? Ta kontakt på 915 03100 eller sjekk pris og kjøp forsikring på gjensidige.no/rs

Rabattene gjelder for RS-avtalen og private skade-forsikringer, og kan ikke kombineres med andre rabatt-ordninger, eller fordelsprogrammet til Gjensidige.

RS (+)
Redningsselskapet

Gjensidige

Nyt båtsesongen!

Lyse dager, varme, bris i håret og lukten av sjø. Det er dette det handler om.

Det er dette vi alle har gledet oss til. De neste månedene markerer toppsesongen for fritidsbåtlivet på våre innsjøer og langs hele kysten. Enten du legger ut på seiltur på åpent hav, eller driver sakte fremover i robåten på fisketur, er det en stor glede å tilbringe tid på sjøen.

For meg er det å nyte en varm sommerkveld i Oslofjorden, sammen med familien i vår 21 fots Askeladden, det jeg ser mest frem til i båtsesongen vi har foran oss. Det er her jeg finner gleden og roen.

Samtidig må vi huske at ekte sjøglede ikke bare handler om blikkstilte vann og stekende sol, den handler også om følelsen av å mestre situasjonene. Være best mulig forberedt på det uventede. Være kunnskapsrik. Være trygg og ta vare på hverandre mens vi utnytter det fantastiske sjøtilbudet vi har langs hele kysten.

Tar vi forhåndsregler og tenker sikkerhet, kan vi alle nyte den fantastiske tiden fremover, i godt lag med venner og familie. I Redningsselskapet har vi alltid hatt det å sikre godt sjøvett og trygghet blant båtfolk som vårt samfunnsoppdrag. Det er derfor vi tilbyr en rekke kurs. Målet er å øke sjøkunnskapen og å forebygge farlige situasjoner.

Ett av kursene vi tilbyr denne sommeren er Ta roret, jenter! Blant båtførere på fritidsbåter er kvinner betydelig underrepresentert. Vi ønsker å senke terskelen for flere og gjøre sjøen mer tilgjengelig for alle. Derfor skal vi denne sommeren legge ut på en omfattende norgesturné for å styrke båtkompetansen til kvinnelige båtførere. For oss er dette en naturlig forlengelse av vårt samfunnsoppdrag. Kurset vil kunne heve kompetansen for 384 kvinner. Disse vil kunne bli dyktige båtførere med god kunnskap og god praktisk erfaring, og samtidig være gode ambassadører for sjøsikker-

het. Dette fører oss også nærmere målsettingene våre og visjonen vår – ingen skal drukne!

I dag er det en selvfølge at både kvinner og menn jobber innenfor alle deler av det maritime. Det er også en selvfølge at kvinner jobber i alle deler av Redningsselskapet, både som frivillige og som ansatte i sjøredningsmannskapet vårt. Det er kvinner og menn som betjener de 52 redningsskøytene våre. Det har ikke alltid vært sånn. Tradisjonelt har det maritime vært en svært mannsdominert arena, men mye takket være kvinnelige forbilder har døren åpnet seg for flere. I denne utgaven av RS-Magasinet kan du lese om vår første kvinnelige maskinist, en av de mange gode forbildene og pionerene på sjøen.

Sjøglede skal være tilgjengelig for alle. Denne gleden forutsetter at man føler seg trygg når man ferdes på sjøen, uansett hvordan. I Båtlivundersøkelsen ser vi en økning i antall kajaker fra 90 000 i 2012 til 180 000 i 2018. Det er også betydelig vekst når det gjelder andre myke trafikanter som padlere, vindsurfere, kitere o.l. Disse myke trafikantene er en gruppe som er særlig utsatt i dårlige værforhold og ikke minst i ulykkesituasjoner. I Redningsselskapet tar vi deres sikkerhet på alvor, og det er derfor vi i år lanserer et nytt medlemskap som er skreddersydd for myke trafikanter: RS Aktiv. Det nye medlemskapet vil styrke vår beredskap og føre til at flere vil være trygge på sjøen – uavhengig av hvordan man ferdes.

Med mer kunnskap blant båtførere, og god beredskap fra vår side, kan vi hjelpe hverandre. Sammen sikrer vi trygghet og legger grunnlaget for at vi alle kan nyte sommermånedene på sjøen.

Jeg ønsker dere alle en fantastisk båtsesong!

Rikke Lind
Generalsekretær

Rikke Lind

NAVN: MARIANNE JENSEN
ALDER: 28
BOSTED: BODØ
SKØYTE/ARBEIDSSTED: RS «RUTH OPSAHL»
FUNKSJON OM BORD: MASKINSJEF
HVOR LENGE I RS: FIRE MÅNEDER
SIVILSTAND: SAMBOER

MEG & MITT RS

I denne spalten skal vi gi våre lesere et lite innblikk i hverdagen til noen av dem som hver dag er med å trygge tilværelsen for andre.

Redningsselskapet har 52 redningsskøyter som er stasjonert langs kysten og på våre to innsjøer. For å bemanne disse har vi 200 fast ansatte sjøfolk og 1 200 frivillige. Sammen sørger disse for at alle som ferdes langs kysten kan føle seg tryggere. Redningsskøytene og beredskapen er vår kjernevirksomhet, i tillegg har vi ansatte på land.

HVORFOR VALGTE DU Å JOBBE I REDNINGS- SELSKAPET?

Jeg følte det var tid for nye utfordringer og nye omgivelser og kom i kontakt med en skipper i Redningsselskapet. Etter å ha snakket en del med ham om hvordan det var å jobbe for Redningsselskapet, og sett hvilken fantastisk innsats selskapet gjør for sjøfolkene, forsto jeg at dette virkelig måtte være en givende jobb. Det å kombinere jobb med det å kunne være der for andre som trenger en hjelpende hånd, gir deg virkelig noe tilbake.

Samtidig er det fantastisk å få innskudd i form av ny lærdom, og her er det utrolig mange flinke folk å lære av. Som maskinist har jeg i alle år holdt meg «i kjeller'n» som vi sier, men om bord i redningsskøyta får jeg også lært meg hva som skjer over maskinrommet. Så kort fortalt: Jeg ser bare fordeler ved å arbeide i Rednings-selskapet.

HVA ER MEST SPENNENDE MED JOBBEN?

En ting jeg alltid har likt med sjølivet er at ingen dag er lik, og i Redningsselskapet stemmer virkelig dette. Man vet aldri hva man møter neste dag, og neste oppdrag er både spennende og lærerikt. Som ny i selskapet er det utrolig kjekt å lære hvordan de mer erfarne redningsmennene løser ulike situasjoner.

KAN DU DELE DITT MEST SPENNENDE ELLER INTENSE ØYEBLIKK SÅ LANGT?

Jeg har som sagt ikke vært så lenge i Rednings-selskapet, og som ny er de fleste oppdrag både spennende og lærerike. Vi har hatt mange nødslep, losinger og mange dykk. Dykkingen var noe jeg syntes virket veldig spennende og det tok ikke lang tid før jeg meldte meg på PADI-dykkerkurs i Saltstraumen. Det er jeg i gang med nå.

INTERESSER UTOVER REDNINGSSSELKAPET?

Når jeg er hjemme på fri tilbringer jeg mye tid sammen med min samboer Cecilie. Vi bor for tiden i en leilighet i Bodø, men har endelig fått oss hus. Så i framtiden regner jeg med at mye fri-

”

Det å kunne være der for andre som trenger en hjelpende hånd, gir meg virkelig noe tilbake.

Venstre: Marianne Jensen tar selWe blant nordnorske fjell.

Under: Maskinsjefen i sitt rette element – i maskinrommet. Men på redningsskøyta får hun delta i arbeidsoppgaver over hele fartøyet.

EKTE OPPLEVELSER. EKTE TRYGGHET.

I år er det dobbelt så mange myke trafikanter på sjøen som for fem år siden. Redningsselskapet hjelper stadig flere kajakk-padlere, kitere og brettseilere. RS Aktiv er et helt nytt medlemskap for deg som er aktiv på sjøen uten motor. Som medlem får du gratis assistanse og mulighet til å kjøpe RS Aktiv Nødknapp, som ved et enkelt trykk varsler om hvor du er. Så er hjelpen på vei. I tillegg til dette får du muligheten til å registrere utstyret ditt. I dag er det alt for få som merker utstyret sitt. Blir en tom kajakk funnet i sjøen, er det vanskelig å vite hvem man skal lete etter – eller om det skal letes i det hele tatt.

Nytt medlemskap for havets myke trafikanter

Introduksjonpris inkludert
nødknapp og registrering

995,-

LES MER OG BESTILL PÅ
RSAKTIV.NO

RS(+)

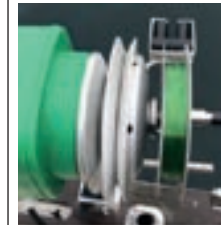
aktiv

HOBBYFISKERENS DRØM OG TROFASTE VENN

Teinehaling på aluminiumskive med to kilspor, kort bom og presshjul.

Bensindrevne og elektriske kraftblokker med regulerbar hastighet. Nå også med presshjul, avangler og fiskehjul som tilleggsutstyr. Norsk patent.

Fiskehjulet kan monteres både på aluminiumskive og garntrommel.

Olsen Fangst
og
Kraftblokk
- En fritidsfiskers trofaste venn

www.kraftblokk.no | Telefon: 976 81 636 / 905 64 598

ParmaFender

Det unike og patenterte brygge-fendersystemet med suveren fleksibilitet, styrke og energiabsorbering.

Nå med:

- Sterkere innfesting
- Bedret overflate
- Enklere montering

100%
resirkulerbar

Fenderlister og kantlister

Parma Plast as

www.parmafender.no
post@parmaplast.no

+47-56 31 69 00

Parma
UniversalFender

Fleksibel, myk og sterk fenderprofil av skummet TPU for en rekke bruksområder.

• Brygger • Båter • Påler • Garasjer • Trailer
• Korridorer • Vegger • Lasteramper +++

Båtforsikring som er like unik
som din båt

Ta kontakt med oss for
et uforpliktende tilbud!

Vi vet at hvert enkelt seilingsområde og hver enkelt kunde stiller individuelle krav. Om båten seiler for motor eller seil så er våre forsikringsløsninger skreddersydd for dine behov. Finn ut hvorfor over 100.000 båteiere setter sin lit til oss og spør oss om et uforpliktende tilbud.

PANTAENIUS
Spesialist på båtforsikring

Oslo • Tlf. +47 22 83 41 11 • pantaenius.no

Tekst: Lars-Ludvig Røed
Foto: Tom Kolstad

– Hva var det jeg egentlig var redd for?

Jeg likte ikke tanken på å være ufri. Så jeg tenkte at dette skal jeg bare kaste meg ut i!

Signe Tynning er vokst opp ikke langt fra sjøen, og hun var mye i båt i ungdomsårene. Men da hun som voksen fikk hytte på en øy, kom båtlivet tettere på. Og utfordringene. For hvem skulle styre? Hvem skulle kjøre ut og inn av båthavner?

Hvem skulle...?

Jeg var altså en del i båt i yngre år. Men den gang kjørte ikke jentene båten! Over tid fikk jeg likevel en del erfaring og lærte å håndtere en båt, men med hytta og øylivet måtte jeg ta tak, ikke være avhengig av andre.

Så Signe gjorde nettopp det; hun tok tak.

– Jeg ville bli trygg, få en mestringsfølelse. Komme over en terskel. Og det var enklere enn mange tror. Å kjøre en bil er mye vanskeligere – og det klarer vi jo!

Signes båt var av det raske slaget, en 18-foter med 90 hesters motor. Stor nok til å mestre atskillige bølger, og stor og rask nok til å skape trøbbel for seg selv og andre.

OVERLOT RORET TIL ANDRE

– Hva var det jeg var mest redd for? Det var vel særlig dette å legge til. Jeg har nok ofte overlatt roret til andre når vi nærmet oss land. Mange gjør det. Men så var det bare å hive seg ut i det, og jeg klarte etter hvert å tenke «hva er det verste som kan skje?» Er det å få en skrape i båten? Nei, det går fint, det kan jeg jo leve med! Samtidig ser jeg jo at skjær og grunner og sånt kan være skummelt og må tas alvorlig.

Signe satte altså i gang. Øvelse gjør som kjent mester.

– Jeg holdt på selv, hadde bare litt hjelp underveis. Men jeg tenkte – og det tenker jeg fortsatt – at det hadde vært fint med et kurs, å kunne øve flere ganger med noen andre enn de nærmeste. Ikke være avhengig av f.eks. en ektemann som sukker og stønner når alt ikke er perfekt.

KURSAMBASSADØR OG MOTIVATOR

I sommer blir det endelig kurs for Signe. Ikke fordi hun nå trenger det, men fordi hun har takket ja til jobben som ambassadør for RS-kurset

«Ta roret, jenter!» Jentene – i alle aldre – er en viktig målgruppe.

– Ja, jeg skal være til stede på noen kurs. Ikke som kursleder, jeg skal isteden fortelle om mine opplevelser, være en moralsk støtte og motivator. Jeg gleder meg!

Selv om båten stadig er «a man's world», ser Signe Tynning viktige og gode utviklingstrekk.

– Jeg ser et stemningsskifte. Jeg registrerer at 18–19 år gamle jenter kjører båt, at de behersker dette. De overlater det ikke til gutta, det er veldig fint. Vi må ikke gjøre dette for vanskelig, det er bare å hive seg uti. Da vil du oppleve båtglede på en annen måte.

SÅRBAR I KAJAKK

Båtlivet for Signe har vært mangfoldig. I 15 år har hun også padlet kajakk, hun har sett en kraftig utvikling og vekst i kajakkantallet på nært hold. Ibland nesten litt for nært, hun opplever at motorbåtfolket ikke forstår hvor sårbare padlerne er.

– Mange kjører fort forbi på kort avstand, kanskje vinker de også – og så sitter vi der i kajakken med skjegget i postkassa, kanskje går vi rundt.

Signe har, uansett størrelse på båten, en liten appell til båtfolket.

– Det er nok en del menn som synes det er vanskelig å gi fra seg roret, men det må de tåle. Og de må være litt kloke og tålmodige. Det finnes ikke noe verre enn en som pirker på deg når du kjører, det må de slutte med! Husk at det handler om trygghet og å legge til en brygge. Det er ikke noen eksamen. ►►

Ta roret, jenter!

På syv steder i landet, fra Kristiansand i sør til Tromsø i nord, arrangeres i sommer kurset «Ta roret, jenter». Et praktisk kurs beregnet på jenter i alle aldre som vil lære å håndtere båt på egen hånd. Ingen forhåndskunnskaper er nødvendig, alle er velkomne. Kurset går over to dager. Mat og drikke er inkludert i kursavgiften. Påmelding og nærmere opplysninger på rs.no/kurs

**SIGNE
TYNNING**

Programleder i ca. 2 000 direktesendinger av «God morgen, Norge» (TV2) i 15 år. Etter i alt 24 år i TV2 er Signe i dag ansatt i Kirkens Bymisjon og holder i tillegg foredrag m.m. Bor i Porsgrunn. Ambassadør og motivator for RS-kursene «Ta roret!» i sommer.

Tekst: Lars-Ludvig Røed
Foto: Tom Kolstad

– Det var bare å ta fatt!

Det er jo nesten som en refleks; når jenter kommer om bord i en båt, går vi bort til fenderne eller noe annet enkelt. Så vi må nok anstrenge oss litt. Ta ansvar.

Ta roret.

Lene Røkke Mathisen løfter vesle Tollef på plass i ammekroken, det er tid for mating. I noen uker har jobb fått være jobb, og den daglige båtturen er byttet ut med bleier, trilling av vogn og nytt søvnmønster. Men sjø og båt er uansett nærværende her, de i alt fem beboerne på Vibrandsøy må stole på egne fartøyer, rutebåten er en sjelden gjest.

Lene er vokst opp på Karmøy, altså med Nordsjøen som nær nabo. Men selv om familien hadde båt med både kabin og senger, og turene var mange, ble ikke Lene noen båtjente.

– Det var selvsagt pappa som kjørte båten, mamma ordnet fortoyningene – og alt annet!

En guffen barndomsopplevelse i mørket på åpent hav, med en altfor nærgående tråler, økte ikke Lenes trygghet, hun ble snarere engstelig. Respekten for sjøen var stor.

MÅTTE LÆRE

Så da Lene i 2015 fant ut at hun ville bo på Vibrandsøy, ble læringskurven bratt. Et liv på en øy uten å mestre en båt, det er om ikke umulig, så i hvert fall upraktisk. Avstanden inn til fastlandet og byen er ikke lang, men den er full av vann. Det var bare å ta fatt.

– Båten fulgte med huset her. Jeg fikk nøklene, ba selgeren om å vise meg båten. Det ble en veldig rask innføring!

Men Lene var i hvert fall i gang. Uten noen til å lære seg var det bare å ta fatt.

– Når du blir kastet ut i det, da lærer du. Jeg hadde jo ikke noe valg, å kjøre båt er et premiss for å kunne bo her. Vi må til byen, det er jo ingenting her ute.

Båten var 14 fot og med et lite overbygg, motoren 50 hester. I dag er motoren skiftet ut med en ny av samme størrelse, båten er den samme.

«HVOR MYE TÅLER DU?»

- Da jeg selv tok fatt, satt engstelsen fra yngre dager stadig litt i meg, jeg var engstelig for å komme for

langt ut. Så det ble en form for egenterapi, å gjøre det som var skummelt. Og jeg måtte gjøre det masse. Jeg måtte finne ut hva som fungerer – og hva som ikke fungerer. Du får høyere og høyere toleranse for hva som er greit. Båten tåler det; men hvor mye tåler du?

I dag deler Lene hus med Eirik, han er lærer på Røvær, en øy lenger ute i havgapet. Men som aleneboer i 2015 ble det ble mange, mange båtturer alene. Da hun hadde ferie en uke, kjørte hun båt hele tiden.

– Jeg ville, nei, jeg måtte, skaffe meg erfaring. Jeg skulle jo begynne å jobbe, det ville bli høst og mørkt og mye vær. Å kjøre båt er jo ikke noe hokus-pokus, det er lettere enn å kjøre en bil. Men det handler jo også om strøm og vind og en del annet.

Da Lene kjøpte huset på øya, fikk hun en del reaksjoner. Noen var imponert over at hun våget, at hun tok spranget.

– Ville de ha reagert slik hvis jeg var en mann? Jeg tror ikke det. Jeg skjønner jo at det

er få jenter i båt, men det er ikke noe fysisk til hinder for at vi skal klare jobben.

FILMHELTINNE

Lenes glede over båtmestringen har ført henne ut på «de skrå bredder». I hvert fall til en morsom og imponerende rolle i «Klar for sjøens» kampenjevideo 2018. En video som hvert år produseres for å fremme budskapet om at båt og alkohol ikke hører sammen (sjekk [youtube.com](https://www.youtube.com) – Look who's docking now). Lene spiller en megastø dame med stålkontroll på tauverk, fortoyning og tillegging. Så god blir nok ingen, hverken kvinner eller menn, men Lene har noen gode råd til jenter som vil øke båtferdighetene:

– Første steg er å tenke at dette har jeg lyst til – og kan klare. Det er jo ingen heksekunst. Men forvent ikke å kunne alt 100 prosent med en gang, man må jo få lov til å dunke litt mot kaia etc., det er det man lærer av. Det er som med en bil, man må herje litt, prøve seg fram. Og bruk gjerne

en båt du ikke er kjemperedd for. Gjør noe du selv synes er trygt, og så kan du utvide sirkelen. Omtrent som med andre ting, det er min filosofi.

Lene medgir at hun ikke kan så mye om båt-motorer. Men at det også på den tekniske siden er snakk om å kunne lære litt etter litt:

– Jeg prøver meg fram. Etter hvert lærer man noe. Men jeg behandler båten stort sett som en bil, jeg leverer den til service og overhaling, det synes jeg er greit.

Lene har tatt båtførerprøven, noe hun synes alle som ferdes på sjøen bør gjøre. Men i tillegg til det teoretiske synes hun en praktisk prøve vil være en god idé. Og hun tror – med et smil – på et tryggere sjøliv hvis de kvinnelige båtførerne blir flere:

– Vi damer er jo roligere i trafikken!

Hun løfter på vesle Tollef, nå er det tid for litt soving. En liten pause fra den krevende morsrollen.

– Det er mye skumlere med barn enn med båt. Vi jenter klarer jo mye skummelt! ▶▶

Lene Røkke Mathisen spilte den meget overbevisende «klar for sjøen-dama» som kunne det meste om tauverk og tillegging med båt.

Tekst: Lars-Ludvig Røed
Foto: Tom Kolstad

– Som jente må du være frampå!

Hun tok roret tidlig. Kanskje ikke så rart når du vokser opp i Kjerringvik og havet fyller synsranden. Åtte år gammel fikk hun sin første båt, en liten Pioneer-jolle på åtte fot. Få år senere ble det en 14-foting med 30 hk bakpå, hun ble også en ivrig brettseiler. Men det var møtet med en gammel skøyte som skulle sette fyr på Linda Auglands båtliv.

Da Redningsselskapets «urskøyte», RS1 «Colin Archer», var på tur i Oslofjorden i 1993, fikk 18 år gamle Linda komme om bord. Da var det gjort. Hun ble skøytejente. Da hun litt senere bodde ett år i Risør, seilte hun på «Risør 2», og deretter var hun med i Kystlaget i Sandefjord. Og siden 1999 har den gamle losskøyta «Frithjof 2» i Larvik hatt et stor plass i hennes liv.

– Jeg var jo veldig interessert i seiling, så jeg ble med i miljøet. Vi var noen jenter, men mest var det eldre gubber. Og som jente må du være frampå, ellers skjer det ikke noe!

FØRSTE JENTESKIPPER

For Linda ville ikke bare være om bord, hun ville bidra, ta ansvar. Og gjerne roret. I 2011 ble hun skipper, en av fem som veksler på denne jobben.

– Jeg var første kvinnelige skipper på «Frithjof 2». Men det var en lang vei, skal jeg si! Det skjedde liksom aldri noe. Jeg tenkte at alle ville tenke at det var kjempekult med en jente, men det gjorde nok ikke alle, nei. Du skal ikke gjøre mye feil som jente, du bør nok være ca. dobbelt så god som gutta. Du skal ikke tro du er noe, du må jobbe litt ekstra.

Linda ler godt, hun er en blid og ivrig jente.

– Men dette kan jo ha noe med meg å gjøre. Jeg var veldig ivrig...! Nå får jeg jo også en del applaus når det går bra, jeg kan bli heiet fram litt ekstra. Når vi skal legge til ved kaia her, blåser det jo alltid, og da klapper gamlekara på benken ivrig for meg når alt går bra!

«VIKTIG Å KUNNE NOE»

Å bli skipper på en skøyte som «Frithjof 2» er ikke alle forunt. En komité på to personer har ansvaret for å plukke ut skipperne. Det handler om kunnskap og dyktighet, nærmest som en eksamen. Ansvaret er stort, skøyta er verneverdig og verdifull, vekten er 25 tonn. De siste årene er den vedlikeholdt for hele fire millioner kroner.

– Skipper er jo ikke noe du blir over natten.

Vi kjenner jo hverandre godt etter hvert, men noen menn sliter nok med å gi litt av ansvaret til damene – både her og andre steder, sier Linda.

Som har stor tro på å ta initiativ til å lære seg mer.

– Det er viktig å kunne noe. Hva gjør du med båten hvis noe skjer med mannen din om bord? Noen er med i 30 år uten å kunne knytte en eneste knute. Men hvis du ikke skjønner hva som skjer, tør du mindre. Du blir trygg av å vite hvordan ting henger sammen. Og jeg tror altså på det å være ivrig – og dermed ekstra god.

FAMILIE MED TO SKIPPERE

Linda kvalifiserer helt klart til betegnelsen båtglad. Timene om bord er mange. Dessuten deler hun hobbyen med ektemann Erling, også han er en av skipperne på «Frithjof 2». Det går i dugnader, oppussing, ukentlige turer – ofte med passasjerer. Skøyta skal bidra til en levende kystkultur. Bl.a. får alle 5. klassingene i Larvik kommune komme på tur med «Frithjof 2».

– Jeg traff Erling om bord, ler Linda, og har vel dermed bidratt med et ekstra argument for å satse på båtlivet. De to har dessuten skaffet seg en egen båt, også den av typen skøyte. Men nyere og dermed enklere å bruke; 29-foteren er en modell av en kryssbåt som tollerne i Kjerringvik brukte. Den brukes bl.a. på ferie.

SKØYTEBARN

– Nei, vi blir ikke lei av båt. Også minsten er med – han har jo ikke noe valg og har vært mye på båttur. Han var bare åtte dager gammel da han var med på sin første trebåtfestival. Jeg skyndte meg å trykke ham ut! Man får ta de foreldrene man får. Men skøytebarn får opplevelser de ikke får andre steder!

Med fritiden godt plassert i to treskøyter blir arbeidstidene mange, det ligger mye praktisk jobbing bak båtturene. Men Linda bruker uten forbehold ordet «kos» om båtlivet:

– Jeg stortrives når vinden er frisk, når roret logrer og båten rister. Hvis det ikke lenger er moro, blir det jo bare jobb. Jeg er nok ekstra ivrig, men et godt prinsipp er å finne et nivå der du synes båtlivet er gøy. ►►

LINDA AUGLAND

44 år, bosatt i Kjerringvik (mellom Sandefjord og Larvik). Spesialsykepleier, jobber med oppsøkende helsevirksomhet i Larvik kommune. To barn, på 21 og 10 år. På fritiden skipper på «Frithjof 2», losskøyte på 42 fot bygget i 1896. Skøyta eies av en stiftelse og står på Riksantikvarens liste over verneverdige fartøyer. «Frithjofs venner» står for drift og vedlikehold.

Tekst: Lars-Ludvig Røed
Foto: Tom Kolstad

– Jeg kaller meg en maritim nerd

Du er kanskje født i en båt?

– Ja, nesten. Morfar hadde frakteskute, og mora mi fikk tidlig egen båt. Selv fikk jeg egen båt da jeg var 10-12 år, og kort tid etter kjøpte jeg en litt større. Og jeg brukte alle konfirmasjonspengene mine på en påhengsmotor!

Erika Krøvel smiler godt. Vi møter henne selvsagt i en båt, ved bykaia i Fredrikstad. Vi er nærmest på hjemmebesøk, for de siste 11-12 årene har Erika bodd i båt. Nå er hun på vei fra Riga og hjem til Ålesund, i en nyinnkjøpt bruktbåt hun omtaler som midlertidig. Den skal hun bruke mens hun jobber med å realisere sitt store prosjekt; å utvikle en egen båt, eller snarere en serie båter. Havgående, grønne og bærekraftige og sterke skal de være, solide saker på rundt 60 fot, hun snakker engasjert – «dette er lidenskap!» – om nordisk kvalitet tvers igjennom.

ALENE OM BORD

Lillebroren har vært med på turen fra Riga til Fredrikstad, men herfra til Ålesund skal hun styre 42-fotingen alene. Ikkje noka problem, som de sier på de kanter.

– Jeg er aldri redd på sjøen. Føler meg trygg, at jeg mestrer dette. Jeg har reist mye alene, det er helt ok. Jeg stoler på meg sjøl og båten. Men

jeg tar ingn sjanser, jo mer en ferdes på sjøen, jo større er risikoen for styggvær. Og jeg bruker båt hele året.

At hun fikk lov til å være på sjøen, både som barn og tenåring, gjorde noe med henne. Så da hun tok fatt på videregående skole, ble det maritim linje. Hun ville bli skipskaptein. Men etter ett år falmet drømmen, gradvis ble den erstattet av et ønske om å bli filmregissør. Og gjerne noe innen musikk; hun solgte påhengsmotoren og skaffet seg et trommesett. Da vi spør om planen var filmskolen på Lillehammer, rister hun ivrig og muntert på hodet. Å bo i innlandet?! Nei takk! Isteden var det USA som lokket. Men det ble ikke USA heller, det ble hjemlig business. Erika er en igangsetter, i dag kaller hun seg «gründer og en lidenskapelig strategisk potet».

ALLTID BÅT

Men uansett yrkesplaner; en egen båt var alltid nær. Da hun etter en periode i Oslo flyttet tilbake til Nord-Vestlandet, ville hun gjøre «noe maritimt», å bruke tiden på selvutviklet maritim næring. Hun kjøpte en 47 fot lang seilbåt, den ble bolig i tre år. En plan om jordomseilig hadde hun også, den lever stadig – forhåpentligvis på egenutviklet båt.

– Og siden har jeg stort sett bodd i båt, nå er det motorbåter. Boingen er blitt et ledd i utviklingen av de nye båtene, jeg lærer mye om hva som er bra eller dårlig, og jeg lærer mye om marked og bruk.

Da vi finner henne og båten ved kaia i Fredrikstad, står motorluken åpen. Hun har motortrøbbel og har klart å skaffe en ny og nødvendig del, nå handler det om rett verktøy.

– Om jeg er motorkyndig? Ja, hva er egentlig det? Jeg kan ikke kløye en motor, men jeg kan skifte filtre, reimer og sånt, og jeg kan en del om det elektriske. Det handler bare om eksponering, om å se og erfare og lære.

Erikas båttur-liste er lang. Nederland, Belgia, Frankrike, Isle of White, Skottland, Orknøyene, Shetland og en del til. Da hun reiste alene hjem til jul i fjor, herjet vinterstormen langs norskekysten. Familien var engstelig, det var ikke Erika.

MANNSDOMINERT

– Det eneste jeg kan synes er virkelig skummelt, er lynnedslag. Så jeg er glad når godværet kommer tilbake. Men jeg har lært å legge en ekstra GPS og en telefon i stekeovnen, da er de beskyttet. Og i en aluminiumsbåt, som jeg jobber med å utvikle nå, da overlever du.

Når alene-farer og skipper Erika nærmer seg en brygge, vil mange bistå med ekstra fendere. Troen på en kvinnes båtferdigheter er ikke stor.

– Jeg merker at båt miljøet er så mannsdominert. Nå nylig, da vi kjørte gjennom Göta kanal på veien fra Riga, henvendte slusemannskapene seg konsekvent til broren min. Men det var jo jeg som styrte båten! En gang jeg hadde hastverk og måtte slenge båten kjapt på plass ved kaia, traff jeg perfekt med manøvreringen. Da utbrøt en kar på brygga: «Noe sånt har jeg aldri sett før!» En annen gang kom en mann og sa at han måtte få se en gang til, han lurte på om jeg kunne ta en ekstra runde og legge til på nytt.

Erika rister på sitt lyse hode – og forteller om småjenter som kan peke på henne; «en dame som kjører!»

«BOATINGERIKA»

– Dette burde jo være et nødvendig tema i dag, hvilket kjønn man tilhører. Men når kvinner kanskje legger til feil, er det jo ikke tvil om at det skyldes kjønnnet. Terskelen for å prestere er helt tydelig høyere for oss. Og hvis kvinner gjør en feil, tar vi oss dessverre veldig nær av det. Men dette handler om eksponering og trening og mestring.

Erika håper å se den første egenutviklede båten flyte om halvannet til to år. Underveis prøver hun å framsnakke både båtlivet og prosjektet, også på Facebook, der har «boatingerika» nå solide 33 000 følgere. Men livet framover handler om mer enn hektisk business:

– Jeg må innom fjordene! Jeg liker fjordene og folkene og historiene der – og mer til; mitt hjerte banker for Vestlandet og Nord-Norge. Og kontrastene, vi har jo en utrolig fin og beskyttet skjærgård her i Norge, vi kan bruke båter overalt. For meg er båtlivet terapi og meditasjon. **R**

ERIKA KRØVEL

Gründer og
forretningsutvikler. 42
år. Har de siste 12 årene
bodd i båt, hovedsakelig
i Ålesund. Jobber nå
med å utvikle en serie
havgående båter i
Wrrmaet Krovel Yachts.

ROGALAND GARTNERSERVICE

Vi tilbyr gratis befaring og uforpliktende tilbud. Vi påtar oss både små og store oppdrag – for private, bedrifter, sameie og borettslag.

Kontakt oss
Telefon: 95 400 700
www.gartnerservice.as

Et sikkert valg
ZF CruiseCommand

KGK NORGE AS
www.kgk.no

NYHET! Nå kan du få vrakpant på båten din

Du kan nå levere fritidsbåten din gratis inn til gjenvinning. I tillegg kan du få vrakpant på den.

Foto: loop.no

Fritidsbåter kan nå leveres gratis til EcoFiber Recycling i Jåttevågen.

En stor del av miljøgiftene som havner langs kysten stammer fra kasseringssklare fritidsbåter som bare blir liggende. Lever båten inn til et mottak som tar ansvar for at miljøgifter blir tatt hånd om. Det vil bidra til at strender og båthavner blir en triveligere plass å ferdes.

Les mer om gratis innlevering og vrakpant på www.ecofiber.no, www.ivar.no og miljødirektoratet sine hjemmesider.

Båter som er mindre enn 15 fot kan du også levere gratis inn på IVAR sin gjenvinningsstasjon på Forus.

I.V.A.R

VELKOMMEN TIL NORGES KOSELIGSTE OUTLETSENTER

Gratis parkering

Velkommen til oss			
	UNIK ATMORSFÆRE	KAFÉ	OUTLETBUTIKKER
	KUNST OG KULTUR	165 ÅR GAMMEL HISTORIE	
	ALLTID 30-70% RABATT I VÅRE OUTLETBUTIKKER!		

Bergans
OF NORWAY

SWIX

PORSGRUND
OUTLET

Pinneise
Frosken

BINDERIET
Blomster & interiør

PHISTER & PHILINA
a quirky essence

NORRØNA

LE CREUSET

DEVOLD
FABRIKKEN

by Sunde

SWIMS

H&M

KANTINA

SPORT'N
OUTLET

Kappa

VÅRE ÅPNINGSTIDER:

MANDAG-FREDAG 10-20
LØRDAG 10-18

DEVOLDFABRIKKEN AS
6030 Langevåg
Tlf: 70 30 11 11
devoldfabrikken.no

DEVOLD
FABRIKKEN

«Arbeidet som Redningsselskapet har iverk-satt med å få bedre oversikt og bedre statis-tikk over drukningsulykker kan bidra til å redusere antall drukningsulykker.»

ODDBJØRN SPØR

Oddbjørn Lager Nesje er leder for markedskommunikasjon og samfunnskontakt i Redningsselskapet

1. Hvilke beredskapsutfordringer og utvi-klingstrekk for samfunnet ser statsråden på som de viktigste?

Det er en generell utfordring for samfunnssik-kerheten at dagens samfunn er så sammensatt, komplekst og globalt. Hendelser på ett område kan føre til alvorlige hendelser på andre områ-der. En stor flom kan rive med seg bygninger og veier, men kan også ta med seg strømforsyning, som igjen slår ut basestasjoner, som igjen kan føre til nedetid på nødnett eller at samfunns-kritisk elektronisk kommunikasjon faller bort i en periode.

Sårbarheter henger ikke bare sammen nasjonalt: Vi er alle nært sammenknyttet i dagens samfunn, og «langt borte» finnes ikke lenger. Vår egen samfunnssikkerhet påvirkes mer direkte av utviklingen i andre land enn før. Selv om smittsomme sykdommer og antibiotika resistens i utgangspunktet er et mindre problem i Norge, vil utviklingen i andre land og verdens-deler påvirke Norge.

Ikke minst ser vi at grenseoverskridende sår-barheter og trusler gjør seg gjeldende i det digi-tale rom. Et digitalt angrep mot samfunnskritisk infrastruktur i Norge kan komme fra en PC hvor som helst i verden.

2. Hva mener regjeringen er de viktigste tiltakene for å redusere sårbarheten til samfunnet?

Både offentlige, private og frivillige ressurser blir mobilisert ved alvorlige hendelser. Mange av de samme aktørene bidrar med råd og veiledning slik at vi bedre skal kunne forebygge både ulyk-ker og uønskede hendelser. NVE gir for eksem-pel gode råd om hvor det er skredfarlig terreng i fjellheimen, og Nasjonal sikkerhetsmyndighet gir

noen enkle tips om hvordan du kan være bedre forberedt mot hacking og IKT-kriminalitet.

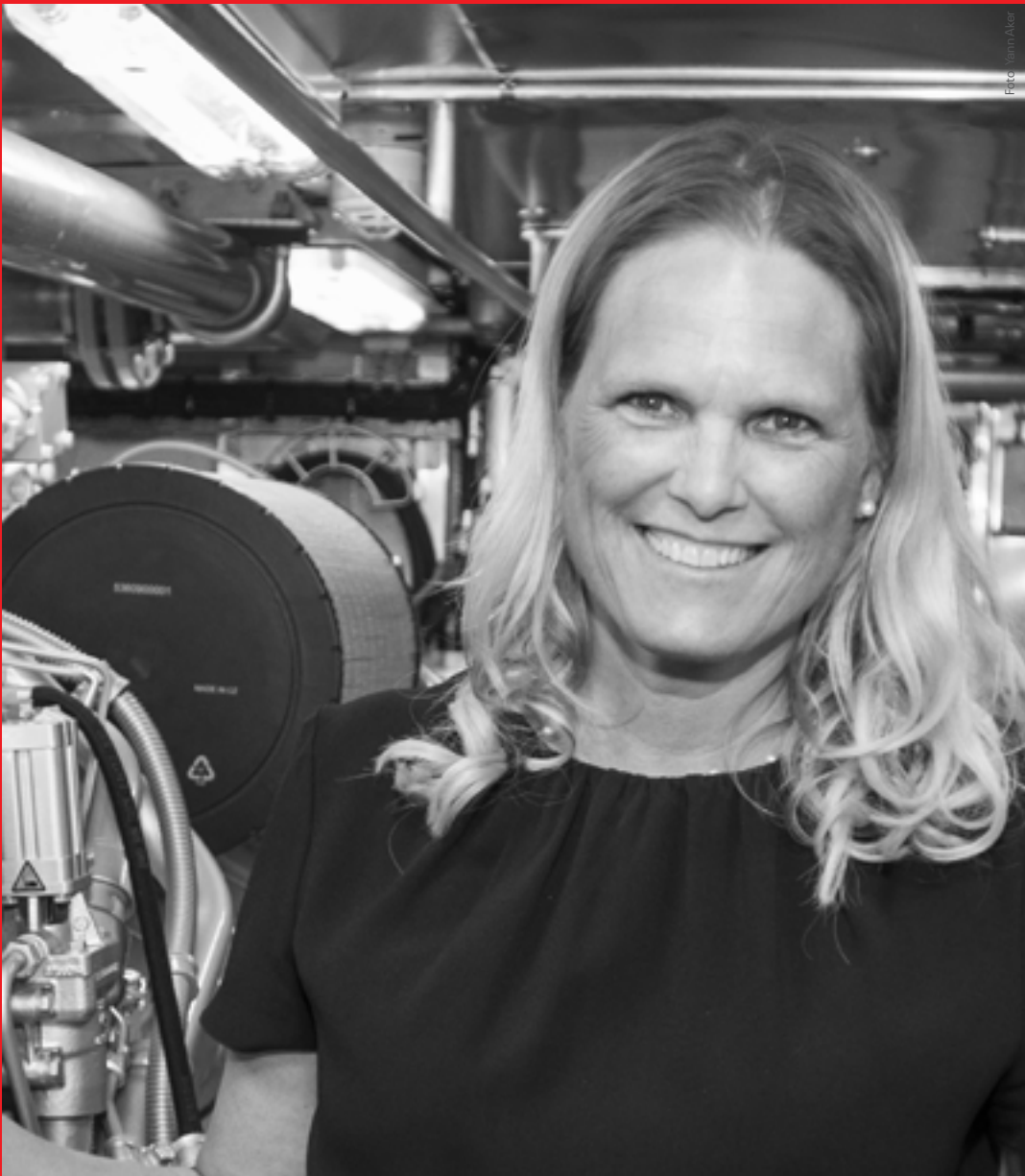
Men den enkelte må også ta ansvar. Vi skruer ikke av internett fordi vi er redde for å bli hacket. Vi forbyr ikke toppturer fordi folk kan risikere å bli tatt av snøskred. Vi nekter ikke folk å reise til tropiske strøk selv om de kan bli utsatt for smitte av en farlig tropisk sykdom som de tar med seg hjem. Den enkelte må også være bevisst, ta ansvar og følge råd som blir gitt. Et sterkt sam-funn som er i stand til å forebygge og håndtere hendelser bygges sammen av oss alle.

3. Hva vil regjeringen gjøre for å bidra til å redusere antallet drukningsulykker generelt og turistWskere spesielt?

Ansaret for drukningsulykker ligger ikke hos én statsråd, eller ett departement. Ansaret er spredt ut over flere departementer. Norge har beredskap knyttet til drukningsulykker i mange kommunale brann- og redningsvesen, og gjen-nom andre frivillige og offentlige beredskapsak-tører som Redningsselskapet, Røde Kors, Kyst-vakten og Norsk Luftambulanse.

Jeg tror det arbeidet som Redningsselskapet har iverksatt med å få bedre oversikt og bedre statistikk over drukningsulykker kan bidra til å redusere antall drukningsulykker. I mange år har det vært tilfeldig statistikk, og det er flott at Redningsselskapet tar ansvar for å skaffe seg bedre oversikt. Jo mer vi vet om årsaken og omfanget av drukningsulykker, jo bedre kan vi bli til å forebygge.

Også på dette området er det nødvendig at den enkelte tar ansvar. Hvis du ikke bruker redningsvest, eller på andre måter opptrer uan-svarlig på sjøen, vil du kunne bli utsatt for druk-ningsulykke.

SAMFUNNSSIKKERHETSMINISTER

INGVIL SMINES TYBRING-GJEDDE

”

Jeg er stolt av samvirkeprinsippet vår rednings-tjeneste bygger på.

4. Hvordan er statsråden selv med på å bidra til et tryggere og sikrere samfunn?

Det at det er en statsråd med ansvar for sam-funnssikkerhet understreker hvor viktig dette er for regjeringen, og det vil i seg selv øke foku-set og trykket på feltet. Regjeringen og jeg som minister skal sørge for at vi har beredskapen og verktøyet som trengs for å få et tryggere og sikrere samfunn. Samtidig er jeg sikker på at samfunnssikkerhetsministeren som institusjon vil bidra til at frivillige føler de har en politisk støtte, og enkeltpersoner blir mer bevisste de utfordringene vi står overfor.

Jeg snakker om de frivillige og enkeltperso-ners egenberedskap hvor enn jeg drar.

5. Har statsråden eller statsrådens nær-meste selv opplevd å trenge hjelp?

Ikke på sjøen! Men vi har både hatt branntil-løp hjemme for mange år siden, og brannvesenet rykket ut, i tillegg til at vi har fått nødvendig hjelp fra 113. I begge tilfellene opplevde vi å bli svært godt ivaretatt. Jeg er stolt av samvirkeprinsippet vår redningstjeneste bygger på og det samfunns-ansvaret mange føler. Det bidrar til at den er en funksjon, og jeg tror sterkt på den oppbygningen.

Tøffest i familien...

Transportetappen til hytta, unger på vannski eller en fisketur med hele familien? Helst skal det være blikkstilte og sol fra blå himmel, men av og til kan det være toffe forhold på sjoen. Da er det greit å ha klassens mest robuste båt, som tåler det aller meste. **Polarcirkel Sport** trenger nesten ikke vedlikehold og da kan du jo bruke enda mer tid på sjoen.

Helgeland Plast AS - 8607 Mo i Rana - Tlf: 75 13 95 00 - polarcirkel@akvagroup.com - www.helgelandplast.no

Baugplattform med pulpits gjør det lettere og sikrere å komme i land når man gjør strandhugg. Både baugplattform, baugkasse og dørk har sklisikring.

Polarcirkel Sport leveres med skråskjærte pontonger med integrerte trinn og håndtak. Dette er en ekstra sikkerhetsdetalj som gjør det lettere å komme ombord hvis man frivillig eller ufrivillig havner i vannet.

Solide brygger – uansett hvor du bor!

Kontakt oss i dag for en prat om dine brygge-behov!

Indre Oslofjord eller ytre Helgeland – uansett hvor du legger ut brygger må du vite at de tåler arktiske værforhold.

Wee Marines bryggesystemer har blitt testet i værutsatte forhold på Vestlandet, og er bygget for de tøffeste påkjenningene. Våre flytebrygger og utriggere beskytter båtene hele året

igjennom, samtidig som de er både praktiske og trygge i bruk.

Wee Marines utriggere er dessuten markedets mest moderne med innebygget LED-belysning og issikre flytere. Utriggrerne leveres også med «AutoMooring» – vårt eget innebygde fortøyningsystem.

Våre brygger er nå videreutviklet med smarte kabelgater for enkel ettermontering, og 2014-modellene kan leveres med kraftig FRP-dekk. Les mer på wee-marine.no

WEE MARINE SYSTEM

– det trygge bryggevalget

www.wee-marine.no | Tlf.: 982 18 155 | E-post: aage@wee.no

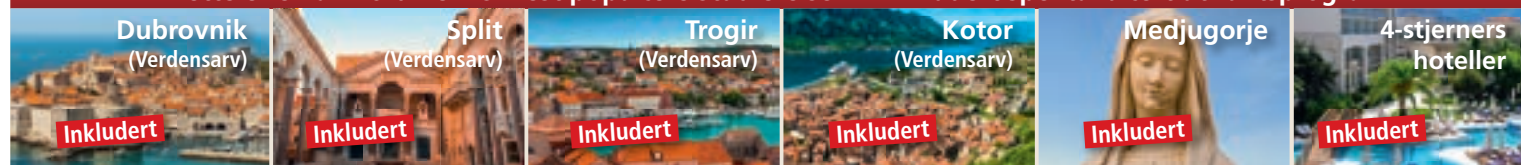
Spesielt til deg som leser av RS MAGASINET!

8-dagers 4-stjerners studiereise Kroatia og Montenegro og de 4 mest berømte verdenskulturarvstedene ved Adriaterhavet

Pris for leserne av
RS MAGASINET
Normalpris **8990,-^{SEK}**
Prisfordel **-6500,-^{SEK}**
Från endast **2.490,-^{SEK}** p. pers.

Dette er en av nordmenns mest populære studiereiser! – Inkludert spektakulært utfluktsprogram!

Inkludert i prisen:

(Priseksempl ved egen-booking)²

- + Fly tur/retur med renommerte flyselskap⁵ **4.340,- NOK²** til Dubrovnik
Inkludert flyplass- og flypassasjeravgift, sikkerhetsgebyrer & transport til og fra hotellet
- + 7 overnattinger i dobbeltrom på utvalgte 4-stjerners hoteller (landets egen kategori) 7x rikholdig frokostbuffet **2.500,- NOK²**
- + Rundreise i vår moderne og klimatiserte turbuss med fagutdannet, norsk- eller engelsktalende reiseleder (hvilket språk guiden snakker, er avhengig av tilgjengelighet) **2.150,- NOK²**
- + En fascinerende studiereise med Kroatia, Montenegro og de 4 mest berømte verdenskulturstedene ved Adriaterhavet! Gled deg til et spektakulært utfluktsprogram + inngangsbilletter (jf. programmet)
- + Helsepersonell tilgjengelig 24 timer i døgnet

Totalt per person **8.990,- NOK²**
Du sparer per person -6.500,- NOK²
Favorpris per person fra kun **2.490,- NOK¹**

Inkludert spektakulært utfluktsprogram:

- **Dubrovnik:** Spasertur gjennom den maleriske gamlebyen (Verdensarv) med palasser, kirker, praktfulle hus og mektig festningsmur
- **Adriaterhavskysten:** Panoramatur langs en av verdens vakreste kystlinjer
- **Ston:** 5,5 km lang festningsmur – verdens nest lengste etter Den kinesiske mur
- **Neum:** pittoresk havneby
- **Split:** Rundtur med mektige palasser, søyler og historiske plasser som stammer fra det romerske styret. Det fremragende Diokletians palass (Verdensarv) – et av verdens best bevarte romerske byggverk (adgang inkl.).
- **Trogir:** vidunderlig gamleby (Verdensarv) på en liten øy
- **Počitelj:** en av de mest interessante landsbyene på Balkan med festningsmurer, moskeer og karavaneseraier
- **Omis:** Havneby og tidligere piratbosetning
- **Herceg Novi:** en av Montenegros mest populære feriedestinasjoner med idylliske buker
- Kunsthåndverk i tradisjonelt teppegalleri
- **Medjugorje:** et av Europas mest berømte kristne valfartssteder
- **Trebinje:** fascinerende rundtur med Aslanagic bro, det historiske bysentrum „Kastel“ og Osman Pasha-moskeen
- Panorama-fergetur fra Kamenari til Lepetani
- **Sveti Stefan:** liten, vakker øy på Adriaterhavskysten (Fotograferingspase)
- **Porto Montenegro:** fasjonabel marina for det vakre og de rike

- Håndverkstradisjon i smykke- og skinnatelier
- **Budva:** Spasertur gjennom en av de eldste gamlebyene på Adriaterhavskysten
- **Kotor (Verdensarv):** en av de vakreste buktene på den europeiske Middelhavskysten

Valgfrie ytelser til fordelspris:

Nytelsespakke⁴: Pakken inneholder en rikholdig buffet med internasjonale spesialiteter om kvelden hver dag til kun 1.500,- NOK per person

Enkeltromstillegg: 2.490,- NOK per person (med forbehold om tilgjengelighet)

Testet av oss for deg!

Kundenes vurdering

«*****»
Pålitelighet / Vennlighet / Kompetanse
Interju med 72.426 personer
gjennomført av TSS/RS¹ i 06/2016

→ Testresultat: 6-
(6 er høyeste karakter)

Reisemåneder	Oktober 2019 (6. – 13.10)	Oktober 2019 (20. – 27.10)	November 2019 (3. – 10.11)	November 2019 (17. – 24.11)	Desember 2019 (1.12)	Desember 2019 (8.12)
Sesongtilleggsgebyr pr. pers.	2.200,- NOK	1.900,- NOK	1.200,- NOK	700,- NOK	400,- NOK	0,- NOK

= Favorpris for RS MAGASINETs lesere kun fra **2.490,-^{NOK}** pr. person i stedet for **8.990,-^{NOK}** Prisfordel per person: **- 6.500,- NOK²**

Flyplass	Oslo
Flyplassstilleggsavgift pr. pers.	~~400,- NOK~~ 0,- NOK
Avreis dager	søn

Nordmenn, dansker, svensker og finner kan reise til Kroatia, Bosnia-Hercegovina og Montenegro, dersom passet er gyldig i minst 3 måneder etter avreise. Det er ikke visumkrav for opphold på opptil 3 måneder. Innbyggere fra andre land anbefales å kontakte ambassadene til Kroatia, Bosnia-Hercegovina og Montenegro og spørre om det finnes krav til visum som gjelder for dem (<http://www.mvnp.hr/en/consular-information/travel-information/general-information/>), <http://www.mvp.gov.me/ministarstvo> & http://www.mvp.gov.ba/konzularne_informacije/vize/Default.aspx).

1 I Kroatia, Bosnia-Hercegovina og Montenegro kommer en turistavgift på € 1,50 (ca. NOK 15) i tillegg per person/dag (Gyldighet: desember 2018). Pris gjelder på 08.12.2019. Ved andre avreisdatoer gjelder sesongtilleggene som er oppgitt i tabellen. For ytterligere informasjon om TSSs gjeldende reisevilkår og betingelser, vennligst se hjemmesiden www.tss-travel.no eller ring operatørens hotline. Den reisende kan si opp kontrakten når som helst for pakkeferien starter mot betaling av et passende avbestillingsgebyr. Du finner ytterligere informasjon om dette i de generelle reisevilkårene til TSS. Reisen gjelder kun for mottakeren og voksne medfølgende personer. Informasjon: Ved mottak av skriftlig bekreftelse forfaller 20 % av reiseprisen til betaling. Betaling av restsummen: senest 35 dager før avreise. Bildene i reklamebrosjyren er ment som eksempler. Maks. gruppeløsning: 40 personer. Ikke egnet for personer med begrenset mobilitet. Instruksjon: Minimum deltakerantall 15 personer per reisetidspunkt. Avbestilling senest 20 dager før avreise hvis dette ikke er innmeldt om.

2 Priseksemplene baseres på prisen for reisen som finner sted fra 8.12. – 15.12.2019 og ble beregnet pr. 02.05.2019. Fly fra Oslo til Dubrovnik på www.expedia.no (gunstigste, som kan endres, tilgjengelig fly inkludert bagasje), transfer flyplass – hotell – flyplass på www.holidaytransfers.com, hotel Neptun Dubrovnik, hotel Jona, hotel Marconi, hotel Moskva på www.booking.com. Ekskursjoner på www.viator.com.

3 TSS Travel Service Scandinavia AS og RSD Reise Service Deutschland er deler av et europeisk turoperatørkonsern som arrangerer reiser for kunder fra flere europeiske land. Undersøkelsen ble gjennomført blant gjestene som deltok på reiser med RSD/TSS i løpet av 2017.

4 OBS: Pakkene er arrangert av vår partner og kan kun bookes på stedet med guidene. Kjøp er frivillig. Vær oppmerksom på at pakken betales i lokal valuta og at de angitte priser i NOK kan variere noe på grunn av valutakurs. Prisene er angitt med forbehold om eventuelle prisendringer fra arrangøren som TSS ikke er informert om.

5 f.eks. Aegean Airlines (Europas beste regionale flyselskap 2014 – 2017 i henhold til Sky Trax World Airline Award) eller Croatia Airlines (medlem av Star Alliance – verdens største luftfartssalliance) Kombinasjonen av reisetjenester som tilbys er en pakkereise i henhold til direktiv (EU) 2015/2302. Derfor kan du kreve alle EU-rettigheiter som gjelder for pakkereise. TSS Travel Service Scandinavia AS har det fulle ansvaret for korrekt gjennomføring av hele pakkereisen. I tillegg har TSS Travel Service Scandinavia AS det juridiske ansvaret for å tilbakebetale betalinger, og hvis det er inkludert i pakken, for å sikre returtransport i tilfelle konkurs. TSS er medlem av VIRKE og Reisegarantifondet (RGF). OBS: Vennligst vær klar over at reisen kan finne sted i omvendt rekkefølge av organisatoriske årsaker.

Ring gratis nå for å sikre deg din ønskedato: **RS52975**

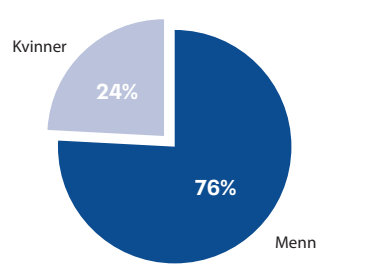
800 24789

Mandag til fredag kl. 9.00 – 18.00, lørdag kl. 9.00 – 15.00

Turoperator: TSS Travel Service Scandinavia AS, Aker Brygge Business Centre, P.O.Box 1433 Vika, 0115 Oslo, Norge

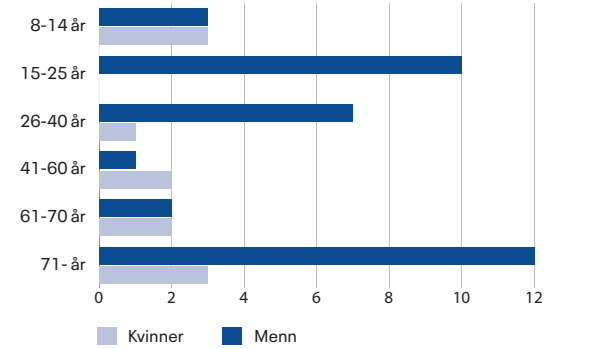
Hvem drukner?

Tre av fire som omkommer av drukning under bading i Norge er menn, viser Redningsselskapets drukningsstatistikk.

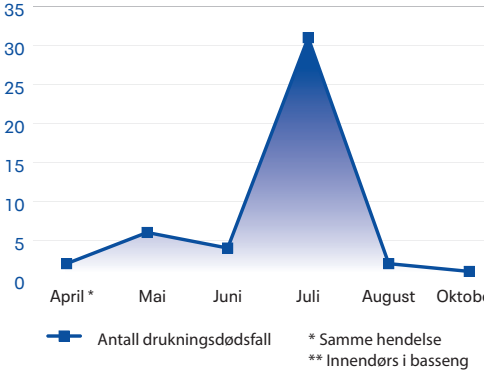
Aldersgruppe og kjønn

Aldersgruppene 8 – 14 år, 15 – 25 år og 71 – 90 år er overrepresenterte når vi ser på baderelaterte drukninger opp mot befolkningstall.

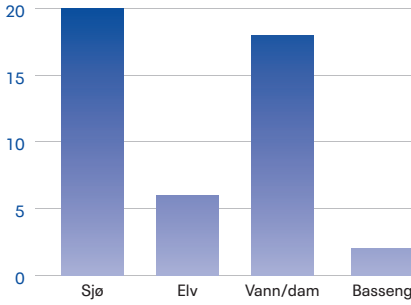
Når skjer ulykkene?

68 prosent av alle baderelaterte drukningsdødsfall skjer i fellesferiemåneden juli.

Hvor skjer ulykkene?

Nesten like mange har omkommet som følge av drukning i vann eller badedamper som i sjøen de siste fem årene.

Høyere drukningsrisiko blant eldre

Tekst: Frode Pedersen

En av tre som drukner i forbindelse med bading er eldre mennesker over 70 år, viser Redningsselskapets gjennomgang av 46 drukningsulykker i perioden 2014 – 2018.

Mens 70- til 90-åringene utgjør 11 prosent av befolkningen i Norge, skjer 33 prosent av baderelaterte drukninger i denne aldersgruppen.

ELDREHEELSE OG RISIKO

– Eldre mennesker har dårligere isolasjon, og blir raskere nedkjølt. De har også mindre muskelkraft, noe som både påvirker evnen til å holde seg flytende og produsere varme, sier Anette Hylen Ranhoff, som er professor, overlege og spesialist i indremedisin og geriatri.

Ranhoff har selv opplevd hvor raskt en drukningsulykke kan oppstå.

– For noen år siden hadde faren min, som da var i slutten av åttiårene, druknet om jeg ikke hadde fått ham til land. Han la på svøm utover, men mistet kreftene og kom seg ikke tilbake, forteller hun.

Med unntak av ett drukningsdødsfall, skjedde ulykkene i denne aldersgruppen i løpet av godværsssonene 2014 og 2018.

– Hvis det er lenge siden man badet, er muligheten for at enkelte overvurderer egen fysikk og svømmeferdigheter til stede. Svømmer man langt ut fra land, kan veien tilbake bli lang, sier Ranhoff, som også trekker fram sykdom og

medisinbruk som en mulig årsak til at denne gruppen er mer utsatt.

– Enkelte sykdommer, som for eksempel Parkinson og fysisk svekkelse etter hjerneslag, kan redusere evnen til å svømme.

– BEHOV FOR MER FORSKNING

Mens ingen barn under sju år har druknet under bading de siste fem årene, har tre gutter og tre jenter i alderen åtte til 14 år druknet. Ti ungdommer mellom 15 og 25 år, alle gutter, druknet også i denne perioden.

– Fra tenårene av ser vi at det drukner mange flere gutter enn jenter. Dette er en gjennomgående trend, enten ulykkene skjer under bading, bruk av fritidsbåt eller fall fra land/brygge, sier Tanja Krangnes, leder av fagfeltet drukning i Redningsselskapet. Hun oppfordrer forskere innenfor folkehelse og samfunnsmedisin til å studere drukningsulykker i Norge.

– Vi trenger inngående kunnskap om blant annet alder, kjønn og drukning. Per i dag forskes det alt for lite på drukningsulykker i Norge. Også på verdensbasis er drukning et underkommunisert folkehelseproblem når det drukner hele 42 personer hver eneste time, sier Krangnes. **R**

KAN IKKE ROPE
KAN IKKE VINKE
KAN IKKE PLASKE

Drukning ser ikke ut som drukning

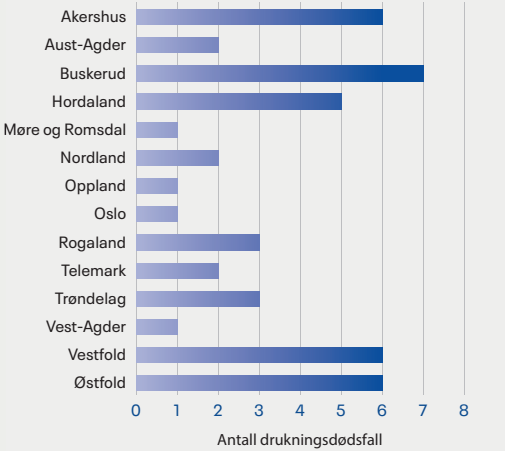
Drukning ser sjelden ut som på Wlm – med plasking, veiving og rop etter hjelp. En som drukner er stille, fordi personen som er i ferd med å drukne bruker energien på å forsøke å puste. Dette bør du se etter:

- Hodet er lent bakover, mens det dupper over og under vannlinjen.
- Munnen er åpen, men ikke lenge nok over vann til at personen får ropt om hjelp.
- Forhodet er dekket av hår. Personen er fjern i blikket eller har øynene lukket.
- Kroppen er loddrett med armene strekt utover (ikke opp). Personen bruker ikke beina for å svømme i en bestemt retning.

Fylke

Østlandsfylkene Buskerud, Akershus, Vestfold og Østfold har West drukningsdødsfall relatert til bading.

Førstehjelp ved drukning

Eirik Solheim Haugen er fagansvarlig for første-
hjelp og akuttmedisin i Redningsselskapet. Her
er hans råd for førstehjelp ved drukningsulykker:

1. Varsle 1-1-3
(eller få noen andre til å varsle)
- Hvem (ringer, hvilket nummer kan du nås på)

Hva (har skjedd)
- Hvor (beVnner pasienten seg)

Ved å ringe 1-1-3 får du hjelp og
veiledning til å gi best mulig hjelp fram
til de profesjonelle er på plass.
2. Ivareta egen sikkerhet slik at du ikke
ufrivillig selv havner i vannet eller
blir skadet
3. Få personen på tørt land/brygge,
og tøm munn og svelg for vann
ved å bøye hodet til siden
4. Gi frie luftveier (ved å bøye hodet
bak og åpne munnen) og sjekk
om personen puster normalt
- 5a. Bevisstløse som puster normalt
legges i sideleie – hold personen
varm og sjekk pusten jevnlig!
- 5b. Hvis personen ikke puster normalt
må du starte hjerte- og lungeredning
(HLR). Om det ikke er mulig å få
personen på land bør du foreta munn-
til-munn-innblåsing i vannet.

Øvelse gjør mester. Usikker på hvordan du
legger en person i sideleie eller hvordan
du utfører hjerte- og lungeredning? Lag en
førstehjelpsøvelse med familie, venner eller
kolleger! Se instruksjonsvideo på rs.no/drukning

Baderåd for foreldre med små
og store barn

Små barn

- Svømme- og livredningsopplæring
fra tidlig alder er viktig. En åtteåring
kan utføre kameratredning!
- Overfør gode holdninger og respekt for vann.
- Sørg for at de kjenner egne
og andres grenser.
- Barn bør kun bade alene på grunt vann
under kontinuerlig oppsyn av en voksen.
Noen sekunders mobilbruk mens barna
bader kan være noen sekunder for mye.
- På dypt vann skal barn alltid bade i følge
med en voksen, svømmedyktig person.

Tenåringer

- Vit at de er svømmedyktige,
også i kaldt vann.
- Ta en årlig badeprat, og snakk om at:
 - Bading er en sammen-aktivitet,
ikke en alene-aktivitet.
 - Alkohol og badning/svømming er
en dårlig kombinasjon. Forklar at
alkohol både påvirker dømmekraft og
evne til å redde seg selv og andre.
 - Det er tøft å ikke tøffe seg
(ta unødig risiko)!

Over: Redningsselskapets
Sjøleir på Noatun 2018.
Foto: Per Sveinung Larsen

Livet kler deg!

RS Redningsvest er en moteriktig kvalitetsvest, spesialutviklet i samarbeid med mannskapene til RS og
Hansen Protection. Du får den med D-ring eller klikkspenne – lang/kort i fargene **RØD, SORT ELLER GRÅ**.
Bestill på rs.no/nettbutikk til **MEDLEMSPRIS 1195,-** (Ordinær 1445,-)

...fordi det er mulig

Magne Klann er en merkelig fyr. For noen somre siden laget han PIP-show fra en fuglekasse. Et trangt sted hvor hele verden kunne følge en fuglefamilie gjennom sesongen. Så fant han ut at han ville forlate den trangbodde fuglekassen, for å ta folket med på en heller sprø seilas som han døpte «Norge på langs – i en jolle». Vi har invitert seileren Magne Klann til å fortelle sin egen versjon av dette eventyret. Et eventyr som varte i 49 dager, og som ble 1158,1 nautiske mil langt. Alt bare centimeter fra vannflaten. Men verdensrekord og plass i Guinness rekordbok, det ble det!

Tekst og foto: Magne Klann

Over: Mange Klann gjør seg klar for en god natts søvn omgitt av fjell og krystallklart vann ved Nordre Langholmen utenfor Kristiansund.

Høyre: På full fart over åpent hav på vei mot ny verdensrekord.

Jeg var på jakt etter en utfordring. Mentalt og fysisk. Det fikk jeg. Barna har blitt nes-ten voksne, og det var rom for å sprelle litt. Jeg har en strålende fantastisk kone Mette, som stort sett stoler på at det jeg finner på ikke er helt vanvittig. Hun lurte på om ikke dette var litt farlig. Jeg sa at, jo, det er litt farlig, men meste-parten av kysten er beskyttet, og i verste fall har jeg nødpeilesender. Hun stolte på det. Jeg hadde ingen god grunn for å dra annet enn at jeg likte utfordringen. Det ville bli tøft, men jeg tenkte det var mulig.

Utfordringen som hadde ulmet i bakhodet var litt udefinert. Jeg så for meg en slags «på ski

over Grønland», men jeg kom ikke på noe jeg virkelig ville gjøre. Helt til jeg en dag tenkte på å seile Nordkapp–Lindesnes. Jeg har hatt lyst til å seile denne distansen i en litt større båt, men det jeg hadde tilgjengelig dro liksom ikke skinnet av pølsa. Helt til jeg kom på den herlige ideen om å seile distansen med jolle. Da kunne jeg løfte båten i land på sandstrender, være uavhengig av havner, og leve et villmarksliv langs kysten, litt som å gå over Grønland. Før tanken var ferdig tenkt hadde jeg egentlig bestemt meg.

Den første dagen var en berg-og-dal-bane i følelser og opplevelser. Det var en brutal start i gråvær og sludd. Jolleseiling er litt som vann-

Jeg valgte å bryte min egen selvpålagte grense, og gikk ut kl. tre. Værmeldingen meldte avtagende, og tendensen var avtagende, selv om den ikke avtok helt på samme tidspunkt som meldt.

ski – vanligst å drive med når det er badetemperatur. Kysten av Finnmark i april er ikke å spøke med. Hodet sa fortsatt at dette klarer jeg. Magen var ikke helt enig. Å legge ut fra Skarsvåg – verdens nordligste fiskevær – og sette kurs for Nordkapp, var litt som å sette ut for en alt for bratt bakke med akebrett. Når jeg først var der ute, var følelsen tilsvarende rå. Sjøfugler suste rundt meg hele tiden. Da jeg lå rett nord for Nordkappmonumentet med Barentshavet utenfor, toppet det hele seg med nærkontakt med en 25 meter lang finnhval. Nervene lå fortsatt utenpå kroppen, og smellen kom utpå dagen. Påfallende nok på grunn av vindstille. Ikke på grunn av kuling.

Jeg navigerte med Navionics på iPad. Jeg hadde blinket ut 537 sandstrender i kartet som var aktuelle steder å gå i land. Jeg konsentrerte meg stor sett om strender utenfor bebygd strøk. Det var jo villmarkslivet jeg var ute etter. Jeg hadde med mat for ti dager, så jeg måtte innom noen byer og handle. Turen tok 49 dager. Jeg lå ti dager værfast, og var innom 40 steder – Skarsvåg og Lindesnes inkludert.

Strekningen fra Karmøy til Lindesnes er omtrent 90 nm. Jeg seilte på utsiden av Kvitsøy og følte jeg var på havseilas. Vinden økte sakte, akkurat som meldt. Utfordringen lå egentlig foran meg. Nordavinden skulle øke mot kvelden, og dagen etter. Deretter skulle den avta, dreie sørvest og øke til kuling igjen. Denne kulingen skulle stå i 2–4 dager. Jeg så for meg å sitte værfast omtrent på målstreken i dagevis. Det fristet ikke. Jeg kom meg til Brusand fra Karmøy. En distanse på drøyt 40 nm. Der lå jeg værfast en dag. Her kontaktet jeg flere lokale seilere. De mente at nordavinden ville være frisk langs kysten til Egersund, eller Eigerøy fyr – deretter ville jeg kunne få litt le langs land.

Jeg fant et værvindu der vinden skulle avta fra stiv kuling til frisk bris kl. to om natten, og sørvestkulingen skulle først komme kl. 18 kvel-den etter. Jeg ville stå opp om natten, og forsøke å seile de siste 53 nm i dette værvinduet. Det ville i så fall bli dagsrekord på turen. Jeg vet at jeg mestrer båten i opp til stiv kuling (15 m/s),

men noe mer vil jeg helst unngå. I verste fall kan jeg miste kontrollen, og må ligge med båten opp ned og vente til vinden løyer. Derfor går jeg ikke ut i mer enn frisk bris, eller melding om frisk bris (ti m/s). Da har jeg ganske god margin opp til stiv kuling.

JEG BRØT MIN EGEN SIKKERHETSMARGIN

Kl. to om natten skulle vinden ha løyet til frisk bris. Jeg sjekket vindobservasjonene på Eigerøy fyr, men det var fortsatt stiv kuling i kastene. Kl. tre hadde det løyet litt, men det var godt over frisk bris. Jeg valgte å bryte min egen selvpålagte grense, og gikk ut kl. tre. Værmeldingen meldte avtagende, og tendensen var avtagende, selv om den ikke avtok helt på samme tidspunkt som meldt. Skyer og vær forøvrig stemte med værmeldingen. Jeg mente sjansen var stor for at vinden ville fortsette å avta.

Jeg måtte ta god klaring fra Eigerøy fyr for å unngå rotete sjø inne ved land. Ute i ubeskyttet kyst med en gylden soloppgang forut, seilte jeg inn i kulingen for å unngå tre dager værfast. En litt stygg tildragelse, men jeg følte ikke det var uansvarlig. Det jeg gjorde var egentlig å halv-ere en ellers solid sikkerhetsmargin. Jeg hadde en god plan B. En liten jolle er vesentlig lettere å seile på tvers av vinden enn med sjø og vind rett bakfra slik jeg hadde. Hvis det ble for tøft kunne jeg seile inn til Egersund på tvers av vin-den. Kom jeg meg derimot forbi Eigerøy fyr, ville jeg være over det verste, og kunne seile nærmere land, og litt i le.

Jeg fikk noen kast på stiv kuling, men verre enn det ble det ikke. Jeg kom meg forbi Eigerøy fyr uten å kullseile (en kullseiling vil normalt være helt ufarlig – bare litt ukomfortabel), og seilte videre helt til Lindesnes fyr. Jeg fikk den utfordringen jeg var ute etter, og kanskje enda litt. Etter den første dagen var jeg aldri alvorlig i utakt med eget hode. Å være på tur helt på grensen av hva jeg selv mener å kunne tåle, var en fantastisk opplevelse. Naturopplevelsene forsterkes ved slit og magen på komfort. Å oppleve hele kysten i en sammenhengende seilas på lag med naturkreftene, var rett og slett en drømmetur.

Fakta

- Båten:**
- RS Aero 7
 - Lengde: 13 fot
 - Vekt: 30 kg
 - Seilareal: 7,4 kvm

- Utstyr:**
- 27 kg bagasje + mat (maks to kg) og vann (maks seks kg)
 - Klesskift: Stilongs, ulltrøye, et par ullsokker, ullbukser. Sko, bukse og jakke for bruk på land
 - Reservedeler: Ingenting
 - Raparasjonsutstyr: Multiverktøy, tape, en mm dynema snor

- Logg:**
- Distanes: 1158,1 nm
 - Seiltid: 349 timer
 - Dager: 49
 - Gjennomsnittsfart: 3,3 knop
 - Toppfart (gjennomsnitt i 15 min): 9,8 knop

- Verdensrekord:**
- Lengste seiltur med enmannsjolle. Den gamle rekorden var 430 nm

Magne Klanns topp ti steder

SKARSVÅG
Verdens nordligste Wskevær er en god molohavn, en liten bygd, og et fantastisk vakkert sted. Alt her vitner om barske forhold. Menneskene man møter er kanskje best av alt. Rause hyggelige og hjelpsomme folk som vet at livet i ytterkanten av tilværelsen er utfordrende, men storslagent.

1

GIBOSTAD
Jeg seilte gjennom Gibostadsundet i svak motvind og motstrøm. Det gikk ikke fort, men i sånne forhold føler man at man svever med en liten jolle inne på grunna. Jeg fant en nydelig strand å gå i land på. Dagen etter passerte jeg Gibostad havn. En gammel Wskerhavn som i dag bærer preg av forfall. Det er lett å bli litt melankolsk, og håpe at kysten igjen kan bli mer enn bare oppdrettsanlegg og trålere.

5

2

SVARTVIKA, HJELMSØY
Mine venner i nøden møtte jeg i Svartvika på Hjelmsøy. Jeg Wkk en seng å sove i, og snakket lenge med fantastisk hyggelige folk. Uten dem hadde turen fort endt her.

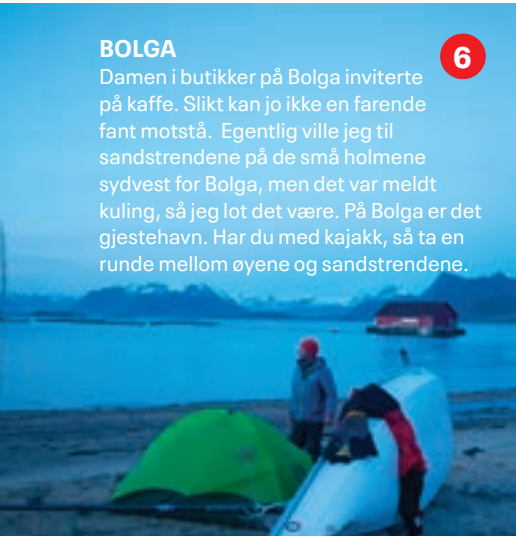
3

LEIRBUKTA, SØRØYA
Omtrent der Sørøysundet er på det smaleste, fant jeg en liten bukt med en herlig sandstrand. Her Wkk jeg min første natt med båten og seilet over meg – som en slags hyllest til Wskerne langs kysten som levde slik når de var på tokt for bare noen få generasjoner siden.

BOLGA

Damen i butikker på Bolga inviterte på kaffe. Slikt kan jo ikke en færende fant motstå. Egentlig ville jeg til sandstrendene på de små holmene sydvest for Bolga, men det var meldt kuling, så jeg lot det være. På Bolga er det gjestehavn. Har du med kajakk, så ta en runde mellom øyene og sandstrendene.

6

7

RØYRHOLMEN
Steigen er undervurdert. Alle skal til Helgelandskysten og Lofoten. Jeg fant en holme for meg selv med utsikt mot Lofotveggen og fjellene innenfor. Sandstrendene i Steigen står ikke tilbake for noe annet jeg har sett. Røyholmen er ikke sjøfuglereservat, men det er mange av øyene rundt.

4

KARLSØY
På nordsiden av Karlsøy er det store hvite sandstrender. Øya er Wåt, men fjellene rundt er bratte og høye. Riktignok var det ikke midnattsol enda da jeg var her 5. mai, men natten var lys, og utsikten mot rød himmel mot havet i nord var fantastisk. Jeg ble sittende alt for lenge ved bålet og nyte omgivelsene.

8

SANDØY, TORGHATTEN
Midt nedover fantastiske Helgelandskysten hadde jeg Wn nordavind, og det gikk unna. Litt synd egentlig ettersom det er enormt mange Wne steder å seile innom her. En favoritt jeg Wkk med meg, var Sandøya like utenfor Torghattan. Her er også forsidebildet på «Norge om babord» tatt. Turens første rådyr gikk over sanden tidlig om morgenen.

9

VEDVIK
Jeg hopper over Kristiansund, Bud og Ålesund. Bare fordi de er godt kjent, og sånn sett ikke så spennende å tipse om, selv om de helt klart er blant mine favoritter langs kysten. Vedvik på Vågsøy er derimot med. Her hadde jeg turens første virkelig varme kveld etter å ha krysset Stad i Wau vind. Fornøyd med å komme greit forbi – litt snytt fordi jeg hadde stålsatt meg for at dette ville bli en av turens store manndomsprøver.

10

LEIRVÅGEN
Leirvågen i Bømlafjorden var den eneste leirplassen der store trær stod helt ned til vannet. Dette er en Wn naturhavn for vanlige turbåter også.

Vil du ha tips om flere naturhavner og gjestehavner? Se velihavn.no

Les også boken til Magne Klann fra hans fantastiske seiltur langs norskekysten.

NORGES MEST MODERNE BÅTMOTOR TIL MARKEDETS BESTE PRIS!

Hvorfor betale det dobbelte fra en av de store leverandørene?
Vi leverer motorer fra 15 til 700 hester
til de beste prisene på markedet.

Unik ytelse og økonomi! Hyundai S270

3,0 ltr. V6 270 hk dieselmotor

For drev og gir:
Pris fra 199.900,- inkl. mva.

Vi leverer over hele landet.
Opp til fire års garanti.
Godt servicetilbud.

Telefon: 900 33 402
E-post: klas.grave@telemark-trade.no
www.telemark-trade.no

Telemark Trade AS

NYHET!

Aquamot Trend I, 1 kW Tilsvarende bensinmotor på ca 3,5 hk

Børsteløs motor
Litium batteri 640Wh.
Inklusiv lader
Opp til 6,5 timers drift
Produsert i Østerrike
**Introduksjonspris
17.990,-**

Den så du
ikke komme.
Det gjorde ikke
fisken heller.

LIVE THE
SEA-DOO
LIFE

Vi introduserer den
splitter nye FISH PRO™

Verdens første vannscooter
spesielt bygget for fiske vil
bringe deg nærmere der tingene
skjer og en erfaring du aldri har
opplevd tidligere.

©2019 Bombardier Recreational Products Inc. (BRP). Alle rettigheter forbeholdes. ®, ™ og BRP-logoen er varemerker for BRP eller deres samarbeidspartnere. Visse modeller som vises kan være påmontert ekstrautstyr. Les brukerhåndboken og sikkerhetsinstruksene nøye. Følg lokale lover og regler. Ha alltid på deg beskyttelsesklær, inkludert godkjent flytevest og våtdrakt. Kjøring og alkohol eller narkotiske stoffer passer ikke sammen. Besøk din autoriserte BRP-forhandler og få flere detaljer.

SEA-DOO
Sea-Doo.com

VI GRATULERER REDNINGSSKAPET MED RS 169 «Odd Fellow III»

Tre år – og livløs under vann

LINE VICTORIA HUSBY

Line Victoria Husby, Lavatory OfWcer og journalist fra Solkysten i Telemark.

Skriver den uglamourøse bloggen **supporterfrue.no**, som ble nominert til Årets stjernesudd, Årets nykommer og Årets Gullpenn i Vixen InWuencer Awards 2017. Har jobbet ti år som programleder i tv, men er nå foredragsholder, frilanser, kommunikasjonsrådgiver, er en distré mamma og fokkeslasken til matrosen Torben.

Det er nok ikke før jeg selv fikk barn, at jeg kan forstå noe av panikken og redselen faren min opplevde for 34 år siden på brygga utenfor barndomshjemmet mitt.

Født og oppvokst ved strandkanten på Stat-helle, helt sør i Telemark. En far med teak og saltvann i blodårene. Båthus med egen slipp, brygge og båten(e) sjøsatt fra april til oktober. Det var virkelig et paradys på jord å vokse opp her. Flere tiår senere kan vi også endelig spøke med at jeg tok dykkerlappen allerede som treåring, utenfor barndomshjemmet.

Min far opplevde alle foreldres mareritt da han gikk inn i huset og glemte bort tiden. Selv i dag vet ikke pappa hvor lenge han var borte og vet ei heller hvor lenge jeg lå under vann. Han husker heller ikke hvor lenge han drev gjenopp-living på meg, eller hvor lang tid det tok før ambulansen var på plass. Det eneste han husker klart og tydelig, er at han handlet helt etter boka da uhellet var ute.

Det var aldri meningen at han skulle bli så lenge borte og overlate meg alene uten tilsyn. Jeg var i utgangspunktet trygt plassert på oppsiden av huset, der jeg hadde sandkassa og alle lekene

mine. Han ble oppholdt med min eldre brors lek-ser og glemte treåringen sin en liten stund. Da han plutselig kom til å huske at han måtte se til meg, fant han meg ikke der han sist hadde sett meg leke. Mine raske føtter hadde nemlig tatt meg med på opplevelsesferd på leketraktoren min, ned til brygga vår. Uten tilsyn, uten redningsvest, på ustø bein og antageligvis med den samme opple-velsestrangen jeg har i dag.

Han regnet med at jeg hadde tatt turen over til nabodamen Ruth – som jeg så ofte gjorde som sosial unge. Men en urolig magefølelse gjorde at han tok en liten omvei langs vannet på vei til naboen, og fikk øye på meg som fløt livløs noen meter ut fra brygga.

Min far skjønte raskt at det var ingen tid å miste, og samtidig som han ropte til naboen at hun måtte tilkalle ambulanse, kom han seg ut i det iskalde vannet for å hente meg opp. Jeg var blå. Iskald. Og jeg pustet ikke.

Han startet gjenoppliving allerede i vannet som tipper å være rundt 3–4 grader på denne tiden av året dette skjedde. Inn pust og hjertekom-presjoner ble satt igang. Han løftet meg opp på brygga og fortsatte der, og så hele veien opp den

bratte bakken til hovedveien. Jeg har vanskelig for å sette meg inn i hans redsel og panikk da han satt med sin livløse, blå og iskalde treårige datter i armene oppe ved veien og ventet på ambulansen som skulle ta over. Pappa bedrev førstehjelp med ett mål for øyet – å få liv i meg igjen. Som mor til en datter som nylig ble to år, er det hjerteskjæ-rende å se for meg min far ventende på ambu-lanse i veikanten mens han gjorde sin viktigste kraftanstrengelse noensinne.

I mitt eget bryllup, 33 år senere på nøyaktig den samme brygga, fortalte pappa i talen sin at det var som om jeg ble født på ny da han fikk liv i meg. At den største lykken hans var å kunne høre meg, liggende i armene hans, nynnende på ambu-lansens sirener med lukkede øyne i en slags kom-alignende tilstand. Jeg pustet omsider for egen maskin. Og var det en ting jeg syns var spennende som treåring, så var det sykebilsirener – så det var et lettelsens sukk min far trakk da han skjønte at jeg var i ferd med å komme tilbake til ham.

Krisen var riktignok ikke avverget ennå, for den lille kroppen var så ekstremt nedkjølt at hel-sepersonell måtte bruke lang tid på å «tine» meg opp igjen for å unngå senskader på både kropp,

organer og hjerne. Etter flere uker på sykehus ble det konkludert med at jeg hadde hatt utrolig flaks. Kombinasjonen av iskaldt vann, min unge alder og min fars nylig beståtte livredningskurs friskt i minnet, gjorde at jeg ikke ble en del av den vonde statistikken.

I ettertid skulle man tro at jeg kom til å bli livredd for sjøen resten av mitt liv. Alt burde jo tilsi at både mine foreldre og jeg selv holdt meg langt unna vann i senere tid, men det har vel gitt meg en mer omvendt effekt. Det tok ikke lange tiden før jeg var tilbake på brygga, denne gangen med en stor oransje redningsvest godt snørt rundt kroppen.

Eneste jeg har hatt i senere tid (og fremdeles har) er mareritt om dypet og havbunnen, men det bestemte jeg meg for å utfordre da jeg ble en godt voksen dame på 30. Ikke bare tok jeg dykkerlap-pen, men jeg gikk videre som både divemaster og etter hvert også teknisk dykker med helium på flaskene for å nå de mørkeste og mest sagnom-suste havbunnene, langt dypere enn vanlige fritidsdykkere når.

En ørliten del av av meg har lyst til å tro at det var min revansj, men fornuften i ettertid sier at det antageligvis var ei lita midtlivskrise som fikk meg til å utfordre dypet på den måten. Etter at jeg selv fikk barn så har jeg forøvrig ikke sett nødvendig-heten av å utfordre skjebnen to ganger i løpet av et liv, så dykkerutstyret ligger til salgs på finn.no for å kunne finansiere en gummijolle i stedet.

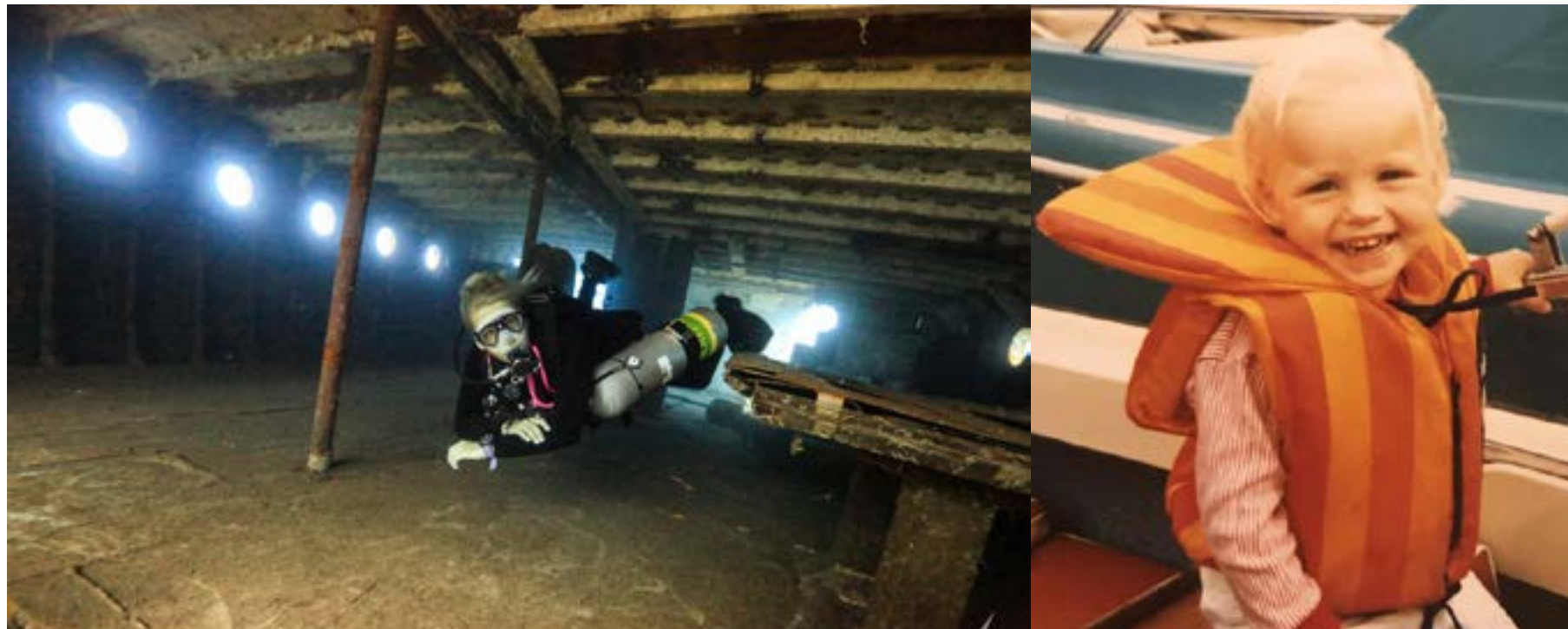
Redningsselskapet kan melde om at 12 av 16 mennesker har druknet etter fall fra land eller brygge så langt i 2019. Det er ikke meldt om barn i den statistikken, men det gjør vondt for meg å erkjenne at det dessverre bare er snakk om tid før noen opplever å miste et barn i drukning dette året også. Til tross for stadige formaninger om bruk av redningsvest og økende kunnskap om livredning, så skjer fremdeles slike ulykker hvert eneste år med barn involvert. Min største bønn til deg er å involvere deg i førstehjelp og livred-ning til sjøs for å vite hva man skal gjøre når et uhell er ute. Hold hodet kaldt, men først og fremst over vannet. For til tross for rask respons fra både Redningsselskapet og øvrige redningstjenester vi er velsignet med her til lands og vanns, så er det din kunnskap og handlekraft som kan redde liv.

Over: Pappa, Einar Husby, hadde god kunnskap om livredning og førstehjelp. Hans kunnskap og handlekraft reddet livet mitt våren 1988.

Dykkerbilde: Jeg har hatt mareritt om dypet og havbunnen i senere tid, men valgte å utfordre skrekken ved å bli teknisk dykker. Her under et kosedykk på et vrak i Tulamben, Indonesia.

Venstre: Jeg ble aldri redd for sjøen etter at jeg var nær ved å drukne som treåring, men heretter ble jeg pakket inn i redningsvest når jeg var i nærheten av vann.

FRAM- TIDEN LIGGER UNDER VANN

Under skroget sitter de, og nye og spennende er de: Finner og foiler gir motorbåter, seilbåter og brett økt fart og stabilitet.

Tekst: Lars-Ludvig Rød
Foto: Tom Kolstad og Helge Rotnes

Det er jo som en flyvinge, altså samme prinsipp. Ronny Skauen er en ivrig og blid kar, han vil gjerne forklare.

– Newtons læresetninger funker også her. Det handler om hydrodynamikk, som nok er vanskelig for mange å forstå. Om drag og løft i vannet, det er et komplisert samspill, sier Ronny Skauen.

Han jobber med dette hver dag på kontoret og i laboratoriet i Fredrikstad. Som utviklingsdirektør i Sleipner må han forstå hvilke krefter som er virksomme i vannet, en forståelse som har bragt Sleipner opp i øverste sjikt av teknologileverandører til verdens lystbåtindustri.

Det er en rusletur langs stranden i indre Oslofjord som har sendt oss og vår nysgjerrighet til teknologibedriften i Fredrikstad. Ta gjerne en tur langs eller på vannet selv – og se nøye på seilbrettene. På mange av dem er det nå montert en egen foil – eller vinge – som stikker ca. 50–90 centimeter ned i vannet. Og nei, det er ikke en litt underlig kjø. Nederst på stangen sitter noe som ligner et modellfly, med vinger og et slags haleror. En foil som gir brettet en fenomenal evne til å «fly». Når vindstyrken blir 4–5 m/s eller mer (avhengig av vekt på brett og seiler), løfter brettet seg rett og slett opp av vannet. Uten nærkontakt med vann og bølger fyker brett, seil og rigg av gårde, det kan se nesten uvirkelig ut. Som om tyngdekraften er delvis opphevet.

AMERICA'S CUP

Og vår forbauselse stanser ikke der. For den som på nettet finner fram til bilder og film fra America's Cup, verdens mest spektakulære og prestisjefylte seilkonkurranse siden 1851, kan gjøre store øyne. De store, ekstreme seilbåtskrogene som har konkurrert de siste par årene, berører knapt vannet – bortsett fra når de starter eller tar en krapp sving rundt en bøye. Slanke, men svært sterke foiler festet til begge skrog (båtene er katamaraner) og i midten bakerst, sørger for at båtene «flyr» en drøy meter eller mer over vannflaten. Den viktige friksjonen i vannet er dermed sterkt redusert. En vindstyrke på f.eks. 14–15 knop gir båtene det dobbelte i fart, altså 30 knop, og båter uten foiler er

En vindstyrke på f.eks. 14–15 knop gir båtene det dobbelte i fart, altså 30 knop, og båter uten foiler er i dag sjanseløse i America's Cup.

i dag sjanseløse i America's Cup. Og utviklingen stanser selvsagt ikke; det planlegges og eksperimenteres nå med lange hev- og senkbare foiler som kan trekkes helt innunder båten eller langt ut på sidene. Nyvinningene skal ytterligere øke fart, stabilitet og manøvreringsevne.

HYDROFOILBÅTENE

Og her har leseren kanskje for lengst nikket; jaja, hydrofoilbåter har vi jo vært borti! Om ikke annet så i en James Bond-film (der skurkens båt selvsagt også kunne deles i to) – men kanskje også ellers: Allerede i 1960 dukket passasjerbåter bygd på hydrofoilprinsippet opp i Norge. En stor og kraftig v-formet foil foran, en flatere bak ved propellen. I tiåret fram til 1970 ble det bygget flere av dem her hjemme, og de trafikkerte viktige deler av kysten. Men så var det slutt. Hydrofoilene var belemret med en rekke driftstekniske problemer, de var lite økonomiske i drift og kaiene de skulle legge til ved, måtte modifiseres for å gi plass til foilene.

Intet nytt under solen, altså? Jo da. De nye foilene vi har beskrevet over, er både utformet og plassert annerledes enn før. De er mindre, tynnere, sterkere – og de står mer innunder skrog/brett. Å kalle dem «en ny generasjon» er helt på sin plass.

Men skeptikere har flere argumenter. For det er fullt mulig å la seg imponere av de nærmest overnaturlige fly-egenskapene til America's Cup-båtene og av seilbrettene nye letthet – og samtidig lure på hvordan «vanlige», tyngre båter kan

Under: Finner plassert under vannlinja kan løfte ti prosent av båtens vekt og bidra til økt stabilitet.

Nederst: Båtene i America's Cup er knapt nedi vannet når de får opp farten. Sterke foiler løfter båtene opp og får dem til «å fly».

Den største fordelen med foiler er ikke fart, og heller ikke energi- og drivstofforbruk, det handler om komfort.

Øverst: Et lite stykke magi. En foil under seilbrettet løfter brettet opp av vannet og reduserer friksjonen kraftig.

Nederst: Ronny Skauen er utviklingsdirektør i Sleipner i Fredrikstad. Bedriften er blant verdens fremste i utviklingen av Wnner.

dra nytte av foiler. Det er jo, for å bruke et bilde fra luften, forskjell på et seilfly og en jumbojet.

«REVOLUTION»
Stor interesse var derfor knyttet til at Princess, en av Europas største og mest kjente lystbåtprodusenter, sist høst varslet en spennende «fødsel»: En helt nyutviklet foilbåt. Motordrevet, 35 fot lang. Med modellbetegnelsen R35, der R'en står for intet mindre enn «Revolution».

Noen flyvende båt er R35 ikke blitt. Men en utradisjonell foilløsning har den, det dreier seg om to foiler. Aldeles usynlige, forøvrig, for den som betrakter båten når den ligger på vannet. Foilene er plassert under skroget, litt akter for midten, der står de som to T'er festet til hver sin del av den skrå V-bunnen. Princess kaller løsningen Active Foil System (AFS), ikke minst fordi styrbord og babord foil opererer uavhengig av hverandre og kontinuerlig justeres. Det skjer ved hjelp av en liten datamaskin om bord (ifølge reklamen beregnes foilenes posisjon 100 ganger pr. sekund).

R35 hverken flyr eller løfter seg, slik vi kanskje vil forvente. Så hva betyr foilene da? Ifølge produsenten bidrar de til «dramatisk forbedring av stabilitet, komfort og sjøegenskaper». Og et redusert «drag», som på norsk vel oversettes med motstand i vannet, på solide 30 prosent. Som skjer ved at foilene sørger for at båten akterende ligger høyere i vannet enn ellers. Foilene endrer altså skrogets vinkel mot vannet. Og sørger for at baugen treffer bølgene annerledes enn den ellers ville ha gjort. «AFS jobber med vannet istedenfor å slåss mot det», lyder produsentens ord.

BEGRENSNINGER
På kontoret i Fredrikstad er Ronny Skauen både begeistret og forbeholden.

– Vi ser en spennende produktutvikling over hele verden. Samtidig diskuteres effektene. Båtene i America's Cup er jo heftige – og samtidig veldig spesielle. For båtene i massemarkedet er det annerledes: Den største fordelen med foiler er ikke fart, og heller ikke energi- og drivstofforbruk, det handler om komfort, sier Skauen.

Og trekker dermed sin egen kanin opp av hatten. Som ikke er en foil, men en finne. Sleipner har nemlig for lengst utviklet – og patentert på verdensbasis – en spesiell og buet finne. Som i likhet med en foil monteres på skroget, altså godt under vannlinjen.

– Prinsippet er ikke supernytt, men nå klarer vi å lage dette. Komposittmaterialer sørger for lav vekt, samtidig som det er supersterkt, sier Skauen.

Og forteller at hans finner under vann kan løfte ti prosent av båten vekt, altså når båten er i fart. Dessuten at finnene hindrer opp-og-ned-bevegelser i båten, de bidrar altså til stabilitet og økt komfort. Stabilisatorene tvinger båten til å finne den beste vinkelen i forhold til vannet. Et eget datasystem bestemmer kontinuerlig hvordan finnene skal vinkles, det skjer altså automatisk.

– Vår store utfordring er å lage rett utstyr til de ulike båtene. Alt må være supersolid, og det må ikke lage støy, sier utviklingsdirektøren.

STORE BÅTER
Enn så lenge er det bare store båter som får dra nytte av Sleipners nyskapninger. I dag leveres finnestabilisatorene på båter fra 55 fot og oppover. Bl.a. er de montert på 60 fot lange skyssbåter i Nordland – med godt resultat.

– Vi kan i prinsippet levere våre finner til alle typer båter. De vil ha en effekt også på mindre båter, men ikke prosentvis like mye som på en stor båt. På store båter vil finnene også bidra til fartsøkning, vi har eksempelvis målt en økning fra 38 til 40 knop. Og båten kan kjøre flatt i fem meter høye bølger, sier Ronny Skauen. Og snakker om fortsatt forskning, forskning og enda mer testing. Og tester, tester og atter nye tester. Dessuten om store krefter; 150 000 newtonmeter (Nm) kan virke i såkalt opprettende kraft på en 75-foter som kjører i 15–20 knop. Og 10 000 Nm tilsvarer ca. ett tonn.

Så det er bare å følge med. Teknologien er som en ivrig båt, stadig på vei. **R**

NOFI

Flytekai/Flytebrygge

For havets tøffe påkjenninger!

NOFIs flytekaier og flytebrygger er robuste løsninger, produsert i vedlikeholdsfrie materialer med ekstremt lang levetid.

Leveres i flere størrelser.

Ta kontakt for tilbud!

KONTAKT:
Einar@nofi.no
T: +47 970 16 220

For mer info: www.nofi.no

ALT I SJØKART OG MARITIME BØKER

Besøk vår nettbutikk: nautiskfritid.no

Nautisk Fritid er offisiell agent for Sjøkartverkene i Norge, Sverige, Danmark samt flere andre utgivere av sjøkart og nautisk litteratur.

Vi er godkjent leverandør av Kartverkets **POD-Sjøkart** (Print-On-Demand). Fra oss får du alltid helt "ferske" oppdaterte sjøkart.

- Sjøkart i alle formater
- Elektroniske sjøkart
- Los- og havnebøker
- Navigasjonsutstyr
- Maritime bøker
- Kikkertoer
- VHF
- Instrumenter

Nautisk Fritid

• Navigasjonsbutikken AS

Besøk: Rådhusgata 9, 0151 Oslo. Du finner oss i bakgården.
Telefon: 401 44 410 | E-post: post@nautiskfritid.no

ScanBio

OPPDRETTSINDUSTRIENS TOTALLEVERANDØR AV TJENESTER INNEN ENSILASJE & BEREDSKAP

Beredskap ved massedød	Ensilasjeinnsamling	Salg & Utleie av beredskaps- og ensileringsutstyr	Salg & Leveringering av ensileringsyre
------------------------	---------------------	---	--

www.scanbio.com tlf. 45 22 55 64

Tåkeprat

Tekst og foto: Trond J. Hansen

Midt på Hustadvika kom tåken som kastet på oss. Så tett var den at vi knapt så baugen på båten. Det var en meget ubehagelig opplevelse, og en tankevekker.

Havtåken er lunefull og uberegnelig, kan legge seg svært raskt og dessuten være uhyre lokal. Ofte kommer den sigende når været er på sitt beste. Havtåke dannes ved at varm luft møter kaldt hav, noe som typisk skjer om våren og på sommeren. Den klassiske havtåken kommer ofte først i løpet av det som fra begynnelsen er en rolig dag med solskinn. Senere på dagen forsvinner den gjerne på grunn av soloppvarming. Andre ganger kan den bli liggende i dagevis. Steder som ligger langt ute ved havet er oftest mest utsatt.

SE OG BLI SETT

Hold utkikk

Tilpass farten etter forholdene og hold utkikk til alle kanter – også akterover (du kan bli innhentet av andre båter). Er det Wære om bord, kan det være smart å plassere en utkikkspost i baugen.

Gjør deg lett å Wnne

Det er lett å bli lurt visuelt. Kjente landemerker fremstår helt annerledes i tåke. Det er vanskelig å avgjøre hvor langt borte det du ser er, og hvor stort det er. Slå på lanternene når det er dårlig sikt. For at fartøyer med radar skal se deg, vil vi anbefale å ha radarreWektor på båten. Monter den høyest mulig. Det Wnnes radarreWektorer for kajakker og andre småbåter.

Bruk ørene

I tett tåke kan du også fange opp ting som skjer med ørene, for eksempel lydsignaler og tåkesignaler, støy fra andre båter, brenninger, skvalping fra skjær og lyder fra land. Hører du mye måkeskrik kan det være fra en koloni på en holme. Slike lyder kan gi deg en indikasjon på hvor du er og hva du har rundt deg. Unngå å ha på musikk og annet som kan forstyrre. Husk at lyd kan være vanskelig å lokalisere og retningsbestemme.

Gi tydelige signaler

Når du navigerer i tåke, vær mest mulig tydelig i forhold til kurs og manøvrering. Da er det lettere for farkoster som følger deg på radar å forholde seg til deg. Det kan være greit å ha et signalhorn i båten, enten et med trykkluft eller et gammeldags signalhorn som du blåser i. Lyden på disse bærer godt, men du kan ikke regne med at større båter hører deg. Lær de mest vanlige lydsignalene som brukes på sjøen.

BEDRE FØRE VAR

Sjekk værmeldingene

Wærmeldingene kan være unøyaktige i forhold til dette med havtåke. Ved å gå inn på yr.no sine spesialvarsler for hav og kyst, kan du få oppdatert informasjon. Kystradiostasjonene sender fem ganger om dagen ut lokale værmeldinger på VHF. Du kan også kontakte Kystradiostasjonene for å få lest opp siste værmelding. NRK Vær (tidligere Båtvær) sender, i samarbeid med Meteorologisk Institutt, kontinuerlig værvarsler langs kysten.

Planlegg turen godt

Havtåke kan gjøre seg mest gjeldende midt på dagen, mindre på morgenen og kvelden. Ha dette i tankene når du planlegger turen. Sjekk værmeldinger. Om det er fare for tåke, kan det være lurt å planlegge turen slik at du har alternative havner eller ankringsplasser. Studer sjøkartene før du legger ut. Skal du gå lengre distanser, kan det være lurt å legge inn ruten på kartplotter eller pc-basert kartsystem på forhånd. Eventuelt at du tegner opp ruten på sjøkart om du ikke har digitale kart. Lagre digitale ruter/slepeline slik at du har dem til senere bruk om du kommer ut for tåke.

Kontroller posisjon

Ta høyde for at elektronikken kan falle ut. I ukjent farvann skriver vi jevnlig posisjon og styrekurs med blyant på sjøkartet. I åpent farvann hver fjerde time, i kystnære farvann oftere – kanskje hvert tiende minutt om det er tåke. Da vet vi alltid omtrent hvor vi er og holder også navigasjonskunnskapene ved like..

MODERNE HJELPEMIDLER

Radar

Mange har radar tilkoblet kartmaskin. Det krever litt erfaring å tolke radarbilde og å gjøre de riktige innstillingene – tren på dette. Dersom du ikke har radar, men likevel skal ut på sjøen i tåke, kan du avtale å gå i følge med båt som har radar.

Investér i AIS

AIS er meget interessant i forhold til navigering i tåke Man kan enten ha bare AIS-mottaker eller både sender og mottaker (transponder). Dersom du har mottaker vil du kunne se alle båter som sender AIS-signaler. Det vil i praksis si alle nyttefarkoster, men også stadig Wære fritidsbåter. Du vil blant annet se deres bevegelser i farvannet og få varsel om det er fare for kollisjon. Dersom du også sender AIS-signaler vil alle båter som har AIS-mottaker se deg. Også en del landbaserte installasjoner og fyr sender ut AIS-signaler. For rundt 2 500 kroner får du en mottaker og for godt og vel det doble en transponder (mottaker/sender). Normalt kobles AIS mot kartplotter, men kan også brukes på pc eller nettbrett. AIS er svært enkel i bruk. Anbefales!

Bruk VHF aktivt

Bruk VHF aktivt om du havner i tåke. Har du mistanke om at det er båter rundt deg, kan du melde fra på VHF og oppgi din posisjon. Det kan være praktisk å ha en håndholdt VHF i tillegg til den fastmonterte, særlig i seilbåt hvor fastmontert VHF ofte er under dekk. Går man inn i tåke er det fare for å fullstendig miste begrep om hvor man er, om retning og avstander. Har du ikke kartplotter Wnnes det andre hjelpemidler. Så og si alle smarttelefoner har innebygget GPS, kartprogram og digitalt kompass. Mange håndholdte VHFer har også nyttige tilleggsfunksjoner som kan brukes til navigering; GPS, kompass, fartsmåler osv. Ha gjerne med en nødlader og et vanlig magnetkompass i båten, og tren på å bruke kart og kompass. Lær deg også å overføre GPS-posisjonen du får fra ditt digitale hjelpemiddel til kart. Opplever du at tåken kommer sigende, bør du ta ut en kompasskurs mot land. Dersom du ikke har begrep om hvor du er, legg deg stille i påvente av at tåken letter. Har du hjelpemidler bør du søke mot et sted du kan ligge trygt til tåken letter.

Viken
SJØTJENESTE

BRYGGER MOLOER MORING MUDRING
SLEP SJØTRANSPORT VEDLIKEHOLD
REPARASJON

Tlf. 33 69 99 99 www.vst-as.no

Leading the Blue Revolution

MOWI

Din lokale forhandler

Østfold

RHJ AS
Kalesjer og REX markiser
Tlf: 412 11 111
www.rhj.no

Akershus

VOLLEN SLIPP MOTORSERVICE AS
www.motorservice.no
Telefon: 4000 1009
Butikk: Grundvikvn 1, 3478 Nærnes
Volvo Penta originaldeler
Verksted: Grundvikvn 1, 3478 Nærnes
Service og reparasjoner av Volvo Penta
Opplag og båtplasser
AUTHORIZED VOLVO PENTA SERVICE

Rogaland

TELEMAR
A Marlink Group Company
Maritim kommunikasjon
mail@telemar.no // www.telemar.no
Tlf: 22 72 60 60
Brynsveien 16, 0667 Oslo
SAILOR

Vollen Marina
..en perle i Oslofjorden!
Vollen Marina i Asker, en komplett marina med båtplasser, gjestehavn, drivstoff og service på båt. Norges eneste skrogvasker. Booking av vask: batvask.no
Tlf. 40141040 - www.vollen-marina.no

VOLLEN SLIPP
www.vollenslipp.no
Slemmestadveien 424, 1390 Vollen
Telefon: 66 90 44 66
www.vollenslipp.no
Yanmar og Cummins
Slipp: 30 tonn

Hordaland

Stavanger Båtverksted AS
VOLVO PENTA
YANMAR
Telefon 477 70 725
post@stavangerbaatverksted.no
www.stavangerbaatverksted.no

TAU SLIPP & BÅTBYGGERI

Telefon 51 74 54 99 - post@baatbyggeri.no
www.baatbyggeri.no

Bømlo

BØMLO SKIPSSERVICE
www.bsse.no
Telefon 53 00 15 00
Hovlandshagen, 5443 Bømlo
Motorer: Yanmar og Volvo Penta
Vi utfører motorarbeid og maskinering, rørarbeid og hydraulikk, sveising av stål og aluminium, sprøyting av maling og bunnstoff, samt plastreparasjoner.

Sotranot AS
BÅT - FISKE - FRITID
Sartor Storsenter, 5353 Straume
Telefon: 56 33 59 50
E-post: mail@sotranot.no
www.sotranot.no | [sotranot](https://www.facebook.com/sotranot)

Stilsikkert gjerde i støpejern
Rask levering

Webjørn Hammersbøen
Ruud, 2040 KLØFTA
Mobil: 905 39 457
post@wh-produksjon.no
www.wh-produksjon.no

Ta kontakt for et godt tilbud

Bygg din egen brygge med FLOFIZ-pontonger 300 kg flytekræft per pontong

WWW.SELVBYGGERBRYGGE.NO

WWW.VANNHANDEL.NO

Europas bredeste tankprogram for båtindustrien!
Tankene er produsert i næringsmiddelgodkjent polyetylenplast. Vi er fleksible med hensyn til plassering av stusser. Dersom du ønsker en løsning med speilvendte tanker (styrbord/babord) og kobling mellom tankene, løser vi dette for deg.

Plastinvent

Tanker til fritidsbåter
Vann - diesel - septik

Fordelelene med tanker fra Plastinvent er mange:

- Lett å gjøre ren
- Lett i vekt
- Rimelig frakt
- Rask levering
- Skreddersydd løsning
- Et rimelig alternativ for den som ønsker å montere tanken selv

Ta kontakt - så kan vi sammen løse dine tankproblemer!

Løsninger for fremtiden
Plastinvent as
Olsvollstranda Industriområde
Radøyvegen 717
5938 Sæbøvågen
T 56 34 70 80
@ post@plastinvent.no

www.plastinvent.no

Enkelt, sporty og gode drømmer

Av Lars Kristian Mosby Enger

Drøm deg bort

Drømmer er gratis. Det er ikke den nye Riva 66 Ribelle. Den 20,5 meter lange cabincruiseren fra Italia har tre lugarer pluss en mer spartansk utrustet mannskapslugar. Riva er kjent for å være blant det aller lekreste innen båt, og nyheten Ribelle virker ikke å være noe unntak. Båten har stor solseng både forut, akter og på Wýbridge. Båten drives fremover av en 1550-hesters V12-er fra MAN. Motoren gir båten en toppfart på 37 knop. Rivas hjemmeside har en egen knapp som heter «Want it», men sjekk med kona før du handler.

SportsWsker fra statene

Boston Whaler 190 Montauk er siste tilskudd fra den anerkjente amerikanske produsenten. BW har tydeligvis ingen planer om å endre på designet, da båten tilsynelatende er ganske identisk med Whalere laget på 70-tallet. Men hvorfor endre på et konsept som både fungerer og selger bra? Nytt på 2019-modellen er forbedret skrog, bedre stuverom, nytt dashbord og sittemulighet akter. Med 115-hesters motor klarer båten 36 knop, mens 150-hesteren gjør den kapabel for 41 nautiske mil i timen.

Lengde:	5,89 meter
Bredde:	2,43 meter
Vekt:	1200 kilo
Motor:	115 – 150 hk
Pris:	630 000 kroner
kragstad.no	

Populært konsept

Ingen sommer uten en nyhet fra Uttern. T53 er siste nytt fra det svenske båtmerket som nå er eid av mektige Brunswick. T53 er en såkalt bowrider, som innebærer at båten har heldekkende vindskjerm og sittegruppe forut. Dette konseptet har blitt svært populært blant hyttefolk som trenger et komfortabelt transportmiddel der alle passasjerene sitter i ly for fartsvinden. Båten vil også fungere utmerket som en dagsturbåt. 17-foteren har fått et tydelig formspråk med rette linjer og tøffe sorte detaljer. Med 115-hesters motor fra Mercury skal båten klare 35 knop. Kalesje er ekstrautstyr.

Lengde:	5,18 meter
Bredde:	2,17 meter
Vekt:	822 kilo
Motor:	80 – 115 hk
Pris:	314 400 kroner
uttern.no	

Norsk og nyskapende

AX- 19F er noe så sjeldent som en helt ny norsk båt. Den Wally-inspirerte skjærgårdsjeepen produseres i Halden, men bedriften blir i disse dager Wýttet til Klæbu i Trøndelag. Dette er en båt som garantert vil skille seg ut i mengden av hvite plastbåter fra Finland. Aluminiumskroget, som lengst forut har en V-form på hele 35 grader, leveres med ti års garanti. AX- 19F skal på sikt komme i tre versjoner, som også inkluderer en sportsWskevariant der kunden selv kan velge plassering av Wskekasser, stoler og stangholdere. Med største motor på 150 hk skal AX- 19F være god for hele 46 knop.

Lengde:	5,72 meter
Bredde:	2,08 meter
Vekt:	880 kilo
Motor:	70 – 150 hk
Pris:	290 000 kroner
aluxmarin.no	

Liten og sprek daycruiser

210 DC føyer seg Wnt inn i rekken av dagsturbåter fra den Wnske produsenten AMT. 21-foteren kan skilte med Wre køyeplasser, om man tar i bruk solsenga på uteplassen. Den burde således fungere utmerket til en liten familie som vil på helgetur. I likhet med de Wste andre båter i denne størrelsen, blir toalettet et kompromiss da det ikke er noe skott som skiller den kjemiske doen fra køyeplassene. Skroget har 20-graders V-bunn, som gjør at båten, i alle fall i teorien, skal ha gode forutsetninger for å klare en god del sjø. AMT 210 DC er utstyrt med vask, gassbluss og kjøleskuff, og skulle derfor fungere Wnt til en todagers holmetur. Med 200 Honda-hesten på hekken er toppfarten oppgitt til 42 knop.

Lengde:	6,3 meter
Bredde:	2,4 meter
Vekt:	1 000 kilo
Motor:	150 – 200 hk
Pris:	460 000 kroner
kelloxmarine.no	

Litt ny

Den nye Flipper 650 DC er siste tilskudd fra Wnske Bella-Veneet Oy. Riktignok er dette en båt som er en videreutvikling av 640 DC, designet av Espen Thorup. Etter at nordmannen gikk ut av samarbeidet med Flipper, har båten fått forlenget badeplattform og dermed ny modellbetegnelse. Men fortsatt er dette en liten tanks i sjøen, med Wotte sjøegenskaper og praktiske løsninger, som Thorups båter er kjent for. 650 DC har køyeplass til tre personer, og kan ellers by på sjøvannstoalett, ferskvannstank og kjøleskuff. En 150-hesters motor virker som et fornuftig valg for denne farkosten. Da havner toppfarta på rundt 37 knop.

Lengde:	6,74 meter
Bredde:	2,46 meter
Vekt:	1 050 kilo
Motor:	115 – 200 hk
Pris:	544 000 kroner
bakkenmotor.no	

Med utbrettbar balkong

På jakt etter en skikkelig skute? Da kan kanskje polske Galeon 400 Fly være noe for deg. Det mest oppsiktsvekkende med denne 40-foteren er «balkongen», som blir til ved å felle ut en del av fribordet i båten. Dette konseptet har designer Tony Castro mest sannsynligvis lånt fra Pershing-gründer Tilli Antonelli, som tegnet «transformers-båten» Wider 42 i 2011. Konseptet gjør at man får utvidet deksarealet med Wre kvadratmeter mens man ligger for anker i en idyllisk bukt. Ellers har båten to lugarer og to toalettrom med dusj. Totalt seks personer kan overnatte om bord dersom man tar styrhussalongen i bruk. Motorvalgene er foreløpig singel Volvo Penta D6 på 370 hk, eller dobbel D4 på totalt 450 eller 600 hk. 40 Fly er fortsatt på tegnebrettet, men skal være klar til lansering i 2020.

Lengde:	12,20 meter
Bredde:	3,99 meter
Vekt:	12 500 kilo
Motor:	370 – 600 hk
Pris:	3 695 000 kroner
stavangermarinesenter.no	

Det enkle er ofte ok

De svenske Sandström-båtene lages av folkene som grunnla og senere solgte Uttern-merkevaren til Brunswick. Sandström har spesialisert seg på røffe og enkle båter blottet for jåleri. Noe av det mest basic man kan få innen båt, er nyheten Basic 425 R, der R-en neppe står for racing. 425 Basic R er en Wske- og robåt for to til Wre personer. Den kan også utrustes med motor opp til ti hk. Båten har et stort oppbevaringsrom under sittebenken akter, som er praktisk til tauverk, dregg og bensintank.

Lengde:	4,25 meter
Bredde:	1,6 meter
Vekt:	1 000 kilo
Motor:	4 – 10 hk
Pris:	25 700 kroner
melhusmotor.no	

Lengde:	5,9 meter
Bredde:	2,50 meter
Vekt:	370 kilo
Motor:	100 – 150 hk
Pris:	279 900
baatimport.no	

Nytt merke i Norge

Gala er et nytt internasjonalt båtmerke som har kastet seg på RIB-trenden. Gala bygger skrogene i aluminium og pongtongene i Valmex og Hypalon. Nyheten Gala V580 er ganske tradisjonelt innredet med to stoler bak styrekonsollen, tre sitteplasser på akterbenken og en liten sofa lengst forut. I likhet med andre RIB-er er oppdriften enorm, og båten er derfor godkjent for 12 personer. 19-foteren kan utrustes med alt fra 100 til 150 hesters motor. Minste motor skal være nok til å gi farkosten en toppfart på 40 knop, noe som neppe blir tilfelle med fullastet båt.

Syvende generasjon

Italienske Beneteau Oceanis 46.1 er syvende generasjon av samme modell siden 1986. Salongen under dekk har denne gang fått enda større plass, slik at det nå er rom for åtte personer rundt langbordet. Standard båt har tre lugarer, men det er mulig å få båten levert med inntil fem lugarer og totalt ni køyeplasser. Oceanis 46.1 stikker 2,35 meter dypt og har 20,3 meter høy mast. Modellen kan leveres i ulike utstyrsutgaver.

Lengde:	14,60 meter
Bredde:	4,50 meter
Vekt:	10 597 kilo
Motor:	57 – 80 hk
Pris:	3 940 000 kroner
giramar.com	

Hytte på sjøen

Finske Grandezza lager designspreke cabincruisere. Den nye 37 CA er nå tilgjengelig i Norge. 37-foteren, med en prislapp på 3,85 millioner kroner, har alt man trenger (og mer til) for langtur i båt. Båtens romslige salong byr på bysse på styrbord og L-sofa på babord side. I tillegg Wnnes Wre sitteplasser i fartsretningen, i forkant av sofaen. Under dekk Wnner vi den store rederlugaren forut, samt en dobbel gjestelugar med brukbar størrelse midtskips. Tas salongen i bruk, kan totalt seks personer overnatte om bord. Med to 300-hesters Volvo-Penta-motorer får båten en toppfart på 35 knop.

Lengde:	11,55 meter
Bredde:	3,50 meter
Vekt:	7 500 kilo
Motor:	520 – 700 hk
Pris:	3 850 000 kroner
grandezza.W	

Spennende og nyskapende

Med nye Capelli Tempest BR 65 kombinerer italienerne RIB-ens egenskaper med bowrider-konseptet. Dermed får man Wyteegenskapene til RIB-en og komforten fra bowrideren. Dette er smart tenkt, da man kombinerer to svært populære konsepter. Trolig vil andre produsenter komme etter. Sittegruppen forut kan benyttes som to komfortable solsenger. Under disse er det god stuveplass. Lengst akter har Capelli laget en Wn passasje fra uteplassen til badeplattforma. Selve uteplassen bak vindskjermen har to stoler, samt en akterbenk.

Lengde:	6,50 meter
Bredde:	2,52 meter
Vekt:	822 kilo
Motor:	150 – 200 hk
Pris:	599 000 kroner

erling-sande.no

Ferie-seiler

Den nye Bavaria C45 Holiday er en relativt prisgunstig seilbåt på 46 fot. Med køyeplass til åtte personer er det bare å ta med seg slekt og venner på båttur. Skroget er vacuumstøpt og konstruksjonen er ifølge Bavaria meget stiv og selvbærende. L-kjølen stikker 2,2 meter dypt og mastetoppen rager 21 meter over havoverWaten. Under dekk er det stor bysse, samt en komfortabel spisegruppe med plass til hele besetningen. Lengst forut Wnnes den største lugaren, med eget tilhørende toalettrom med dusj. Selv om 2,8 millioner kroner kan virke dyrt, er det få andre produsenter som leverer seilbåter i tilsvarende størrelse til samme pris.

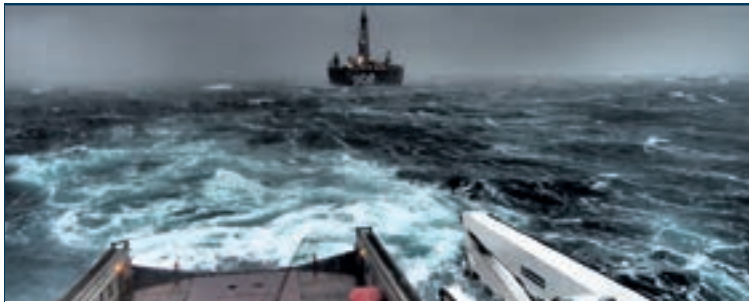
Lengde:	13,98 meter
Bredde:	4,49 meter
Vekt:	12 000 kilo
Motor:	57 – 80 hk
Pris:	2 790 000 kroner
bavarianorge.no	

Stolt forvalter

HAVFISK er Norges største fiskeri-selskap. Vi har 9 trålere som fisker torsk, hyse, sei og reker. HAVFISK har omlag 380 ansatte. Vårt mål er å bli Norges beste trålrederi, bygget på våre verdier trygghet, bærekraft, lønnsomhet og stolthet.

WWW.HAVFISK.NO

Island Offshore støtter Redningsselskapet!

Sigurd Dahl ANS

Kontakt telefon: 75 05 80 86
Antall gjesteplasser: 2
Kart nr: 56/57
Fortøyning: Flytekai
Beliggenhet/sted: Nord-Herøyvågen, Herøy kommune
Posisjon: N66 00.05 E12 18.34
Andre opplysninger:
Handelsforretning med olje, bensin, propangass, vann, fiskeredskaper, båtutstyr, salg av sjøkart. 2,5 km til kommunesenteret med bank, post, lege.

støtter redningsselskapets gode arbeid.

Seabrokers Group leverer et unikt og variert spekter av tjenester innen:

SKIPSMEGLING

EIENDOM

SIKKER LØFTHÅNDTERING

EIENDOMSDRIFT

HAVOVERVÅKNING

HAVNEKRANER

MOBILITET

FUNDAMENTERING

"Vi ser muligheter hvor andre ser begrensninger"

www.seabrokers.no

FOREBYGG HAVARI

Se video av
Prop Protector
i aksjon!

prop protector
INSTALL SOME PEACE OF MIND, FIT A PROP PROTECTOR

Tau i propellen kan medføre ukontrollert avdrift med fare for ditt og andres fartøy og mannskap. **PROP PROTECTOR** er en akseldrevet, skarp propellkniv uten bevegelige deler, konstruert for å kutte tau, sene, plast, tang, siv, garnrester o.l. Enkel montering – gjør det selv! Testvinner! Rimelig investering for øket sikkerhet! Bestill via rs@vannhandel.no eller 90609695

VANNHANDEL.NO

REFA
VÓNIN

voninrefa.no

DRIVSTOFF OG **Mobil** SMØREMIDLER
LEVERES OVER HELE KYSTEN AV **Bunker Oil**

Våre avdelinger: **Bergen:** 55 11 95 30 - **Ålesund:** 70 10 47 47 - **Tromsø:** 77 66 41 20

Vi støtter Redningsselskapet

Finn vårt nærmeste tankanlegg: bunkeroil.no

Fritid? Det er RS, det!

Tekst og foto: SoW Lundin

Øverst: Tiffani er med på det meste. Håndvesken er et kjekt transportmiddel.

Under: Kona Solveig har vært en ivrig støttespiller i det frivillige arbeidet. Både Tor og Solveig har stor glede av å hjelpe andre.

Til høyre: Tor Kolstad er en institusjon i RS-arbeidet i Region Øst. Det samme er snart den tibetanske tempelhunden Tiffani.

Tor Kolstad har ingen fritidsproblemer. De siste 17 årene har han brukt på frivillig arbeid for Redningsselskapet.

Tiffani hopper opp i håndvesken og blir båret opp på dekk. Vinden lager virvler i pelsen på den tibetanske tempelhunden. Inne i styrhuset lukter det kaffe og Tor Kolstad (72) tar noen slurker idet han setter kapteinstripene på skuldrene. Han styrer ut fra kai i Svelvik. Båten «Svelviksund» har vært hans arbeidsplass helt siden han mønstret av fra Nesoddbåten der han var et kjent ansikt i 20 år. Han har bestandig følt seg hjemme på og ved sjøen, og jobben som kaptein falt seg naturlig.

Kolstad snakker gjerne om jobben, men forteller mye heller om fritiden. De siste 17 årene har den gått til Redningsselskapet. Han har solgt lodd, delt ut pins, organisert bamselotteri, stått på messer, kjørt Elias og vært med i distriktstyret. Sammen med kona Solveig har han vært en pådriver og sentral person for det frivillige arbeidet i Region Øst.

– Det har bestandig vært moro. Jeg kan ikke huske en eneste kjedelig dag. Innsamling er veldig givende når det går til en god sak, sier han.

MED BIKKJE SOM TREKKPLASTER

At det ble Redningsselskapet som fikk ildsjelen Kolstad om bord var nok ikke helt tilfeldig. Født og oppvokst på Killingen på Østlandet lærte han seg å svømme før han kunne skrive. Da han fylte seks år fikk han sin første pram. Faren hans var tømmermann til sjøs og inspirerte gutten til å gå samme vei. Som 15-åring mønstret han på et skip som salonggutt og gikk gradene opp til matros. Ungdomsårene viet han til sjøen, men han hadde bestandig tid til å tenke på jenter. Det var på en båttur til Nakholmen med en finsk lapphund han traff sitt livs kjærlighet. Han var 17 år. Hun var 15.

– Bikkjer er bra trekkplaster på damer. Det var nok derfor kona mi falt for meg den gangen, sier Kolstad og smiler lurt.

SAMMEN FOR FRIVILLIGHET

Lite visste han den gangen at hans blivende kone ville dele så mange av hans interesser. Ikke minst gleden over å hjelpe andre.

– Kona mi er en engasjert person. Hun har

Øverst: Tor Kolstad er vant til å ta i et tak. Ingen kan huske at han har sagt nei til noe.

Over: En stødig kar. Kaptein Tor på broen på «Svelviksund».

bestandig vært engasjert i frivillig arbeid og har vært med meg på utallige messer for Rednings-selskapet. Innsamling, Elias og sjøvettopplæring for barn har stått i fokus, og det har blitt mange turer med «barnas båt» på Stena Saga opp gjen-nom årene, sier han.

Mesteparten av midlene til messer og andre arrangementer samlet de inn på egen hånd.

– Vi har fått lite økonomisk hjelp fra selska-pet, så midler måtte vi skaffe på egen hånd. Hel-digvis er jeg ikke redd for å be om hjelp, og det er mange generøse personer der ute, sier han.

VERDIFULL INNSATS

I Region Øst er han kjent blant mange i det mari-time miljøet. I Redningsselskapet vet alle hvem han er.

– Tor har bestandig stilt opp, og jeg kan ikke huske at han noen gang har sagt nei til å være med på noe. Til tider har han og kona stått på i 12 timer i strekk i en hel uke. De er en uvur-derlig hjelp for oss, sier tidligere daglig leder for distrikt Øst i Redningsselskapet, Vivi Lundgren Schumann.

Den frivillige innsatsen har gitt titusenvis av kroner til selskapet, men Kolstad er beskjeden. Han synes det er andre som fortjener oppmerk-somheten mer enn ham.

– Det er mange som gjør mye. Tenk bare på alle damene oppe i nord som har strikket til inn-tekt for Redningsselskapet i årevis. Det burde gis mer ros til dem, sier han.

I dag har 72-åringen mulighet til å gå av med pensjon, men det har han ingen planer om. Derimot har han planer om å prioritere fritiden annerledes.

– Siden kona har gått av med pensjon ønsker vi å reise mer. Jeg synes det holder med 13 år i distriktstyret og har spurt om å få bli fritatt. Det var det ingen andre som syntes, sier han og ler så barten hopper.

Men det frivillige engasjementet har han ingen planer om å slutte med.

– Det er noe veldig fint med å bidra til driften av Redningsselskapet. Jeg har enorm respekt for alle som berger verdier og redder liv på sjøen, og har aldri angret på alle de timene jeg har gitt til frivillig arbeid, sier han.

Leter du etter en hobby med mening?

Redningsselskapet har 52 operative redningsskøyter. 25 av disse er bemannet av frivillige redningsmenn og -kvinner. Nå trenger 20 av skøytene mer mannskap.

Tekst: Lars Mosby Enger

Redningsselskapet har siden opprettelsen vært avhengig av frivillig innsats for å redde liv og berge verdier på sjøen. Å være frivillig på redningsskøyte er for mange en veldig givende hobby der man inkluderes i et godt sosialt miljø, samtidig som man kurses i alt fra hurtigbåt-na-vigasjon til førstehjelp. Redningsselskapet stiller krav til sine frivillige, samtidig som de som ønsker å engasjere seg får kurs og tilrettelegging.

VIL DU BLI EN AV OSS?

I de store byene kan det være lange ventelister for å bli en del av sjøredningskorpsene. På små steder må gjerne redningsfolkene strekke seg

ekstra langt for å fylle opp vaktene og opprett-holde 24-timers beredskap.

Om bord i redningsskøytene er det som regel tre personer; en matros, en bestmann og en båtfører. I Redningsselskapet begynner alle som aspiranter og går gradene fra matros, via bestmann til båtfører. Nå har flere av våre korps behov for hjelp fra deg. Hvis du fortsatt leser kan det hende at du vurderer å bli en av oss?

På **rs.no/frivillig** finner du ut om du oppfyl-ler kravene vi stiller til våre frivillige mannskaper. Velkommen om bord!

Venstre: I Trondheim har redningskorpsset behov for ti nye frivillige på RS 164 «Jens Bye».

Under: RS 155 «Bendt R. Rasmussen» er en av de 25 frivillig bemannede redningsskøytene.

Her trenger vi frivillige:		
Sted	Behov for nye frivillige	Venteliste
Alta:	10	
Aukra	20	
Bergen		100
Brønnøysund	10	
Femunden	10	
Harstad	10	
Horten	10	
Kragerø	10	
Leikanger	15	
Levanger	15	
Lillesand	20	
Mandal	10	
Mjøsa	12	
Mongstad	10	
Måløy	20	
Namsos	25	
Oslo		50
Skjeberg	7	
Stavanger		25
Stord	20	
Tromsø	12	
Trondheim	10	
Sum	256	175

Nyttige, smarte og kule

Tekst: Lars Kristian Mosby Enger. Foto: Produsent

Tørrdrakt som puster
Pris: Fra 4 950 kroner. sailtuv.no

Zhik har lansert en ny pustende tørrdrakt laget av et trelags, svært vanntett og solid, pustende stoff. Drakten er designet med tanke på stor bevegelsesfrihet og bedre komfort. Sømmene er vanntette og ekstra forsterket. Justerbare innvendige seler for ulike kroppslengder, og den har også en intern lomme.

Kald fornøyelse
Pris: Fra 2 990 kroner. toppfritid.no

De nye kompressordrevne kjøleboksene fra Alpicool sørger for å holde mat og drikke kaldt om bord. Kjøleboksene leveres i størrelsene 30, 40 og 50 liter. Det mest imponerende med disse boksene er det lave strømforbruket. Den minste trekker åtte watt, mens største variant trekker beskjedne ti watt.

Multifunksjonslykt
Pris: 899 kroner. ledlenser.no

Ledlenser ML6 er en smart, oppladbar lanterne laget i solid aluminium. Den har et stort bruksområde – alt fra teltlykt til arbeidslys. Lykten kan også brukes som en powerbank til å lade for eksempel telefon eller hodelykt. ML6 har fluori-serende detaljer slik at du enklere kan finne den i mørket. Lykten har gummikrok for oppheng, integrert magnet for å feste den på metall samt en ekstra metallkrok, slik at du har et utall muligheter til å henge den opp/feste den. Innstilt på minimum lysstyrke lyser den i opptil 70 timer, innstilt på maksimal lysstyrke lyser den i fire timer. Maksimal lysstyrke er 750 lumen, og minimal er 20 lumen. Lykten veier 260 gram inkludert batterier.

Beskytt motoren
Prisen starter på 190 kroner. watski.no

I solsteiken blir lakken på motoren fort falmet og stygg. Et enkelt motortrekk i polyester beskytter motoren mot vann, salt og sol. Denne modellen har elastisk gummibånd i ned-erkant for best mulig passform. Trekket Wnnes i en rekke størrelser som passer fra to til 150 hesters motorer.

Hold skroget reint
Pris: 990 kroner. maritim.no

Er skroget på båten din fullt av groe vil farten minske og drivstofforbruket øke. Det skal nå være enkelt å gjøre noe med dette ved hjelp av den svenske oppfinnelsen Scrubbis Hull Scraper. Oppfinnelsen består av et rengjøringshode i skumgummi med gummibelagte skrapeflater. Børsten har en oppdrift på to kilo som sørger for trykk mot skrogsiden. Scrubbis er beregnet for fjerning av alger og groe mens båten ligger på sjøen, og egner seg ikke på skjell og rur. Oppfinnelsen er sammenleggbær og måler fullt sammen-satt 3,2 meter. Det skulle være langt nok til å rekke ned på seilbåtkjølen også.

Prisgunstige kombi-instrumenter

Raymarine Element 7
Pris: 5 699 kroner. seatronic.no

Kartplotterne blir stadig bedre, men dessverre har ofte modeller med stor skjerm hatt svært høy pris. Raymarines nye syv-tommer, Element 7HV, koster under 6 000 kroner, noe som må sies å være overkommelig, all den tid man også får ekkolodd inkludert i prisen. Plotteren har tastaturbetjening, med egne knapper for de mest sentrale oppgavene, som å sette veipunkt, zoom og scrolling, samt tre knapper som kan programmeres. Element 7HV har to innganger på baksiden; en NMEA2000/strømkabel og en til 15 pins giverkabel. NMEA2000-protokollen gjør at instrumentet kan vise AIS-mottak, motordata og tankvolum på skjermen.

Kjekt å ha
Pris: 1 850 kroner. stokken.no

Redningsselskapet anbefaler å ha VHF om bord. Det beste er å ha en fastmontert VHF pluss en håndholdt. Den fast-monterte vil som regel ha langt kraftigere sendestyrke og dermed lengre rekkevidde enn en håndholdt. En håndholdt VHF har typisk fem watts sendeeffekt, mens en fastmontert ofte har 25 watt. Link-6S fra Lowrance er DSC-godkjent klasse D, og har integrert GPS-mottaker. Dette er nyttige funksjoner som kan være forskjellen mellom liv og død. Trykker man inn distress-knappen vil posisjonen din sendes til Kystradioen, som så kan iverksette redningsaksjon med nærmeste tilgjengelige ressurser. Link-6S har i tillegg mann over bord-knapp og tilkobling for NMEA0183.

Simrad Cruise 7
Pris: 5 360 kroner. stokken.no

Også Simrad har senket prisen på sin nyeste kartplotter – Cruise 7. Tilbake i 2012 kostet en Simrad-plotter i denne størrelsen over 14 000 kroner. Nå får man en bedre kartplotter med innebygget ekkolodd og medfølgende hekksvinger til drøye 5 000 kroner. Forskjellen på denne og plotteren fra Raymarine er at Cruise 7 ikke støtter nettverkstilkobling, slik at denne kun vil fungere som en enkeltstående kartplotter/ekkolodd. Simrad har her laget en kartplotter for mindre båter, med de funksjonene som flesteparten av oss faktisk bruker. I tillegg til kartbildet, viser Cruise tid, fart, dybde, kurs, vann-temperatur og spenning. Ekkoloddet på Cruise 7 viser bunn ned til ca. 100–150 meter, samt objekter i vannsjiktet.

1

2

Oppblåsbare dingser

1. Plassbesparende oppblåsbar sofa
Pris: 399 kroner. coolstuff.no

Hvis plassmangel er et problem, kan Softybag være løsningen. Blåses enkelt opp ved å dra sekken frem og tilbake noen ganger for å «fange inn» luft, rulle sammen kanten og feste spennen. Laget av polyes-ter og kan stå på de fleste underlag. Oppbevares i en liten hendig pose.

2. Kajakk for små utflukter
Pris: Fra 998 kroner. coolstuff.no

Modellen fra Intex heter Challenger og finnes i singel- og dobbelmodell. Begge har god plass i sitte-brønner, praktisk lastenett på oversiden og tau langs si-dene. Regulerbare seter og aluminiumsårer medfølger. Det anbefales ikke å fiske med sluk fra en slik farkost.

3. Oppblåsbart SUP-brett
Pris: 2 995 kroner. clasohlson.no

Nå har Clas Ohlsson kom-met med et oppblåsbart surfebrett i PVC som skal være svært stabilt i vannet. Brettet veier mindre og er lettere å ta med seg enn et vanlig brett. Leveres med justerbar padleåre, pumpe og lappesaker.

Ingvil Smines Tybring-Gjedde (FrP)
Samfunnssikkerhetsminister

God og sikker båtsesong!

Redningsselskapet er en viktig del av den store dugnaden som utgjør norsk beredskap. De usynlige heltene som rykker ut for å hjelpe. Det er i samvirke vi gjør hverandre bedre. Regjeringen er glad for å kunne fortsette samarbeidet med Redningsselskapet. I godt over 128 år har Redningsselskapet jobbet for å skape trygghet langs kysten vår. Tusenvis av frivillige, ansatte og givere i hele Norge gir hvert år av sin tid og sine midler for å sikre at vi alle skal kunne ferdes trygt på sjøen.

Siden etableringen har Redningsselskapet reddet over 6 500 menneskeliv. Det tallet forteller oss hvor viktig jobben de utfører er.

Båtsesongen er i gang. De neste månedene vil flere av oss på sjøen. Mange vil ta seg et bad. Flere vil legge ut på seiltur. I de kommende vår- og sommermånedene vil det være høy aktivitet langs hele kysten vår. Dessverre ser vi at dette også er høysesongen for ulykker. Flere båtulykker og tragiske drukninger.

Innsatsen til Redningsselskapet er derfor viktig. Det viktige forebyggende arbeidet de gjør bidrar til sunnere sjøvett, for det er mye en kan gjøre selv også. Sjøvett er ganske enkelt sunn fornuft – og sjøvettregel nummer én er «tenk sikkerhet».

Redningsselskapet bidrar til å styrke folks egenberedskap, noe jeg selv er opptatt av. Vi må alle ta ansvar for vår egen beredskap, enten vi skal ut på en kort fjelltur eller en lengre båttur. Vi har alle ansvar for vår egen sikkerhet og sikkerheten til våre nærmeste. For selv om vi bor i et av verdens tryggeste land, og selv om vi har en norsk beredskap som aldri har vært bedre og en redningstjeneste i verdensklasse, så kan vi ikke forvente at hjelpen alltid vil være like rundt hjørnet.

Jo flere som er i stand til å ta vare på seg selv, og hjelpe andre ved en hendelse, jo bedre forberedt er

vi som felleskap.

Trafikken på sjøen øker, og antallet fritidsbåter har økt voldsomt de siste årene. Ifølge båtlivsundersøkelsen er det nå nesten en million fritidsbåter i Norge, og det er stadig flere kajaker å se.

Heldigvis viser undersøkelsen at stadig flere også er opptatt av sikkerhet. Stadig flere bruker redningsvest. Det er jeg glad for.

Offentlige organer, de frivillige organisasjonene i redningstjenesten, privat virksomhet og personer utgjør samvirkeprinsippet i redningstjenesten. Det gir oss muligheten til å møte problemene sammen – og finne løsninger sammen – gjennom deltakelse både i aksjoner og øvelser.

Folk ser politi, ambulanser og helikoptre og skjønner at det er noe alvorlig, men det er de frivillige organisasjonene i redningstjenesten, som hver dag er i beredskap for å hjelpe folk i nød, som er bærebjelken i norsk redningstjeneste. Det er de usynlige heltene. For slik er det som regel med sikkerhet og beredskap – den synes ikke før vi trenger den.

Det er av stor betydning at frivillige redningsmannskaper på forhånd vet om de kan få fri fra jobben for deltakelse i et eventuelt redningsoppdrag. Jeg har på bakgrunn av dette sendt ut et brev til landets arbeidsgiverorganisasjoner hvor jeg ber dem stille opp i den nasjonale dugnaden for å redde folk, om det er på sjøen eller på fjellet.

Som øverste ansvarlig for samfunnssikkerhet og den norske redningstjenesten, vil jeg takke Redningsselskapet for den viktige innsatsen de gjør for å bidra til et tryggere hav. Vi er glade for at de er en del av beredskapen vår i de kommende, hektiske månedene. De gjør en fantastisk jobb!

RS

VIL DU HELLER STØTTE RS
NÅR DU KJØPER SKRAPELODD?

FINN DITT NÆRMESTE SALGSSTED PÅ **VINNVINN.NO**

ELLER SEND **“VINNVINN”** TIL **2474** OG FÅ TILSENDT LODD
FOR 200,- HVER MÅNED. FØRSTE SENDING ER GRATIS!

 FØLG VINNVINN PÅ FACEBOOK

NOEN TING ER VIKTIGE
Å SNAKKE OM

– OG VIKTIGE Å SKRIVE NED.

Karen Aardal har gjort det som stadig flere av oss gjør, skrevet testament.

Et testament sikrer at dine eiendeler og midler fordeles slik du ønsker, og det er derfor mange gode grunner til å skrive testament.

Å gi en gave til en veldedig organisasjon, kan være én av dem. Karen har valgt å gi en slik gave. Hun har også valgt å snakke åpent med sine nærmeste om arv, noe som har bidratt til å skape forståelse, og luket bort kilder til uenighet. Nå og i fremtiden.

Les mer på detgodetestament.no

NORGES
INNSAMLINGSRÅD
MEDLEM AV EFA

Din støtte redder liv

Som en frivillig, humanitær medlemsorganisasjon jobber vi i Redningsselskapet hver eneste dag for å redde liv, berge verdier og forebygge. Vår visjon er at ingen skal drukne. For å klare det trenger vi din støtte. Vårt arbeid er ikke mulig uten støtte fra privatpersoner og næringslivet.

Bli fast giver

Ved å gi et fast månedlig beløp på 150 kroner, bidrar du til at redningsskøytene er i beredskap. Send **REDD LIV** til **2366** for å registrere deg som fast giver.

Bli Totalmedlem

Totalmedlemmer får fri assistanse i tre timer, ingen egenandel på assistanser og en rekke andre fordeler for 995 kroner i året. Send **TOTAL** til **2366**. Les mer på rs.no/medlem

RS Aktiv

Gratis assistanse for deg som er aktiv på sjøen uten motor. Prisen for et fullt medlemskap er 400 kroner i året. Nødknappen koster 595 kroner (engangsbeløp), og betinger medlemskap i RS.

Bli frivillig

Bruk noe av din fritid som frivillig mannskap på sjø eller land. Les mer på rs.no/frivillig

Barnas Eliasklubb

Eliasklubben er vår sjøvettklubb for barn mellom tre og åtte år. Medlemskapet koster 295 kroner i året. eliasklubben.no

Gi et engangsbeløp

- SMS: **LIV** til **2366**, da gir du 200 kroner til vårt formål
- **VIPPS**: Valgfritt beløp til **2366**
- Gavekonto nr 5005 26 50 000: Oppgi gavens formål samt navn og adresse på giver. Kontoen benyttes også for minnegaver.

Gi en nautisk mil

Å drifte en redningsskøyte koster 500 kroner pr nautisk mil. Din bedrift kan kjøpe nautiske mil og bidra til å redde liv. Les mer på nautiskmil.no

Testamentarisk gave

I over 125 år har testamentariske gaver vært avgjørende for redningsskøytenes livreddende beredskap langs kysten vår. Kontaktperson: Solfrid Bøe, tlf 928 36 141

*Redningsselskapet er medlem av
Innsamlingskontrollen.*

Redningsselskapet takker for gaver innsendt til minne om:

- Aase Fredriksen	- Jan-Morten Trengereid
- Alf Andreas Andersen	- Jon Wold
- Aslaug Kjelstad Berg	- Karl Håkon Nilsen
- Berit Alice Danielsson Næss	- Karstein Bjarne Duesund
- Bjørn Berg	- Knut Moen
- Bjørn Lilleaas	- Nils Arnold Vikaunet
- Ellen Alette Riise	- Ellinor Døssland
- Erik Gjeruldsen	- Olav Harald Kraft
- Finn Kurt Gulbrandsen	- Robert Ekberg
- Grete Østrått	- Steinar Andreas Aslaksen
- Harald	- Torbjørn Ottar Hopen
- Helge Irenius Johnsen	- Tore Helseth
- Inge Mikalsen	- Øivind Ellingsen
- Ausland	- Ågot Helene Pettersen
- Jan Erik Fossnes	
- Jan Harris Hanssen	

Minnegavene går til vårt arbeid for en trygg kyst. Les mer på rs.no/minnegave

Vår hovedsamarbeidspartner

Våre samarbeidspartnere

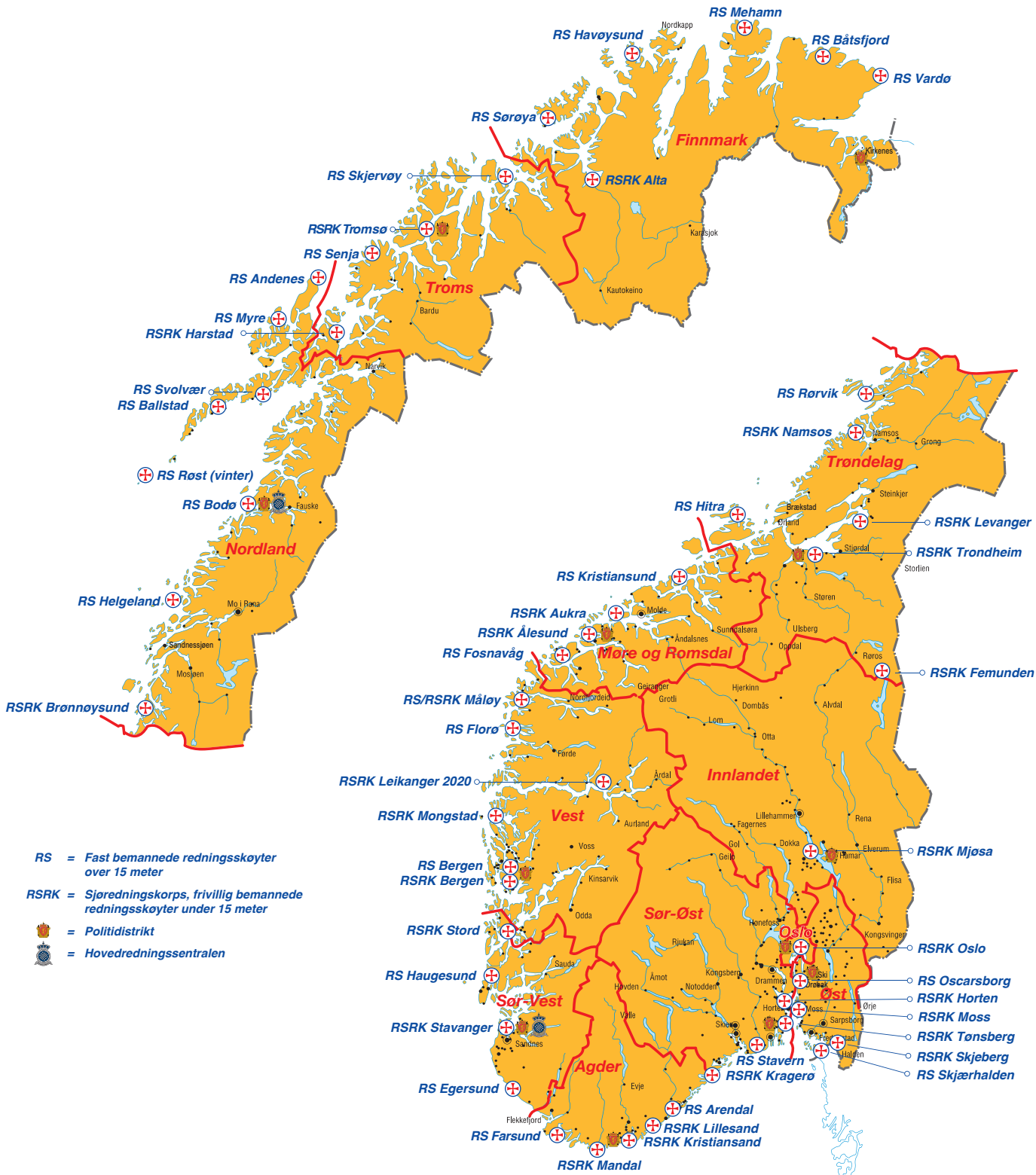

Faddere for redningsskøyter

Våre stasjoner 2019

Redningsselskapet har stasjoner langs hele norskekysten og på Mjøsa og Femunden.

Våre fartøy 2019

Lengde/bredde/vekt/fart/slepekraft/dypgang/motor/lettbåt

FOSEN-KLASSEN ANT: 6

Lengde:	24,7 m	Slepekraft:	23 tonn
Bredde:	6,38 m	Dypgang:	2,1 m
Vekt:	95 tonn	Motor:	2 x MTU 1440 kW
Fart:	29 knop	Lettbåt:	RIB

VON KOSS-KLASSEN ANT: 2

Lengde:	23 m	Slepekraft:	16 tonn
Bredde:	6,5 m	Dypgang:	1,4 m
Vekt:	103 tonn	Motor:	2 x MTU 1500 kW
Fart:	28 knop	Lettbåt:	RIB

ULSTEIN-KLASSEN ANT: 3

Lengde:	22 m	Slepekraft:	12 tonn
Bredde:	6,26 m	Dypgang:	1,2 m
Vekt:	54 tonn	Motor:	2 x MTU 1221 kW
Fart:	38 knop	Lettbåt:	Rescuerunner

EMMY DYVI-KLASSEN ANT: 3

Lengde:	20,4 m	Slepekraft:	10 tonn
Bredde:	6,8 m	Dypgang:	1,45 m
Vekt:	96 tonn	Motor:	2 x Mitsubishi S12R 960 kW
Fart:	25 knop	Lettbåt:	Norsafe Midget rescue boat

SKOMVÆR-KLASSEN ANT: 5

Lengde:	21 m	Slepekraft:	6 tonn
Bredde:	5,7 m	Dypgang:	3,3 m
Vekt:	52 tonn	Motor:	2 x Mitsubishi, tot. 1550 kW
Fart:	25 knop	Lettbåt:	3,6 meter Zodiac

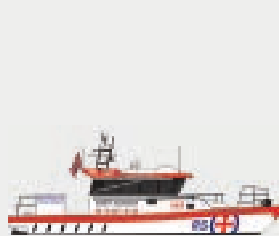
PETTER C.G. SUNDT-KLASSEN ANT: 6

Lengde:	17 m	Slepekraft:	5,5 tonn
Bredde:	4,6 m	Dypgang:	1 m
Vekt:	27,8 tonn	Motor:	2 x Scania D16 1000 hk
Fart:	42 knop	Lettbåt:	Rescuerunner

ADELER-KLASSEN ANT: 3

Lengde:	16,1 m	Slepekraft:	5,1 tonn
Bredde:	4,7 m	Dypgang:	1,7 m
Vekt:	28,5 tonn	Motor:	MAN Diesel 2 x 662 kW
Fart:	25 knop	Lettbåt:	3,2 meter Zodiac

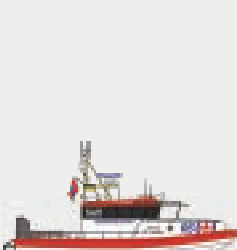
BERGESEN-KLASSEN ANT: 8

Lengde:	13,9 m	Slepekraft:	3 tonn
Bredde:	4,2 m	Dypgang:	0,7 m
Vekt:	12 tonn	Motor:	2 x Saab Iveco 500 hk
Fart:	42 knop		

STAFF-KLASSEN ANT: 4

Lengde:	12,6 m	Slepekraft:	2,5 tonn
Bredde:	3,9 m	Dypgang:	0,6 m
Vekt:	11,2 tonn	Motor:	2 x 500 HK FPT
Fart:	42 knop		

SIMRAD-KLASSEN ANT: 15

Lengde:	12 m	Slepekraft:	2,2 tonn
Bredde:	3,52 m	Dypgang:	0,7 m
Vekt:	9,7 tonn	Motor:	2 x Yanmar tot. 650 KW
Fart:	34 knop		

VEKTER-KLASSEN ANT: 2

Lengde:	11,2 m	Dypgang:	0,75 m
Bredde:	3,8 m	Slepekraft:	1 tonn
Vekt:	5,2 tonn	Motor:	2 x Mercury Verado 400
Fart:	45 knop		

ANDRE KLASSE ANT: 1

Lengde:	8,4 m	Dypgang:	0,45 m
Bredde:	2,7 m	Slepekraft:	0,6 tonn
Vekt:	1,8 tonn	Motor:	VP D4 315 hk
Fart:	38 knop		

TJUVHOLMEN
HAMAR BÅTFORENING
www.hamarbatforening.no
Kontakt: post@hamarbatforening.no
Gangavstand til Hamar sentrum.
Tjuvholmen kro: Servering med alle rettigheter, sommershow, allsang og underholdning.
Serviceanlegg med dusj, toalett.
Marinaanlegg med bensin og diesel.

sandmarina.no
Kontakt: Telefon 69 30 00 00
firmapost@apf.no
Sand Marina ligger på Spjærøy, på vestsiden av Asmalsundet. Et moderne anlegg med alt av fasiliteter. Restaurant med inne- og uteservering, drivstoff 24/7. I marinaen finnes toaletter, dusjer og vaskemaskin. Mineralvann, iskrem, aviser, det du trenger til båten og mye mer.

HANKØ GJESTEHAVN
hankohotell.no - epost@hfe.no
Facebook: Hankø Seilerkro
Kontakt: Tlf 69 33 25 35 (kun sesong) / 69 38 28 50 (Hankø Fjordhotell)
Havnepris: Fra kr 225. Hankø Seilerkro med a la carte restaurant, pub og ute-bar. Service hus med kioskvarer, utleie av kano og kajakk Hankø Fjordhotell & Spa med mange fasiliteter.

FAGERSTRAND BÅTFORENING
www.fabat.no
Kontakt: Erik Jakobsen (havnesjef)
Tlf 482 23 392 havnesjef@fabat.no

Gjesteplasser organiseres ved røde/ grønne skilt. Grønt betyr ledig og rødt opptatt. Gjester må kontakte vekten ved ankomst. Gjesteplasser fra 3 m og opp til 5 m bredde.

NEDSTRAND BÅTFORENING
www.nedstrand.org
Kontakt: Tlf 467 67 200
Enkel innseiling fra sør eller vest. God dybde langs brygga, men lengst øst på betongbrygga er det ankertau for brygga på vel 2 meters dybde. Hamna ligger i sentrum på Stranda i Nedstrand. Nytt servicebygg med dusj og vaskemaskin. Flotte turmuligheter.

SKUDENESHAVN GJESTEHAVN
www.skudeneshavnbatforening.no
Kontakt: 416 26 082 / 992 50 481
post@skudeneshavnbatforening.no
Spesielt godt skjermet havn, gode fasiliteter. Den vernede gamle bydelen er alene verdt et besøk. Ett av Norges beste kystkultur museer, internasjonalt kjent lekeparks for barn, golfbane i gangavstand og mye mer...

SAGVÅG GJESTEHAMN
Kontakt: Claus Arvid Almås
Telefon: 481 06 461 / 53 49 67 66
sh@stord.kommune.no

Sagvåg Gjestehamn ligg lunt og fint til sørvest på Stord. Hamna i Sagvåg blir av båtfolk rekna for å vera ei av dei finaste på vestlandet. Drivstoff ved Åsheim Slipp, ca 300 m frå hamna.

LEIRVIK GJESTEHAMN
Kontakt: Stord Hamnestell
Telefon: 53 49 67 66
sh@stord.kommune.no
Gjestebrygga ligg inst i hamna - i sentrum av byen.

OSCARSBORG GJESTEHAVN
www.oscarsborggjesteavn.no
facebook.com/oscarsborggjesteavn
Havnepris: Fra kr 220. Havnepris og kiosk, restaurant på hotellet. Bade-strenger, festningsmuseum. Guidede turer og tunnelsafari i skoleferien. Dusj og toaletter. Ferge til Drøbak og Oslo. NB! Telt og kullgriller er forbudt på festningen.

TOFTE BÅTFORENING
www.toftebatforening.no
Kontakt: Jon Egil Ekern, tlf 905 70 058
post@toftebaatforening.no

9 gjesteplasser. Gjestebrygga ligger til venstre.
Alt det du trenger ligger maks fem minutter fra havna. Post i butikk. Maks 3000 kg på kran.

HONNØRBRYGGA/SKUTEBRYGGA
www.drammen.kommune.no
Kontakt: Drammen kommune, telefon 32 04 00 00

Det er ikke tilgang til strøm eller vann. Bryggereglement som er skiltet på stedet må følges.
For arrangementer, se www.drammen.no

HOLMESTRAND
Kontakt: Havnevert. Tlf 476 53 456
post@holmestrandsmabathavn.no

Gjestehavna ble totalrenovert i 2012 og tilbyr god bryggeplass for dagsbesøk og overnatting. Nytt servicebygg i 2017 med gode fasiliteter. Hyggelig gjestehavn med mange serveringstilbud i umiddelbar nærhet.

LANGEVÅG OG BØMLO BÅTLAG
www.b-bl.no
Kontakt: Kristen Thorsen, 957 00 373
kassierer@b-bl.no
Gjesteplasser i Bømlo Båttlag er merket med grønt skilt for ledig, rødt for opptatt. Meget godt med strømuttak og flere plasser for bunkring av vann. Utlån av sykler, dusj og vaskemaskin i Langevåg Bygdatun. Gratis Wi-Fi.

VEDVIKA FRILUFTSOMRÅDE
Innerst i Vorlandsvågen, rett nord for Langevåg, ca 2 km fra sentrum. Fin badebass med grill, bord og benker. Uthavna har også toalett. Over 100 m3 fin sjelsand. Flere merkede turløyper i området. Besøk også det gamle kvernhuset fra 1600-tallet på Vorland. Romsig og god havn vest for Måsholmane. Fin svai plass.

ULVERSØY FRILUFTSOMRÅDE
Ulversøy ligger sørøst for Kulleseidkanalen. Stor og innholdsrik øy med flere turstier. Friluftsrådet har lagt flytebrygger og satt bolter i fjellet i viken sørvest på øya. Dybden ved flytebryggene er meget god. Nydelig friluftsområde med grillhus.

KILSTRAUMEN BRYGGE
Kontakt: Tlf 56 16 89 40 / 948 53 975
Innseiling: Kan seile inn fra nordsiden og sørsiden av Trollholmen. Minst 40 havneplasser. 20 bobilplasser. Rorbuer og hytter. Dusj/WC/vask&tørk-anlegg, strøm og ferskvann, bensin/ diesel på kortautomat. Kafé/restaurant/ bar og overnatting. Kajaker og elsykler. Shopping 4 km.

NOTODDEN BÅTFORENING
www.nmbf.no | post@nmbf.no
Ca 30 Nm fra Skien. Innseiling: Åpent dypt farvann uten grunn. Telemarks-kanalen har max kjøldybde 2,5 m, 16 m fri seilingshøyde. Gjesteplasser, landstrøm gratis for gjester inntil 5 døgn. All fortøyning meldes havnesjef Frode Tvervik, tlf 909 91 065. Tilbyr salg av diesel. Kort avstand til bysentrum.

SJØBUA MARINA
Kontakt: Per Henrik Andersen
Tlf: 955 53 535 / 922 91 608. Stor gjestehavn med ca 300 plasser i rolig indre havn. Enkel innseiling fra skibsløia. Dagligvarebutikk med stor ferskvare avd. Marina med bensin, diesel, båt-døgn. All fortøyning meldes havnesjef Frode Tvervik, tlf 909 91 065. Tilbyr salg av diesel. Kort avstand til bysentrum.

Ta turen til idylliske Skåtøy – en av de vakreste øyene i Kragerøskjærgården
Skåtøy Kafé ligger i det hvite huset med den fargerike hagen midt på øya. Intim kaféopplevelse med god mat og drikke, konserter og utstillinger. Bl.a. opptre Bjørn Eidsvåg og Lisa Nilsson på kaféen 3. august (billetter på ticketmaster.no). Åpningstider og konsertoversikt: www.skatoykafe.no

GRIMSTAD GJESTEHAVN
www.grimstadgjesteavn.no
Kontakt: Telefon 480 39 828 (havnevert)
havnekontoret@grimstad.kommune.no

Gode fasiliteter. Hyggelige havnevert på bryggekanalen. Ta gjerne kontakt på telefon eller VHF kanal 12 før ankomst. Åpen fra 1/6-31/8.

KRAMBU GJESTEHAMN SKÅNEVIK
Kontakt: Havnevert (se oppslag)
Antall gjesteplasser: 20
Fortøyning: Flytebrygge
Havnepris: Kr 200 med strøm

Gjestehavnen ligger midt i sentrum.

BEKKJARVIK
Lun havn med Bekkjarvik Gjestgiveri og handelssenteret Bekkjarvik Torg: Flotte butikker, apotek, vinmonopol, spa, treningssenter, parkanlegg, badestrand, turløyper, fotballbane, tennis, sand-volley og alle fasiliteter du har bruk for i en god gjestehavn. Kapasitet: 160 båter. www.visitbekkjarvik.com
Telefon: 901 35 322 / 916 87 727

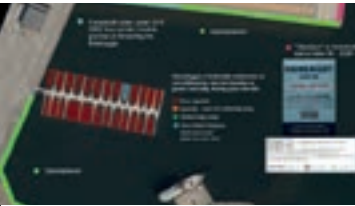
HUSNES BÅTHAVN
www.husnesbaathavn.no
Kontakt: Havnevert, tlf 907 18 599
post@husnesbaathavn.no
Et mangfold av tilbud i havna. Mange flotte og oppmerkede turstier i området. 10 min gange til Kvinnherads største handelssenter. Sankthansfeiring i havna hvert år, med stort bål. Leker og grilling. Kjempegøy for liten og stor.

OS HAMN
Kontakt: Hamneansvarleg Gitle Smaadal. Telefon 56 57 53 50
gism@os-ho.kommune.no

Fire bølgedempere i havneinnløpet. Mange gode overnattingsplasser i gjeste- og uthavnene i skjærgården. Badebass i Mobergsviken eller Haugsnesfjæra (gangavstand).

SeaTex®
Produsent av målsyddedykkerdrakter
Sandbekk industriområde
4380 Hauge i Dalane
Tlf 51 47 71 22
Faks 51 47 71 23
Email: seatex.sandbekk@online.no
www.sea-tex.no

SANDNES GJESTEHAVN
www.lura-bf.no
Kontakt: 913 82 888. GoMarina-havn.
Fri tilgang til sanitæranlegg med toaletter, dusj, vaskemaskin og tørketrommel. Kort vei til restauranter/ park/kino m.m. Buss-/togforb. til større handelssentre, Stavanger, Prekestolen, Flor og Fjære, Lekeland, Kongeparken, Dyreparken (Kr.sand) etc.

STAVANGER - BØREVIGÅ
www.stavanger.havn.no
Kontakt: Mads Steffensen, 932 23 123
post@stavanger.havn.no
Gjestehavnen ligger lunt til i sentrum, like ved Norsk Oljemuseum. Alle båt plassene er lagt til rette med gangbare utriggere på begge sider. Strøm- og vannuttak fra flere poster. Servicefasiliteter i bygget på piren.

Skartveit
GJESTEHAVN GYM VELVÆRE BUTIKK CAFE
Årets Gjestehavn 2014
kontakt Anita Ørnes, tlf 51 71 07 12 / 952 57 908. joker.skartveit@joker.no
Velkommen til lun vik med badestrand og koselig atmosfære. Ny betongbrygge ytterst 2019. Joker Skartveit. Sanitærbygg med Cafe, trimrom, konferanse, dusjer, toaletter, vask/tørk. Kortautomat drivstoff. kunstgressbane, turstier.
http://www.skartveitgjesteavn.no

LIBASBRUKET HAR BILLIG DIESEL!
På Libasbruket har Liegruppen eit populært bunkerisal som blir mykje brukt av båtfolk i området. Bunkerssalet er ope for alle båtfolk, og det er kortautomat og god tilgang med flytebrygge. Vi har som mål å vera blant Vestlandets BILLEGASTE på DIESEL, så ta turen innom
LIE GRUPPEN

STRUSSHAMN
Kontakt: Askøy Kystlag
Telefon: 979 05 957
Dieselautomat ved innseiling til Strusshamn (Viksund Båt). Strusshamn er en god havn i all slags vær. Kort vei til handelssenter og buss til Bergen.
Havnepris: Kr 150 for båter under 35 fot, kr 200 for båter over 35 fot, kr 250 for båter over 45 fot.

MÅLØY HOPEN SMÅBÅTHAVN
www.nordfjordhavn.no

Ligger midt i Måløy sentrum. Kort vei til butikker, kafeer og restauranter.

Fine turmuligheter, sykkelutleie. Servicebygg med dusj, toaletter, vaskemaskiner, tørketromler.

FLÅM MARINA
www.flammarina.no
Kontakt: booking@flammarina.no

Gjesteplasser med vann og strøm, dusj- og vaskanlegg. Leie av trøbåter, motorbåter og fiskeutstyr.

ØRSTA GJESTEHAMN

Kontakt: Telefon 958 02 234
Grøn og raud lykt ved opning i molo.
Gjestebrygga med 20 gjesteplassar ligg innerst i hamna.
Fasilitetar: Ferskvatn, WC, dusj, vaskemaskin, tørketrommel, trådløst breiband, diesel, sjøsetjingsrampe.
Gjestehamna ligger i Ørsta sentrum.

FOSNAVÅG GJESTEBRYGGE

www.heroy-kystlag.no
Kontakt: Per Ove Djupvik, tlf 997 30 304 el. Sveinung Kopperstad, tlf 991 11 255
Betaling via Gomarina appen eller ved Thon Hotel Fosnavåg. Vatn og straum på brygga. Bunkers på hamna. Off. sanitærrom i sentrum, ope til 20 kvar dag. Dei tre bryggearlegga i Fosnavåg sentrum er ein del av gjestebryggene.

ULSTEINVIK GJESTEBRYGGE, Vikholmen

www.ust.no
Kontakt: Telefon 951 56 171
Hamna er driven av Ulsteinvik Småbåtlag og ligg ein liten spasertur frå sentrum. Det er straum og vatn på brygga. Dusj og toalett i bygg ved brygga. Dagnopen nøkkeltjeneste, til toalett, på shellstasjonen ved hamna.

ULSTEINVIK MARINA AS

www.umar.no
Kontakt: Postboks 370, 6067 Ulsteinvik
Telefon: 70 00 97 50
Mobil: 992 35 620
E-post: oystein@borgstein.no

SYKKYLVEN SMÅBÅTHAMN

www.sykkylven-smabathamn.no
Kontakt: Petter Lyshol, tlf: 995 22 278
leiar@sykkylven-smabathamn.no
20 gjesteplasser

IKORNNES BÅTFORENING

www.ekornesmarina.no
Kontakt: Bjørn Utgård
Telefon: 932 07 495 / 917 68 870

Oppvarmet 25 meter utebasseng, to plaskebasseng og boblebad. Alt i havneområdet. Flere merkede turstier. 1,5 km til idrettsbane, tennisbane, ballbinge og sandvolleyball.

VIKEN GJESTEHAVN

Kontakt: Kari og Jon Ole Viken
Telefon 995 47 568
E-post: kariwviken@gmail.com

30 gjesteplasser.
Diesel, dusj, ferskvann, lekeplass, parkering, septiktømming, strøm, søppelcontainer, toalett, tørketrommel, vaskemaskin

REKNES GJESTEHAVN, MOLDE

www.molde-romsdalhavn.no
Kontakt: Molde og Romsdal Havn IKS
Telefon: 932 31 470
office@molde-romsdalhavn.no
Gjesteplasser: 270 m flytebrygge, 170 m trekai for gjester. **Havnepris pr døgn:** Kr 125 for båter inntil 10 m, kr 180 for båter 10–15 m, kr 275 for båter over 15 m. Strøm til batterilading: Kr 57.

ÅNDALSNES GJESTEHAVN

www.molde-romsdalhavn.no
Kontakt: Molde og Romsdal Havn IKS
Telefon: 932 31 470
office@molde-romsdalhavn.no
Havnepris pr døgn: Kr 125 for båter inntil 10 m, kr 180 for båter over 10 m, kr 57 for strøm til batterilading
Antall gjesteplasser: 15
Drivstoff: Statoil, 500 m fra havna

BUD GJESTEHAVN

Kontakt: Inge Eriksen, tlf 952 41 898
En perle på kysten. Populær kyststi rundt været. Avstikker til Gulberget med flott utsikt. Ved gjestehavnen finnes restaurant Bryggen i Bud. Sentrum GS bildeler/ MIX kiosk/ Matvarebutikker/ YX stasjon med salg av fritidsklær.

KRISTIANSUND GJESTEHAVN

Kontakt: Vakt tlf: 911 58 788
kristiansund@smabaat.no
Ligger lunt inne i Vågen, ca 5 min gange fra sentrum. Drives av Kristiansund Småbåtlag. Strøm og vann på alle brygger. Servicehus med dusj, toalett og vaskerom/tørketrommel. Tilbyr vinteropplag. Kranaskjæret Restaurant & Catering i tilknytning til gjestehavna.

HELLANDSJØEN BÅTHAVN

Kontakt: Einar Landheim, tlf: 90895172
E-post: einar.landheim@online.no
Gjestebrygge med plass til 15 båter. Bensin og diesel. Gode fasiliteter. Hellandsjøen ligger idyllisk til med flott skjærgård i Røstkvervet, inn fra Trondheimsleia, innenfor Magerøya og Røstøya. Merkede turløyper i gangavstand fra havna.

UTHAUG SLIPP OG MARINA

Kontakt: Egil Utstrand
Telefon 915 43 979 / 72 52 37 34
Antall gjesteplasser: 50 m brygge
Havnepris: Kr 150 pr døgn inkl strøm
Fasiliteter Toalett, dusj, strøm. Ligger 1 km fra kiosk/service båt- og fiskeutstyr og 6 km fra Brekstad sentrum.

RÅKVÅG BÅTFORENING

www.rakvag-batforening.no
Kontakt: Jan-Roar Alstad, tlf 469 68 444

Lun havn i intimt fiskevær innerst i Stjørnfjorden i Rissa. Den unike gamle bryggerekka skal være den største samlingen av sildebrygger utenom byene.

MONSTAD SMÅBÅTFORENING

www.monstadsmabattforening.no
Kontakt: Nils Monstad, tlf 911 54 506
havard.stjern@stjern.no

Gjestebrygge med vann og strøm, mulighet for dieselfylling og tilgang til toalett og dusj på Saga.

STOKKØY MARINA

www.stokkoymarina.no
Kontakt: Dagfinn Svenning, tlf 456 64 599 dagfinn.svenning@online.no
På vestsiden av Stokkøya, i le av bruforbindelsen Stokkøy-Linesøya. Fin sandstrand 300 m fra havna. Nytt havnehus og 300 m rettkai ved havna. Betal med gratisappen gomarina.no

SANDNESSJØEN BÅTFORENING

www.ssjobf.no | post@ssjobf.no
http://62.128.238.221/webcam/bilder/havna1000.jpg
Kontakt: Kjell Konradsen
Telefon: 909 45 748
Havnedybde: 2,5 meter
Antall gjesteplasser: 100 meter brygge (longside)
Bensin og diesel på brygge

MARKEDSBRYGGA, STOKMARKNES

www.hadselhavn.no
Vakttelefon Hadsel havn: 917 65 122
Havnen ligger midt i sentrum med blant annet dagligvare. Bunkers kjøpes av Markedsbrygga Hjem og Fritid rett over gata. Vannfylling og strøm. Betaling ved GO MARINA app, kontant eller faktura. For mer info: Se eget oppslag på kaien eller ta kontakt på vakttelefonen.

MARINEPOLLEN

Vågan Båt- og Sjøfiskeforening
Kontakt: Sten Ståle Sortland
tlf 415 68 234. Havnepris fra kr 180 pr døgn. Antall gjesteplasser: 15
Apotek, buss, båtforhandler, båtutstyr, dagligvare, drivstoff, ferskvann, kiosk, lege, motorservice, postkontor, restaurant, strøm, søppelcontainer, toalett, veterinær, vinmonopol

GISUND BÅTHAVN

www.gisund-baathavn.no
Kontakt: Havnevakt
Telefon 906 73 747
gisund.baathavn@gmail.com
Innseiling: Ha grønn stake på styrbord side.
Havnedybde: 4 meter
Eget dieselanlegg

BERLEVÅG HAVN

Kontakt: Berglevåg Havn KF
Telefon 480 53 045
E-post: havnekontor@berlevag-havn.no
Aktiv fiskerihavn. 3 aktive fiskebruk
Kystmuseum. Bunkers. Vann. Flytebrygger. Butikker/Pub. Pensjonat
Kjølnes fyr med overnattingsmulighet. Faste kaier for større fartøy. Daglig anløp av Hurtigrute nord/sør (kl 22.00)

REDNINGSSLSKAPETS VELIHAVN
- NETTSTEDET FOR BÅTFOLK

Gjestehavner | Uthavner | Bunkers
Forhandlere | Verksteder | Kystkommuner
Verdt et besøk | Båter | Båttutleie
Og mye mer...

Søk...og finn

RS(+) velihavn.no

VI TAR VARE
PÅ BÅTEN DIN

- Tar på land alle båttyper inntil 47 tonn
- Innendørs lagring av seil, jolle og annet utstyr. Isolert hall med porthøyde 9 meter
- Båt- og motorservice
- Alt til båten i vår butikk
- Leverer og monterer Volvo Penta, Suzuki, Solé, Garmin mm
- Forhandler av Crescent båter

Se vår hjemmeside:
www.marina.no

Tlf: 971 59 511 / 990 00 852
E-post: post@marina.no

NYGÅRDSJØEN MARINA
- Båt siden 1970

JAMAX®
Flytebrygger

Norskprodusert!
Et av markedets mest
fleksible bryggesystem!

✓ Komplette havneanlegg

✓ Landstedsbrygger

✓ Tyngre anlegg

✓ Utriggere

✓ Fortøyningsbommer

✓ Landganger

Kontakt oss i dag.
Sammen finner vi en løsning
som passer for deg!

56 30 41 00

alutec.no

Alutec AS | Industrivegen 43 | 5210 Os | info@alutec.no

MER INFORMASJON OM HAVNENE OG FLERE HAVNER FINNER DU PÅ - velihavn.no

RS(+) VI STØTTER REDNINGSSSELKAPETS ARBEID

JÅSUND BYGG AS
Prestaskjersveien 4 – 4058 Tananger
Telefon 91640601 – www.jaasundbygg.no

BRYGGER

BÅT/MOTOR IMPORTØR

BÅTPRODUSENT

BÅTUTSTYR

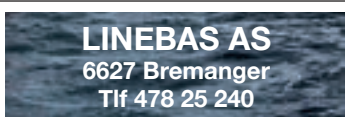
ELEKTRO / ELEKTRONIKK

FERGER

FISKE OG OPPDRETT

**PR Brennholm
HJELLESTAD**

**Selsøyvik
Havbruk AS**

**STEINFJORDFISK
og MS SKOLMEN**

Steinfjordfisk A/S
Gymnasveien 21, 8370 Leknes
Telefon 76 08 55 48
sten@skolmen.com

Torsvågbruket AS
Ole Henrik Telebond
Tlf: 77 74 98 78. Faks: 77 74 97 07
Mobil: 982 11 780

FORBUND/FORENINGER

DET NORSKE MASKINISTFORBUND

FORSIKRING

HAVNER/HAVNEANLEGG

Sunnhordland Marin AS
KAIBYGGING | SJØARBEID | DYKKEROPPDRAK

RS(+) VI STØTTER REDNINGSSSELKAPETS ARBEID

KALESJER

KOMMUNIKASJON

**LEVERANDØRER
HAVBRUKSNÆRINGEN**

MOTORER OG UTSTYR

REGNSKAP / REVISJON

**Kystregnskap DA
TROMSØ**

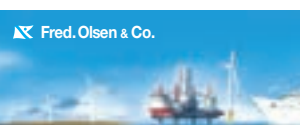
REP. / RESTAURERING

SHIPPING, SJØTRANSPORT, OFFSHORE

**BACHKE & CO AS
TRONDHEIM**
www.bachke.no

BIOSTAR

**IVAN ULSUND REDERI AS
støtter Redningsselskapet**

**Klovning Brødrene
Shipping AS**

Telefon: 71 20 68 00 Email: sales@frionordica.com
www.frionordica.com

«Vi pumper der det trengs»
Delta-p, Pumpe og Kompressor Systemer AS
Tel: +47 67 80 69 00
www.delta-p.no / post@delta-p.no

UTDANNING/FORSKNING

www.alesund.havn.no

Yanmar Norge AS
ønsker alle
sine forbindelser
en
**god og trygg
sommer på sjøen!**

Yanmar Norge AS - www.yanmar.no

YANMAR

Vi kobler deg til fremtiden...

SKIPSELEKTRO SKIPSELEKTRONIKK

- Totalleverandør av elektriske installasjoner for fartøy i alle størrelser.
- Dekker alle behov inne maritim elektronikk
- Fiskeleting, navigasjon og kommunikasjon

Tromsøysundv 20B, 9020 Tromsø
Tlf 77 66 46 00 - imes@imes.no

www.imes.no

A_WILHELMSEN

Cruise
Eiendom
Shipping & Offshore
Detaljhandel
Kapitalforvaltning

WILHELMSEN AS / Postboks 1503 Viken, 0213 OSLO / Tlf. 22 01 42 00 / wilhelmsen.no

BERGESENS ALMENNYTTIGE STIFTELSE

Postboks 366 Skøyen - 0213 Oslo
Telefon: 21 03 05 00

G. ØYE AS

UNDERVANNSENTREPRENØR

Tlf: 91 33 95 88
45 02 89 97
98 87 95 17

WWW.G-OYE.NO

**Bærum
PLAST AS**

Vi utfører blant annet følgende:

Plastreparasjoner	Gelcoatreparasjoner
Plastpestreparasjoner	Sandblåsing av skrog
Gassanlegg installasjon	Gassanlegg reparasjon
Baugpropell installasjoner	Lakkeringer m.m.

www.bplast.no

Fekjan 80, 1394 Nesbru. Telefon 66 84 50 00

NORBOAT autorisert
Gassinstallasjonsfirma

NORBOAT autorisert
Plastreparasjonsverksted

DITT VALG I NORD

– nordnorsk skipsmegler og transportør

**HOLM
SHIPPING**

Terminalgaten 58 | 9019 Tromsø | Tlf 77 62 10 50
office@holmshipping.no | www.holmshipping.no

Lofotkraft

Trygger
hverdagen
– investerer i
framtiden

Lofotkraft AS
Vorsetøyveien 31
Svolvær
Tlf 76 06 76 06
firmapost@lofotkraft.no
www.lofotkraft.no

WWW.PIZZABAKEREN.NO

FACEBOOK.COM/PIZZABAKEREN.NO

jippii
**LØNNER SEG Å
BLI PB-VENN!**

LAST NED VÅR APP!

*GJELDER STOR PIZZA TIL FULL PRIS KJØPT I APP/NETT.

**PB
PIZZABAKEREN®**

Havet endrer seg fort.

Med kystradio og VHF kan du sende og motta
nødssignal fra alle båter nær deg, og få hjelp i tide.

telenor | kystradio

safety at sea

Les mer på kystradio.no